Haber
Son Havadisler
AKŞAM POSTASI
5 KURUŞ
Telefon: 23872 Sene: 8 - Sayı: 2543 9 MART 1939 PERŞEMBE İLÂN İŞLERİ: Tel. 20335

Ingilterenin plânı

Ingiliz Harbiye Nazırı heyecan doğuran ifşaatta bulundu

Harp vukuunda

Derhal motörlü 4 fırka Fransaya sevkolunacak

Ingiltere

Bir kara anavatan ordusu vücude getiriyor

İngiliz harbiye nazırı Hor-Belişa

Londra, 9 (A.A.) — Dün akşam Avam kamarasında Avrupa kıtasında muhtemel bir harp halinde İngiliz kara ordusunun bu harbe iştiraki teşebbüsü meselesi üzerinde bir nutuk söyliyen Harbiye nazırı Hore - Belischa, Fransız ve İngiliz menfaatlerinin birbirine bağlılığı hakkında başvekil Çemberlaynın

(Devamı 4 üncüde)

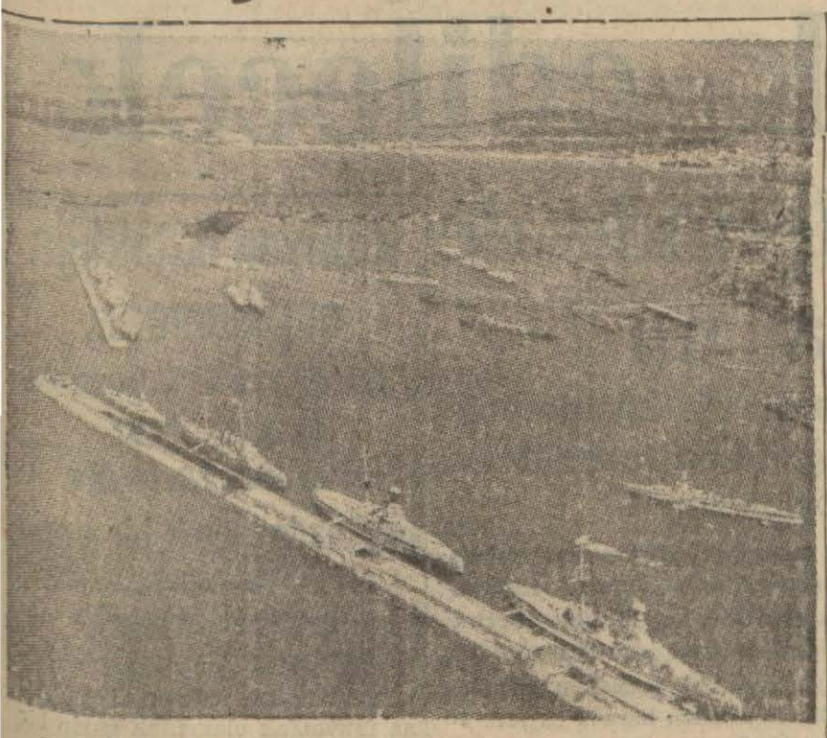

Cebelüttarık'a karşı İtalya ile Almanya Septe sahillerinde bir çok askeri üsler kurmuşlar

İspanya sahilleri bütün gemilere kapatıldı müsaadesiz yaklaşan gemiler müsadere edilecek

(Yazısı 4 üncüde)

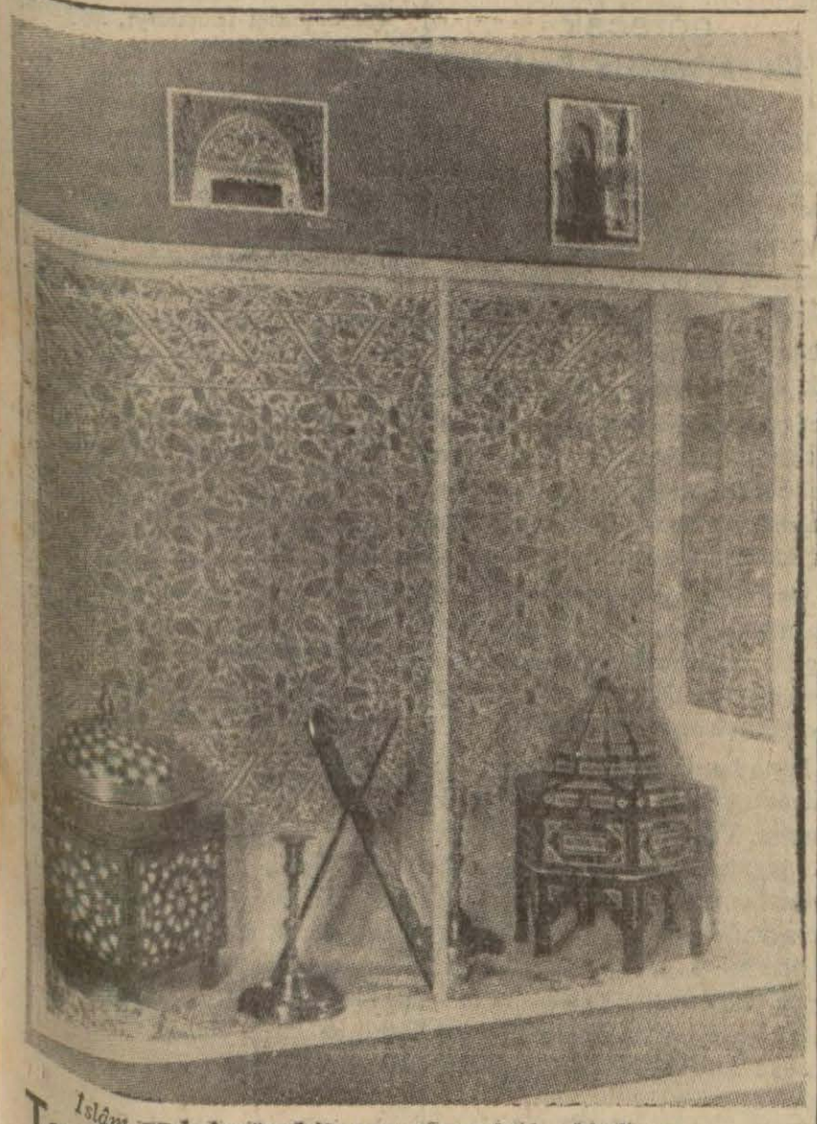

İslâm eserleri müzesinde mevcut eserlerden bir kısmı

Tarih Müzesinde kaybolan bir tesbihin ve kırılan bazı eserlerin hikâyesi Yahyanın eli müdahalemiz üzerine müzede kaldı

(Yazısı 3 üncü sayfamızın Meseleler sütununda)

Buda Hitler'in plânı!

Hollanda ve Isviçreye âni bir taarruz düşünüyormuş

Bu iki memleketi işgalden sonra, yeni taleplerde bulunacakmış

Paris, 9 (A.A.) — Journal des Debatsda Pierre Bernusn Hitlerin yeni metalibatını ileri sürebilmek için Holanda ve hattâ İsviçreye karşı anî bir taarruzda bulunmağı derpiş etmekte olduğunu yazmaktadır.

Bernus, Hitlerin 1939 senesine ait plânını ifşa edebilecek vaziyette bulunduğunu ve mart ayında tatbik edilmesi lâzımgelmekte olan bu plânın tatbiki hususunun bir müddet tehir edilmesi muhtemel olduğunu yazmaktadır.

Hitlerin plânı, garp demokrasile-

(Devamı 4 üncüde)

Cumhur Reisi Dün Vekiller Heyeti toplantısına riyaset etti

Ankara 9 (A.A.) — Vekiller heyeti dün Cumhurreisi köşkünde, Millî Şef İsmet İnönünün başkanlığında mühim bir toplantı yapmıştır.

Başvekil

Parti merkezinde intihap hazırlıklarile meşgul oldu

Ankara, 9 — Başvekil Refik Saydam dün akşam Cumhuriyet Halk Partisi merkezine giderek genel sekreterle birlikte intihap hazırlıkları üzerinde meşgul olmuştur. Refik Saydam dün Reisicumhur tarafından kabul olunmuştur.

Göring

Fransayı ziyaret edecek

Mareşalın, İtalya ile Fransa arasında tavassutta bulunması muhtemelmiş

Yazısı 4 üncüd

Bugünkü sayımız 16 Sayfadır

İki ailenin keyfi uğruna

49 Bin kilo benzin!

Belediye makamı için binlerce liraya satın alınan ve iki ailenin tenezzühüne tahsis edilen lüks bir otomobil, birkaç ayda bu kadar benzin yakmış!

(Mülkiye müfettişlerinin İstanbul Belediyesindeki tetkiklerine dair tafsilât 2 inci sayfadadır.)

Yangınlarda vatandaşların göz göre göre zarara uğramalarına meydan vermemeliyiz

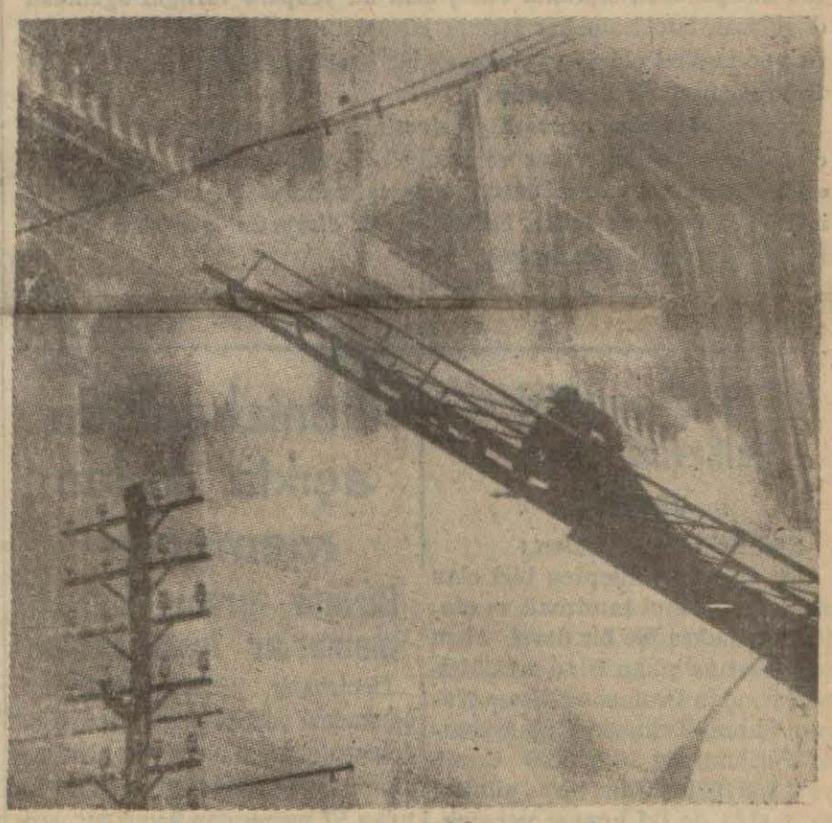

Sultanhamamı yangınında Itfaiyenin çalışışı...

(Yazısı 3 üncü sayfada Not kısmı mızda)

ÇERCEVE

Genç adamın temayülü

Geçen gün elime Üniversite genclerinin çıkardığı on beş günlük bir gazete geçti. Bu gazeteyi, içinde okunacak ne var diye değil de, bakalım genç adam için için nasıl pişiyor ve ne gibi temayüllere sarkıyor diye bir baştan bir başa eledim. Tiyatroda perde açılır açılmaz nazara çarpan dekor gibi bu gazeteden derhal gözüme dolan manzara, genç adamın becerikli veya beceriksiz, antimateryalist mimarîsi oldu.

Hemen kaydetmeliyim ki bu bence, yani dünyayı ruhçu zaviyeden görenlerce misilsiz bir beşaret haberidir. Genç adam yeni Türk rejimi içinde, ilk (Cosmos) çizgilerini müjdeliyen kafasını, milliyetçi mistiğin elmastraşiyle yontmağa başlamıştır. Üzerinde hiç bir zaman ve mekânda tam ve halis bir mürakabe kurulamıyan ve cihanın dört bucağından gelme tesirlere karşı ca. nevi açıkta bırakılan genç adam bugün, ezbersiz ve yapmacıksız, kendi kendisine kıymetler muhasebesini neticelendirmiş, safını bulmuş, yolunu seçmiş görünüyor.

Bir zamanlar Babıâlî caddesinin gaflet karanlığında, kaldırım fareleri gibi koşuşan fikir müstahzeratçısı şairlerle broşürcüler, bu müdafaasız genci nasıl istismara kalktılar, hatırlamalıyız.

Artık paydos!

Genç adamın, başka başka vesilelerle muayene ettiğim bugünkü temayülü şahiddir ki, maddede ve manada ezelî ve ebedî şekil, kocakarı ağzı yıkık dökük ifadeyi, ve soylu kültürle ananeli idrak, (9 derste dünya görüşü) materyalizmasını kökünden tasfiye etmiştir.

Bu zaferin sahibleri, daha dün hokkabaz düdükleri içinde sesleri boğulmak istenen ve (Bay Mistik) diye anılan bir kaç kalem sahibidir. Güneşin doğuşu ile batışı arasındaki 12 saatlik devreye hiç bir zaman razı olmıyan Bay Mistik, özlediği istikbale ermek üzeredir.

Necip Fazıl KISAKÜREK

D'şünd'ğüm gibi

Yeni bir devre girmiş bulunuyoruz

Yazan: SUAD DERVİŞ

İNKILAP, İsmet İnönü devrine kadar Türk halkına prensiplerini dikte eden bir kuvvetti. İsmet İnönü devrinde inkılâp tam olgunluğa ulaşmış ve Türk milletinin bütün varlığına kökle. rini daldırmış bir hakikat olarak tecelli etti.

Nutuk; bütün Türk milletine inkılâbın münakaşalardan ve umumun mürakabesinden çekinmeyen bir tekâmüle ulaştığını ve önümüzdeki senelerde, uğrunda kanımızı, canımızı feda edeceğimiz inkılâp prensiplerimizin yaşaması, inkişaf etmesi için hepimizin daha fiilî ve daha faal bir surette çalışmamıza imkân bulunabileceğini müjdeledi.

Esasen Cumhurreisimizin intihap edildiği ilk gündenberi halkla mütemadî surette teması, Cumhuriyetin kuruluşundan beri ideal olan halk idaresinin tam tahakkukunu İsmet İnönünün devrinde idrak edeceğimizi anlatıyordu.

Memleketi alâkadar eden hâdiseleri sade resmî raporlardan ve bir cepheden değil, en olgunundan, en basitine kadar bütün vatan. daşları ağzından dinlemek ve vatandaşların noktai nazarlarını bilâvasıta öğrenmeğe çabalamak bugün dünyada mevcut olan rejimlerin başındaki pek az devlet reislerinin yapmağa cesaret edecekleri bir harekettir.

Çünkü hiçbir memlekette, hiç bir devlet reisi bu kadar kay. naşmış bir millet, bu kadar ideali bir bir millet, bu kadar tek arzu ile yaşayan, tek vücud olan bir millete baş değildir.

Bu millet, ayrılık, gayrilik bilmiyen, en büyük vatanperverliğini dahilde en ufak bir kavga ve geçimsizlik havası yaratmamakla göstereceğini müdrik olan bu millet, ne bir takım esası meşkûk siyasî emellerin propagandasına kapılmıştır, ne de bir kısmının tahakkukunu istediği şeyleri diğer kısmı öldürmeğe ve ezmeğe çabalar.

Ayrı, ayrı, gruplara dağılmış, her biri bir başka fikir firması taşıyan topluluklara bağlı bir kalabalıktan teşekkül etmiş bir milletin şefinin öğreneceği söz ancak bir dedikodudur.

Halbuki iş, istiklâl, kültür, refah ve medeniyeti kendine şiar edinmiş, memleketi için, toprağı için, kendisi, komşusu, dostu ve vatandaşlarının her biri için yalnız bunları isteyen ferdlerin rüsupsuz imtisasından teşekkül etmiş olan bu yekpâre varlığın ağzından duyulacak isteklerin her birinin bütün bir milletin isteklerine uygun ve samimî olduğuna inanmak bir devlet şefi için, bir millet şefi için ne güzel bir emniyettir.

İsmet İnönünün, kuvvetli şahsiyetinin ve icaraatının tam bir ifadesi olan aklıselim, vakar ve ciddiyet, siyasî olgunluk, onun idare ettiği bir milleti tam mânasiyle anlayış kabiliyetiyle birleşmiş ve inkılâp tarihimizde ondan beklenilen bir dirayetle yeni bir devre açmak cesaretini göstermiştir.

Bu şefin bu millete, bu milletin bu şefe güvenmeğe ne çok hakkı vardır.

Suat DERVİŞ

Bir Hintli musikişinas Halkevinde konser verecek

Eminönü Halkevinden.:

En eski musikilerden biri olan Hind musikisini tanıtmak ve din. letmek maksadile bir devri âlem seyyahatına çıkan Hind musikişinaslarından Profesör Krişma Narain Suami Evimizin Cağaloğlundaki salonunda 10/3/939 Cuma ve 11/3/939 Cumartesi günleri saat (18) de iki konser verecektir. Profesör konserlerini Hind flütü, Harmonium ve Celtren isimli verilen içlerine su doldurulmuş bir takım kâselerden mürekkep darbukalarla verecek ve ayrıca Hind usulü beste ile Türkçe şarkılar söyliyecektir.

Bu istifadeli konserleri yurddaşlarımıza tavsiye ve davetiyeleri Ev Bürosundan almalarını rica ederiz.

Güzel bir eğlence

C.H.P. Taksim ocağı şerefine 11/Mart/1939 Cumartesi günü saat 18,30 dan itibaren Taksimde (İzzet Gazinosunda) bir eğlence tertip edilmiştir. Bu eğlenceye bayan Safiye ve arkadaşları hey'etinden başka Ambasadör saz hey'eti ve bayan Muallâ, Berut yıldızı Zekiye ve arkadaşları, büyük bir Küme sazı ve Havaiyen orkestrası iştirak edecekler, bundanbaşka Garden, Turan, Londra ve Florya varyetelerinin meşhur ve seçkin numaraları gösterilecek okuyucu Semiha ve Mişel varyetesile meşhur Kozak zeybekleri de numaralarını yapacaklar ve İstanbula yeni gelen Profesör Laks muhtelif ilizyon numaraları yapacaktır.

BEYOĞLU HALKEVİNDEN:

1 — 9/3/939 Perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında Muharrir Bay Ahmet Hamdi Başar tarafından "Servet ve para telikkisi mevzuunda mühim bir konferans verilecektir.

2 - Herkes gelebilir.

Denizbanktan açıkta kalan memurlar

Birinci grubu kıdemli memurlar teşkil ediyor

Denizbank umum müdürlüğü, bankadaki yeni tasarruf tedbirleri dolayısile açığa çıkarılan kırk memurla, geçen sene tasfiyeye tabi tutulan 57 memurdan henüz bir vazifeye tayin edilemeyip de şimdiye kadar açık maaşı alan ve bugün tamamen açıkta kalmış olan memurların sicillerini İktisat vekâletine bildirmiştir.

Yaptığımız tahkikata nazaran bu memurlar arasında esasen İktisat vekâleti teşkilâtında ücretli memur iken Denizbanka gelen ve on dört seneye kadar hizmetleri olan memurlar bulunmaktadır. Bu suretle, açıkta kalan memurlar içinde birinci grupu, az çok kıdemi bulunan memurlar teşkil etmektedir. İkinci grup ise, serbest meslek erbabından bulunup da Denizbankın teessüsü üzerine bankaya intisap etmiş olan memurlar teşkil etmektedir ki bunların miktarı nisbeten azdır.

İktisat vekâletinin ilk iş olarak kıdemli memurları vekâlete bağlı müessesel̇ere yerleştireceği anlaşılmaktadır. Diğerlerinden arzu edenler olursa liyakatlerine göre vazife verilecektir. Bu suretle hiçbir memurun açıkta kalmaması temin edilecektir.

—o—

Almanya ile klering anlaşması mzalandı

Ankara, 8 (Hususi) — Türkiye ile Almanya arasında Berlinde imzalanan ticarî mübadelât ve tediyatı tanzime mütedair protokol ve Türkiye ile İsveç arasında Ankarada imzalanan ticaret ve klering anlaşması Vekilelr Heyetince tasdik edildi.

Bir tesadüf neticesinde yakalanan eroin kaçakçıları, kurmak istedikleri eroin fabrikası malzemesi ile görülüyor. Tafsilâtı bu sütunlardadır.

Haber Şehirden ve Memleketten

Belediyenin 10 yıllık işleri tetkik edilecek

Etrüsk Almanya'ya mı gönderilecek?

Bu hususta henüz karar yok

Denizbank Umum Müdürü bu akşam Ankaraya gidiyor

Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Erzin bu akşam Ankaraya gidecek Almanlarla yapılan temaslar ve kadroların tatbiki işi etrafında İktısat vekâletiyle temaslar yapacaktır.

Yusuf Ziya Erzin Ankarada bir hafta kadar kalacaktır.

Etrüsk vapuru üzerinde çalışan iki Alman mütehassıs bugünlerde işlerini bitirecekler ve şehrimizde bulunan Kurup ve Neptün tezgâhları müdürleriyle Rayşbank mümessiline raporlarını vereceklerdir. Bu heyet de raporlara göre Denizbanka tekliflerde bulunacak ve bundan sonra vapurdaki tadilât işine geçilecektir.

Bu sabah bir gazetenin yazdığı gibi Etrüskün Almanyaya gönderileceği doğru değildir. Çünkü bu hususta henüz hiç bir karar yoktur.

İki mütehassıs Etrüskten sonra Almanyadan gelmiş olan diğer vapurlar üzerinde tedkiklere baş. lıyacaklardır.

Yaz tarifeleri

Denizbank yaz tarifeleri hazırlıklarına başlamıştır. Nisan ortasında başlıyacak tarifeler ile bilhassa İstanbul-Müdanya seferleri arttırılacak, fiatlar ucuzlatılacak ve yemekli olarak komple biletler ihdas edilecektir. Bu suretle, Bursaya halkın kolayca gidip gelmesi temin edilmiş olacaktır.

Bundan başka Karadeniz ve İzmir için her hafta bir ekspres postası yapılacaktır. Bu postalar İstanbul-İzmir arasında doğru seferler yapacaklar, İstanbul Karadeniz arasında da yalnız büyük limanlara uğrıyacaklardır.

Adalarla Yalova ve Anadolu yakası iskeleleri arasındaki ilk bahar tarifeleri de nisan başında tatbike başlanacaktır.

Kış tarifesi geniş olduğundan ilkbahar tarifesinde mühim değişiklik olmıyacak yalnız haziranda başlıyacak yaz tarifesinde bilhassa Yalova ve Adalar için büyük değişiklikler yapılacaktır.

Tonton amca moda ressamı

Bina vergilerinde de suiistimal mi?

Belediyedeki tetkikler arasında bir otomobil ve benzin yolsuzluğuna da tesadüf edildiği söyleniyor

Belediye muamelâtını tetkik ve teftiş için Ankaradan gelmiş olan mülkiye müfettişlerinden Hikmet ve Abidin dünden itibaren belediyede çalışmalarına başlamışlardır. Görülen lüzum üzerine belediye muhasebesinin on senelik işleri gözden geçirilecektir.

Bundan başka Bakırköy belediye tahakkuk şubesinin bazı işleri şüphe uyandırdığından mürakipler tarafından burada da tetkikler yapılmaktadır. Söylendiğine göre, tahsil şubesinde de tetkikler yapılmasına ihtiyaç görülmüştür. Ayrıca bina vergileri üzerinde mühim bir suiistimalin meydana çıkmak üzere olduğu bildirilmektedir.

Diğer taraftan belediyedeki tetkikler arasında bir otomobil ve benzin yolsuzluğuna da tesadüf edilmiştir. Bundan üç sene evvel belediye reislik makamı için alınan binlerce liralık bir otomobilin Kadıköyde iki ailenin tenezzühüne tahsis edildiği ve bu arabanın kısa bir zamanda Kadıköy garajından 40 bin kilo gibi mühim benzin çektiği anlaşılmış ve tahkikata başlanmıştır.

Cemiyetler

Yeni kanuna göre isimlerini değiştiriyorlar

Yeni cemiyetler kanununa göre, mevcut cemiyet ve teşekküllerin millî vahdeti, memleketin herhangi parçasının veya hariçte bir memleket veya şehrin ismini ifade etmemesi lâzımdır.Bütün cemiyetler, şirketler yeni kongrelerini yaparken nizamnameleri yeni kanuna göre değiştirilmekle beraber bilhassa bu cihete dikkat edilmektedir. Bu arada bazı cemiyet ve şirketlerde bulunan "Millî,, kelimesi kaldırılmaktadır.

Millî sanayi birliği de isminin başındaki "millî,, vasfı dolayısile yaptığı tetkikler sonunda kanunun verdiği salâhiyete istinaden bu vasfın ibka edilmesi için İktisat vekâleti vasıtasile Vekiller heyetine müracaat etmiştir. Eğer icra vekilleri heyeti bunu tasvip ederse birlik "Millî,, kelimesini ibka edecektir.

Şehrimizde Toros gençler birliği Egeliler cemiyeti gibi bir takım teşekküller de vardır. Bunlar da yeni kanun hükümlerine göre isimlerini değiştirmektedirler. Toros gençler birliği ismini "Adana kız ve erkek liselerinden yetişenler cemiyeti,,ne çevirmiştir. Esasen bu birliğin azalarını bu iki liseden yetişen gençler teşkil etmekteydi. Diğer cemiyetler de bu ay içinde yapacakları heyeti umumiyeleri ile isimlerini yeni kanunun hükümlerine göre tebdil edeceklerdir.

Meyveciliğimiz

Bu sene zarar mı görecek

Ilk sebzelerin fiyatları düşüyor

Bu sene, hemen bütün kış ayları devamınca fevkalâde denilebilecek kaadr güzel gitmiş olan havalar baharı vaktinden evvel getirmiş ve tabiaate erken bir uyanma husule gelmiştir. Yurdun birçok yerlerinde olduğu gibi şehrimizde de badem ve erik ağaçları çiçek açmıştır. Fakat son günlerde havaların çok soğuk gitmesi ve arasıra kar düşmesi bu vaktinden evvel uyanışı bir taraftan önlemiş bir taraftan da açmış olan çiçekleri yakmıştır.

Havaların böyle fena gitmesi veya daha fazla bozması neticesi olarak çiçeklerin büsbütün yanması ve bu sene meyveciliğimizin çok zarar görmesinden endişe edilmektedir.

Kışın bu sene çok hafif geçmesi bilhassa sebzecilik için faydalı olmuştur. Vaktinden çok evvel İstanbul piyasasına gelen bakla ve bezelye fiyatları süratle düşmüştür. Perakende baklanın fiyatı 25 kuruşa inmitşir ki hiçbir sene mart başında baklanın bu kadar ucuzladığı görülmemiştir. Bu hafta sonunda fiyatların 20 kuruşa ineceği muhakkak görülmektedir.

Diğer yaz sebzelerinin de bu sene vaktinden evvel yetiştikleri görülmektedir.

Kamyon bataklığa saplanınca...

5 Eroin kaçakcısı yakalandı

Beykozda büyük bir eroin fabrikası kuracaklarmış!

Zabıta, eroin fabrikası kurmak istiyen bir kaç kişiyi maksadlarına muvaffak olamadan garip bir tesadüfle yakalamıştır. Bunlar, Unkapanında Tepebaşı mahallesinde şair Beliğ sokağında 11 numaralı evde oturan ve Yemiş iskelesinde uğur apartımanında çalışan Emin, Harbiyede Meyva sokağında Menzimek apartımanının 4 numaralı dairesinde oturan ve Hasan ecza deposu karşısında 6 numaralı dükkânda kolonyacılık yapan İtalyan tebaasından Aleksandr oğlu Armando, balıkçı Lâz Kasım, Paşabahçede İncir köyünde oturan Hacı Pek, ayni köyde tuğla fabrikası amelesinden korucu Dursundur.

Bu beş kişi fabrikayı, Beykozda Sahib Molla isminde birisine ait olan bir çiftlikte kurmağı kararlaştırmışlar, ve sandıkların içine yerleştirerek hazırladıkları, eşyaları bir komyona yükleterek Üsküdardan Beykoza doğru yola çıkmışlardır. Fakat tam çiftliğe yaklaşıldığı zaman kamyon bataklığa saplanmış ve saatlerce çalışmalara rağmen kurtulamamıştır. Bunun üzerine kaçakçılar bir araba getirterek eşyaları ona yüklemeğe başlamışlar, fakat bu sırada bir kaç sandığın kırılmasından meydana çıkan eşyalar, bataklığa saplanan kamyonu seyretmek için oraya toplanan halkın şüphesini uyandırmış ve polise haber vererek kaçakçıları yakalatmışlardır. Suçlular dün Adliyeye teslim edilmişlerdir.

Eşyalar arasında 1700 küsür kilo afyon bulunmuştur.

—o—

Arazi vergisi hakkındaki izahname

Ankara, 8 (A.A.) — 1883 sayılı arazi vergisi kanununun bazı hükümlerini tadil eden 3585 sayılı kanun vücuda getirdikleri değişiklikler ve yeni kanunun tatbik şekli hakkında Maliye Vekâleti alâkadarlara uzun bir izahname göndermiştir.

Bu izahnamede fevkalâde arızalar dolayısiyle arazi vergilerinin kısmen veya tamamen terkinine müsaade vermek salâhiyetinin vilâyet umumî meclislerine verildiği arazi vergisinin iki taksitte alınmasına devamla beraber taksit müddetlerinin tayini salâhiyetinin valiliklere verildiği 1939 ve müteakip yıllara ait taksit müddetleri umumî meclislerin mütalealarr alınmak suretiyle valilerce tayin olunacağı bildirilmektedir.

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " 24370
İlân " 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50 "	14.00 "
3 aylık	4.00 "	8.00 "
1 aylık	1.50 "	3.00 "

Hayata dair

İmkânsız tercihler

İNSAN oğlu beyendiği, sevdiği şeyler arasında da bir sıra gözetmek, onlar arasında kendisi için hepsinden üstün olanını bulup söylemek ister. Çocuğa: "Babanı mı çok muz gibi kendi kendimize de en çok muz gibi kendi kendimize de en çok sevdiğimiz çiçeğin, en çok sevdiğimiz yemiş veya yemeğin, en çok sevdiğimiz kitap veya muharririn hangisi, kim olduğunu düşünürüz. Çocuk, daima: "İkisini de!„ diyecek surette terbiye edilmemişse o günkü hislerine, o günkü ümitlerine göre cevap verir. Büyümüş olanlar ise cevaplarını hergün değiştirmeyi bir türlü haysiyetlerine yediremedikleri, bunu bir nevi seciyesizlik saydıkları için kendilerini daima en çok aynı çiçeği, aynı yemiş veya yemeği, aynı kitap veya muharriri sevdiklerine kandırmağa çalışırlar. Hattâ yıllardanberi açıp okumadıkları eserleri, yıllardanberi koklamadıkları çiçekleri, yıllardanberi yemedikleri yemişleri en sevdikleri, en beğendikleri şeyler diye göstermeğe kalkanlar da vardır. Fakat bunların cevapları da ancak o terbiyeli çocuğunki kadar doğru, samimî olur; yani muhakkak ki içinde, belki kendi kendilerine itiraf edemiyecekleri, farketmedikleri bir samimiyetsizlik, bir sahtelik bulunur.

Yemişlerden en çok portakalı sevdiğini söyliyen adamı elma, armut, çilek yüzüne hasret edin; sözünden dönüp bilhassa onları sevdiğini, portakalı bilâkis en tatsız saydığını söylemese bile onları da yeisi andıran bir büyük iştiha ile anmağa başlar. Derse armudun, çileğin, elmanın tadını unutması, onları artık bir daha anmaması, portakalla iktifa etmesi belki kabildir; fakat muhakkak ki artık portakalın da tadını pek duymaz olacak, en çok sevdiği yemişin o olduğunu farketmiyecektir. Bir şeyi ötekilerine tercih etmemiz, ancak ötekilerin de bol bulunması ile mümkündür. Bunun içindir ki yalnız kendilerinden bahsedilip de ötekilerin anılmamasını istiyen şairleri, muharrirleri bir türlü anlıyamıyorum. Kendileri yalnız kaldıkları zaman ötekilerden farklı oldukları, büyüklükleri veya originallikleri de sezilemiyecektir. Bir zamanın bir tane en büyük şairi, en büyük muharriri bulunması için muhakkak birçok da başka şairleri, başka muharrirleri bulunması lâzımdır. Tek olan şeyde "enlik„ bulunamaz.

Söylemeğe bilmem hacet var mı? Ben: "Babanı mı çok seversin? annenni mi?„ sualine: "Her ikisini de!„ diye cevap veren çocuktan ziyade o günkü hissini, o günkü ümidini itiraf eden çocuğu severim. Onun yanıldığını bilirim; hiç şüphesiz ki çoğu zaman annesini de, babasını da bir derecede sever, yani ikisinden de vazgeçemez. Fakat büyükler içinde: "Hepsini birden severim„ diyenleri, "En çok sevdiğim şu veya budur„ diyenlere tercih ederim. Çünkü onlar bir zamanda en büyük şair, en büyük muharrir bulunamıyacağını anlamış, hepsinde ancak kendisinin verebileceği şeyleri aramak lâzımgeldiğini öğrenmiş olanlardır. Bir şair için, bulunacaktan büyüktür diyebilmemiz için ikisinin de hemen aynı şeylerden bahsetmeleri icap etmez mi? Halbuki ben eserlerinde başka kimsenin eserlerinde görülmemiş meziyetleri bulduğum şairleri severim; başka başka olan şeyler arasında da hangisinin daha iyi, daha büyük olduğunu düşünmek kabil midir?

Nurullah ATAÇ

Darüşşafakanın yıldönümü

Darüşşafakanın kuruluşunun 66 ncı yıldönümü, önümüzdeki pazar günü Darüşşafakada kutlanacaktır. Bu toplantıda mezunlar, eski hatıraları canlandırarak güzel bir gün geçirmeğe çalışacaklardır.

Not

Yangınlarda kordon

BİRÇOK yangınlarda birçok vatandaşlarm şahid ve maruz olduğu garib ve yerinde olmıyan bir tedbir Sultanhamamı yangınında gönül sızlatan neticelere sebeb olmuştur. Bu o kadar tekerrür etmiş bir hâdisedir ki, Sultanhamamı yangınında da otomatik bir seyirle tatbik edildiğinde kendi hesabımıza şüphe etmiyoruz ve binaenaleyh halk dilindeki bu rivayetleri, doğru bir haberin ağızdan ağıza yayılarak bize intikali halinde buluyoruz.

Her yangında zabıta ve itfaiye, yangının mahalline göre sokak başlarını tutarak bir kordon kurar ve seyrüseferi meneder. Elbette bu doğru bir harekettir. Yangında çapula mâni olmak, halkı yanan yerlerin enkazından doğacak tehlikelere maruz bırakmamak için bu tedbir çok musib ve yerindedir. Fakat nihayet bu maksatla alınan bu tedbir, evi, ticarethanesi, dükkânı, apartımanı, malı ve mülkü yangına maruz veya tehlikeye düşmüş olanlarm da kordon haricinde bütün çırpınmalarına rağmen kendilerine ait yere giremiyerek seyirci kalmalarına sebeb olacak derecede şamil olunca mahiyetini değiştirir, o zaman vur deyince öldürmek olur.

Sultanhamamı yangınında bazı müessese sahiblerinin, ellerinde anahtarları bin bir heyecan ve ıstırab içinde, yalnız evrak ve defterlerini kurtarabilmek için müesseselerine koştukları ve fakat henüz yangın kendilerine ait yerlere salgın yapmadığı halde müesseselerini açarken menolundukları ve hüviyet ispatına mecbur edilerek bütün bu kurtarılması mümkün şeylerin de yanmasına sebeb olunduğu söyleniyor.

Elinde anahtar olan ve müessesenin sahibi bulunduğunu söyliyen bir adamı böyle âcil vaka karşısında hüviyet ispatına davet, pratik olmaktan sarfınazar yerinde olmıyan ve zararlara sebeb olan bir tedbirdir. İcab ederse, zabıta, kurtarılanları sahip olduğunu iddia edene vermeyip bir yerde saklıyabilir ve hüviyetini ispat edince verir. Böylece en mantıki tedbir alınmış olurdu ve olur.

Bina yanmıyor, fakat yanmak tehlikesindedir. İçinden en fazla kurtarılması lâzımgelen ve belki de yeniden hazırlanması mümkün olmıyan ve belki de o müessese sahibinin bütün ticaret hayatına taallûk eden bu evrak, vesika ve kıymetli evrakı ancak o müessesenin veya o mülkün sahibi bilir. Ona yardım etmek, eğer kapıyı açamazsa kırıp açmak lâzımgelirken elinde anahtarı olan seyirci bırakmak, nekadar doğru olur, takdirini bu tedbiri alanlarm büyüklerine bırakıyoruz.

Yukarda da söylemiştik ki yangınlarda zabıta ve itfaiyenin aldığı kordon, manası itibariyle halkı himaye ve sıyanete ve itfaiyenin işini teshile matuftur.

Polisin gözü önünde, ondan müsaade alarak eline müessesenin kapısını açabilecek tıpatıp uygun anahtar bulup hırsızlık edecek açık gözlü bulunabileceğini düşünmek, onun sahibi olması ihtimalini düşünmekten çok uzak olmak gerektir. Yangın kordonları hedefi başka, tatbiki büsbütün başka bir iş oluyor.

Alâkadarların, bu işte bizi mkadar ve vazifeleri icabı bizden de fazla hassas olacaklarını düşünerek, ortaya koyduğumuz bu hâdiseyi inceleyip tedbir almalarını taleb ederken, bu isteğimizin en kuvvetli müeyyidesini Sultanhamamı yangınının teşkil ettiğini bir kere daha tekrar ederiz.

Sultanhamamı yangını

Yangın sebebinin anlaşılmıyacağı kanaati var

Sultanhamam yangını sebeplerini araştırmak maksadiyle dün bir keşif yapılmıştır. Keşifte müddeiumumî muavinlerinden Necati, Sultanahmet birinci sulh ceza hâkimi Reşid ve mühendis Beşir hazır bulunmuştur. Fakat heyet ateşin ilk çıktığı Ata Refik hanının içine girememiş ve civar hanların üzerine çıkarak uzaktan bir tetkik yapabilmiştir. Ata Refik hanının üst katlarının yıkılmasına başlanmıştır.

Han dahilinde üst üste yığılan ankaz temizlenecek ve oldukça sağlam kalmış bulunan eşya üzerinde bir keşif daha yapılacaktır.

Fakat yangın sebebinin anlaşılması ihtimali zayıftır.

Alâkadarlar hanın tamamen yanması yüzünden bunun kabil olmadığını söylemektedirler.

40 odalı ve ayrıca altında mağazalar bulunan Ata Refik hanının hiç bir sağlam tarafı kalmadığına göre yangının bu kırk odanın hangisiden çıktığını ve sonra da kast olup olmadığını anlamak için ancak bir mucizenin lâzım olduğu kanaati vardır. Buna rağmen müddeiumumî muavinlerinden Necati dün de bir çok kimseleri sorguya çekmekte devam etmiştir.

—o—

Taşdelen suyu

Vakıflar idaresi ile taşdelen menbu suyu İstanbul bayii arasında bir ihtilâf çıkmış ve vakîflar idaresi bayiin mukavelesini feshetmiştir. Bunun üzerine evkaf su tevziatını bizat yapmağa başlamıştır.

Yalnız maden kömürü yakacak şehirler

Liste, Vekiller Heyetinin tasdikine arzolundu

Mahrukat kanunu mucibince yalnız kok kömürü yakacak ve diğer mahrukat kullanmıyacak olan şehirler tesbit edilmiş, Vekiller Heyetinin tasdikine arzolunmuştur. Bu listedeki şehirler şunlardır:

Eskişehir, İzmir, Buca, Bornova, Bayındır, Menemen, Ödemiş, Tire, Torbalı, Manisa, Akhisar, Karaağaç, Soma, Alaşehir, Salihli, Turgutlu, Kocaeli, Adapazarı, Darıca, Gebze, Sabanca, Bilecik, Osmaneli, Argıthan, Bozöyük, Inönü, Afyon, Çay, Dinar, Sandıklı, Kütahya, Uşak, Tavşanlı, Konya, Akşehir, Burdur, Çankırı, Niğde, Balıkesir, Bandırma, İnebolu, Sinob, İsparta, Sivas, Kayseri, Ereğli, Karaman, Çumra, İlgın, Amasya, Sürmene, Rize, Hopa, Giresun, Trabzon, Samsun, Çarşamba, Ordu, Fatsa, Ünye, Kırklareli, Ankara, İstanbul, Elâzığ, Diyarbakır, Malatya, Edirne.

—o—

Erzurumda kayak yarışı

Erzurum, 8 (A.A.) — Dün Erzurumda Gümüşhane ve Erzurum bölgelerinden 25 kayakçının iştirakile 16 K.M. kayak mukavemet koşusu yapıldı.

Birinci Erzurumgücünden Sabahattin Ayan 51 dakika 23 saniyede, İkinci bölgeden İhsan Şafak 52 dakika 30 saniyede, üçüncü Erzurumgücünden Yusuf Akay 52 dakika 28 saniyede.

Günün Meselesi!..

Yahya'nın eli müdahalemiz üzerine müzede kaldı

Şebiçirağ ve kaşıkçı elması müzedeki yerine ne zaman konacak?

Kaybolan bir tesbihin ve kırılan bazı eserlerin hikâyesi

Yazan: NİZAMEDDİN NAZİF

Yazık!

Gittiler.

Evet, şu âlem içinde eşine bir daha rastlanamaz nice nice eserleri sandıklara doldurdular ve sözlerimize;

"— Boş yaygaradır...„

Diyebilmek cüretini de gösterdiler ve... gittiler.

Artık bize düşen şöyle bir duadır:

İnşallah seyahatleri çok uğurlu geçer, giderken ve gelirken Akdeniz de, Atlântikte ve bütün güzergâhlarında en ufak bir fırtına kopmaz, Titaniki batırmış olan Ayizbergin torunlarından biri pruvalarında belirmez, yangınlardan, kazalardan, belâlardan masun kalırlar.

Kalırlar da sandıklara doldurup agyar eline taşıdıkları eserlerimize tekrar kavuşuruz.

Dün müze müdürünün giderayak bana verdiği bir cevabı gördüm. Şöyle buyuruyorlar:

"— Gönderilen eşya kıymetli şeylerdir şüphesiz. Fakat bunların kaybolmaları şöyle dursun en ufak bir zarara uğramaları dahi akla getirilemez. Hem biz bunların hepsini sigortalatık...„

Bedbaht telâkki!

Sigortalamak. İçimden şöyle deyesim geldi:

"— Ey müze müdürü! sana emanet edilen eşyayı kaybetmeme müsaade et. Sigorta bedellerini "peşinen, defaten ve şahsan„ derhal ödemeğe amadeyim...„

Sigorta bedelleri. Eserler kaynayıp gittikten sonra bu sigorta bedelleri ile mi avunacağız? Müze müdürünün sigortaladığını söylediği eserlerden bazılarını şurada sıralayım da hazretin nasıl bir hazineyi sigortalamakla müteselli olabildiğini görünüz:

1 — Edirnedeki Selimiye camiinin meşhur şamdanları

(Dikkat! bu dev şamdanlar murassadır.)

2 — İstanbul Fatihi Sultan ikinci Mehmedin kılıcı,

3 — Konya müzesindeki meşhur Nisan tası (Bu İlhan imparatorluğundan kalma tektük eserlerden biridir ki hem bulunmaz bir vesikadır, hem de harikulâde bir sanat eseridir. Zenprestliği ile meşhur ve kendisinden daha meşhur olan Bağdat hatunun zevci, son İlhan imparatoru Ebu Saidin şaraplığı. Nasılsa Mevlâna Celâleddin Rumî türbesine düşmüş ve bir zamanlar oradan hastalara şifa niyetine dağıtılan nisan yağmurunun toplanmasında kullanılmıştır.

4 — En eski Selçuk halıları

5 — En eski Bursa kumaşları

6 — Kakmacılığa ve sedefçiliğe ait eserler.

Vesaire vesaire...

Acaba müze direktörlüğü bunların, bu bir daha ele geçirilemez eserlerin kaçar liraya sigorta edildiğini bize göğsünü gere gere bildirebilir mi?

"Giden eşyanın en ufak bir zarara uğraması melhuz değilmiş„ hele şu zata bakın! Hâdiselere tahakküm etmek iddiası bu sözlerde olduğu kadar hangi cihangirin ağzında bariz olmuştur?

Mademki öyleydi de neden Türk-İslâm eserleri müzesinden kaldırılan bazı eşya, daha burada sandıklanırken kırılmıştır?

Mademki öyleydi de neden neşriyatımız üzerine "Tamidci Yahya„nın hazinedeki elini Amerikaya götürmekten vazgeçtiler?

Bir müzenin eşyasını kapısından dışarıya çıkarmak daima tehlikelidir. Dolmabahçede kurulmuş olan sergide hazineye ait kıymetli bir tesbih kaybolmamış mıydı?

Velhasıl İtalyanın, Fransanın, İngilterenin düşmekten çekindikleri bir haytaya müze müdürümüzün dikkatsizliği yüzünden biz düşmüş bulunuyoruz. Hiç olmazsa götürdükleri eşyanın tam bir listesini matbuata tevdi etmiş olsalardı... Hayır! Bunu da akıl edemediler. Fırsat düşmüşken sekiz on yıl evveline ait bir eski hâdiseye de şurada temas edelim:

"Ankaraya iki sandık içinde, hazineye ait çok kıymetli bir takım tarihî elmaslarla murassa eşya götürülmüştü. Bu eşya tekrar müzeye döndü mü dönmediyse niçin dönmedi ve şimdi nerededir?„

Bu eşya arasında meşhur Kaşıkçı elması vardı. Asûrilerden Firavunlara, elden ele geçe geçe Kansogariye ve nihayet Yavuz Sultan Selim vasıtasile Türk hazinesine intikal eden bu elmas, hatırımızda kaldığına göre iki okka 255 dirhem ağırlığındaydı. Yani hem bahada hem yükde ağır bir bulunmaz elmastı. Peygamber Muhammed'in türbesinden hazineye getirilmiş olan meşhur Şebçirag da bu meyandaydı. Bu bir kandildir ki rivayete göre içinde yağ yanmaz, ışığı üzerindeki elmaslardan fışkırırdı. Bu sandıklarda muhtelif cinsten okka okka kıymetli taşta vardı.

Biz müzemizde kırk yıl bir kenara yığıldıktan sonra nihayet tasnif etmeği akıl ettiğimiz gün birçok kıymetli para koleksiyonlarının nasıl mahvü harap olmuş bulunduğunu bilen bir nesildeniz. Bu nesil bu memlekette bu milletin hazineleri üzerine en büyük millî hassasiyet ile titriyen bir devlet reisi bulunduğunu da bilir. Bu satırların, müzelerimizdeki bu lâubaliliğe artık katî surette nihayet verileceğine inanmış bir kalemden çıktığına şüphe edilmemelidir.

Hale bakın efendim? Fatihin kılıcını sigorta etmiş, ooh! vicdanı rahat, hazret seyahate çıkıyor, bu ne kadar sinirsizlik! çıldırmak işten değil!...

Nizameddin NAZİF

Madam Atinanın muhakemesine dün devam edildi

Randevuculuktan ve fuhşa teşvikten suçlu madam Atina ile bu davanın şahitlerini yalancı şahitliğe teşvik edenlerin muhakemelerine dün de devam edilmişir.

—o—

Artvinin kurtuluşu

Artvin, 8 (A.A.) — Dün Artvin'de kurtuluş bayramı coşkun tezahüratla kutlulandı. Artvinlileri Millî Şef İnönüne ve kahraman orduya candan bağlılık ve minnet duygularını izhara vesile buldular.

Taksim ve Harbiye helâları

Belediye, Taksim meydanındaki umumî halânın kaldırılmasına ait tatbikata girişmiştir. Bu umumî halânın yıkılması için evvelâ bunun yerine kaim olacak Taksimde, Taksim sokağındaki umumî halânın inşaatına başlanmıştır. Bu ikmal edilir edilmez diğeri yıkılacaktır.

Ayni zamanda Harbiyedeki umumî halânın da derhal inşasına başlanacaktır. Her iki halâ da yeraltında olacaktır.

—o—

Bir çocuğu cereyan çarptı

Yüksekkaldırım orta okul talebesinden 13 yaşlarında Muallâ, mektebin elektrik prizile oynarken cereyana kapılmış ve baygın bir halde Şişli çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

—o—

Yunanistanla aramızda

İadei mücrimin muahedesi imzalandı

Ankara, 8 (A.A.) — Türkiye ile Yunanistan arasında müzakere edilmekte olan iadei mücrimin ve cezaî hususatta adlî müzaheret muahedesi hariciye vekâletinde kâtibi umumî Numan Menemencioğlu ile Yunan elçisi Rafael arasında imza edilmiştir.

1250 Liralık rüşvet davası yeniden görülecek

Bir müddet evvel Bahçekapıdaki Orozdibak müessesesinden 1250 lira rüşvet aldığı iddiasiyle mahkemeye sevkedilen ve beraet eden Lûtfi hakkındaki karar müddeiumumilik tarafından temyiz edilmişti.

Öğrendiğimize göre bu karar temyizce bozulmuştur. Yakında Lûtfi tekrar muhakeme edilecektir.

—o—

1 Nisanda başlıyacak yeni hava seferleri

İstanbul - İzmir ve Ankara - Adana arasındadır

Ankara 9 — Nisanın birinden itibaren Devlet Havayolları tarafından yeni hava hatları tesis olunacaktır. Bu seferlere tahsis edilmek üzere beş büyük tayyare satın alınacaktır. Yeni hatlar (İstanbul - İzmir), (Ankara - Adana) dır. Bu seferlerde ilk aya mahsus olmak üzere yalnız gazete ve posta nakledilecektir.

Bulgaristandaki komplo

Çankof taraftarlarının evlerinde yapılan araştırmalarda Çankofa sadık kalacaklarına yemin eden yüzlerce kişinin adı bulunan listeler ele geçirildi

Çankofun kardeşi Adliyeye teslim edildi

Sofya, (Hususî) — Bulgaristanda, eski Başvekil ve bugün mebus olan profesör Çankof taraftarları gospodin Köseivanof aleyhine bir komplo ahızlamak istemişlerdir.

Polis bu kompioyu kolaylıkla meydana çıkarmış ve on gündür devam eden tahkikat sonunda Sofya, dahilinde yeni bazı tevfikler yapılmıştır. Mebuslardan Çankof ve diğer bir kişinin evinde yapılan araştırmalar üzerine, masuniyeti şahsiyelerini ileri süren mebuslar sobranyaya bir sual takriri vermişlerdir. Diğer taraftan Çankof kardeşi avukat Tonçu Çankof ile diğer iki avukat müddeiumumiliğe teslim edilmişlerdir. Yapılan araştırmalarda profesör Çankofa sadık kalacaklarına dair yemin eden yüzlerce kişinin bir listesi bulunmuştur. Bu listede adı olanlar içinde bir çok yüksek şahsiyetler de vardır. Müddeiumumilik tahkikata ve polis araştırmalara devam etmektedir.

İngilterenin plânı

Harbiye nazırı For-Belişa mühim ifşaatta bulundu

Baştarafı 1 incide

beyanatını hatırlatmış ve demiştir ki:

"— Bu vaziyet bize, bazı ihtimallerde kullanılmak üzere bir kara ordusu hazırlamak vazifesini vermektedir. Eğer bir harbe girersek, iştirakimizi istemeye istemeye yapacak değiliz. İştirakimiz, herhangi bir tahdide tabi tutulmıyacaktır.

Fransız - İngiliz genelkurmay görüşmeleri, tecavüz değil, fakat dahma müdafaa plânları üzerinde yapılmıştır. Biz ayrıca, Avrupa kıtasında çıkacak bir harbe azamî gayretle iştirakimiz için nakliye işlerine lüzumlu tonajı hesab etmiş bulunuyoruz.

Hore - Belisha, bundan başka, İngiliz hükûmetinin anavatanda 29 fırkadan mürekkep bir kara anavatan ordusu vücuda getirmek ve anavatanın hava hücumlarına karşı müdafaa kuvvetlerini de beş fırkadan yedi fırkaya çıkarmak niyetinde olduğunu da bildirmiştir.

Harbiye Nazırının ifşaatı

Londra; 9 (A. A.) — Havas ajansından:

Hore Belishanın icabında berrî Avrupada harekât icrasına davet edilecek heyeti seferiyenin ehemmiyeti hakkındaki ifşaatı siyasî mahfilde büyük bir heyecan tevlid etmiştir. Salâhiyettar mahafil hiç bir zaman İngiltere hükûmetinin bu kadar katî ve resmî beyanatta bulunmamış olduğuna ehemmiyetle işaret etmekte ve muvazzaf ordu ile ihtiyat ordusunun müştereken berrî Avrupada harekât icra etmesinin bir plânın mevcudiyetine alâmet olan katî bir tehdid teşkil etmekte olduğunu beyan eylemektedirler.

Teknisiyenler İngiliz fırkalarının Fransaya sevkinin kıtaatın talimine ve teslihine göre, atideki şekilde yapılacağını tahmin etmektedirler: Derhal motörlü 4 fırka gönderilecek ve ihtiyat ordusu fırkaları da talimleri ikmal edildikçe sevkolunacaktır.

Teknisyenler, bunun muhasemat halinde talimlere derhal başlanacağı manasını tazammun etmekte olduğunu ilâve eylemektedirler.

Bu mühim plânın ilân edilmesi, harp levazımı fabrikaları imalâtının mühim surette tesri edilmesi sayesinde mümkün olmuştur. Bu fabrikalar, bütün fırkaları son derecede asrî harp malzemesi ile techiz etmişlerdir.

Siyasî mahfil, parlâmentonun bu hususiaki hüsnü kabulünü ehemmiyetle kaydetmekte ve hükûmetin silâhlanma tedbirlerini tenkid etmek tasavvurunda bulunan Duff Cooperin izahatını dinledikten sonra söz almaktan vaz geçmiş olduğuna işaret eylemektedirler.

Diplomasi mahafili, Paris, Roma ve Berlinde bu plânın büyük akisler tevlid etmesine intizar etmektedir. Zira İngilterenin silâhlanma tedbirleri İngilterenin kendisine zorla kabul ettirilecek olan bir harbe hazırlanmak hususundaki azminin sulhü muhafaza etmek arzusuna müsavi olduğunu göstermektedir.

Silâhlanma yarışı ve Ingiltere

Londra, 8 (A.A.) — Umumî silâhlanma meselesinden bahseden Taymis gazetesi diyor ki:

"Silâh yarışının bugünkü şeklinde birçok noktalardan harp haline benzer ekonomik şartlar ihdas etmesi tabiîdir. Buna binaen silâhlanma hakkında bir anlaşma lâzımdır. Fakat zannedilmesin ki İngiltere bu yarıştan korkmaktadır. Ve bu yarış altında ezilecektir. Bilâkis İngilterenin milî müdafaasını tamamlamak hakkındaki kararı katîdir. İngiltere, milletlerin, birbirine karşı silâhlanmak için sarfettikleri paraları başka hedefler uğrunda sarfederlerse çok iyi yapmış olacakları kanaatindedir.

Stimson'un sözleri ve Italyanla

Roma, 8 (A.A.) — Amerikanın eski hariciye nazırı Stimson tarafından Nevyork Times gazetesine yapılan beyanatı, Giornale d'Italia gazetesi, büyük devletlerin doğrulan doğruya yaptıkları bir hakaret ve harbe tahrik mahiyetinde tavsif etmektedir.

Bu İtalyan gazetesi diyor ki:

"Amerika da diğer demokrasiler gibi silâhlanabilir ve bunlarla birlikte bir blok teşkil edebilirler. Fakat gittikçe daha çok tehlikeli bir hale gelen bu İnkişafın mesuliyetini de kabul etmesi icabeder. Aynı zamanda Vaşingtonun harbcû politikasını haklı göstermek için, İtalya, Almanya ve Japonyayı taarruz politikası takip etmekle ittihama hakkı yoktur. Bununla beraber Amerika milletinin Ruzveltin direktiflerine müzaheret ettiği de muhakkak değildir.,,

Bilbao, 8 (A.A.) — İspanyol "Diarlo Vasco,, gazetesi, Amerikanın totaliter devletlere karşı takip ettiği siyaseti şiddetle tenkid eden bir makalesinde diyor ki:

Bir müddetenberi Amerika siyaseti totaliter devletlere karşı düşmanlık göstermeğe başlamıştır. Bugün hiçbir devlet Amerika kadar tehlikeli bir siyaset takip etmiyor. Amerika devlet adamlarının nutuklarında o derece mütecaviz bir lisan kullanılmaktadır ki, bu nutuklar ciddî olarak mütalea edilse çok vahim ihtilâflar doğurabilir.

İNGİLTERE

Japon tehdidinden geri kalmıyacak

Japon tayyareleri gene 300 kişinin ölümüne sebep oldu

Vaşington, 8 (A.A.) — Tokyodan gelen ve Japonyanın altı sene içinde Birleşik Amerika veyahut İngiltere ile bahrî muadelet elde etmek niyetinde olduğunu bildiren haberleri hakkında gazete mümessillerine beyanatta bulunan Amiral Leahy, şöyle demiştir:

Ecnebi bir devletin bahrî kuvvetini arttırması takdirinde Amerikanın da aynı veçhile hareket etmesi zaruridir.

Amiral Leahy, İngiliz, Amerikan ve Japon filoları arasındaki 5 - 5 - 3 nisbetinin "pek ziyade memnuniyete şayan,, olduğunu ilâve etmiştir.

Paris, 8 (A.A.) — Jour - Echo de Paris gazetesinin muhabiri yazıyor:

İngiliz kabinesinin yarın Uzak Şark vaziyetini tetkik edeceği zannedilmektedir. İspanyol buhranının sona ermek üzere bulunduğu şu sırada siyasî İngiliz mahfillerinin Uzak Şark meselelerine karşı gittikçe büyüyen bir alâka gösterdikleri görülmektedir.

Çemberlayn ile Halifaks Çin - Japon muhasematına nihayet vermek üzere pek yakında azamî bir gayretle çalışacaklardır.

İngiltere insanî ve siyasî mülâhazalar hariç olmak üzere Uzak Şarktaki ticarî menfaatlerinin haleldar olmasına ve büyük Okyanustaki İngiliz deniz üslerinin Japonlar tarafından tehdit edilmesine seyirci kalamıyacaktır. İngiltere hükûmetinin Japonyaya karşı büyük bir katiyetle hareket etmesini beklemek lâzımdır.

Çungking, 8 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Otuz Japon tayyaresi, dün sabah Kansu ve Şensi eyaletlerinde muhtelif şehirleri bombardıman etmiştir. En ziyade zarar gören şehir, Kansunun garbinde kâin Pingaliang şehridir. Bu şehre seksen bomba düşmüştür.

Yalnız yedi kişi ölmüş, fakat 600 tane ev yıkılmıştır.

Geçen pazartesi günü Mingsieye yapılan Japon bombardımanı hakkında gelen tafsilâta göre, bu bombardıman son haftaların en kanlısını teşkil eylemiştir.

Bu şehirde sivil halktan 300 kişi ölmüştür.

Bağdatta komplo

On üç zabit ve bir çok kişi tevkif edildi

Bağdat, 8 (A.A.) — "Havas ajansından,, Bağdadın cenubunda kâin Reşit Kampı zabitlerinden bir grup tarafından tertip edilmiş olan bir komplo, meydana çıkarılmıştır. Bağdatta 10 zabitin, Musulda 3 zabitin ve bunlardan başka eski Başvekil Hikmet Süleymanın taraftarlarından bir çok siyasî liderlerin tevkifi emredilmiştir.

Reşit mıntakasında örfî idare ilân edilmiştir.

Istanbul akliye hastanesine gönderilen hastalar

Ankara, 8 (Hususî) — Bazı vilâyet ve hastahanelerden İstanbul akliye ve asabiye hastahanesine gönderilen hastaalrın çok defa raporsuz gönderildiği cereyan eden muamelelerden anlaşılmıştır.

Sıhhat Vekâleti alâkadarlara bir tebliğ yapmış, bu gibi hastaların mutlaka tabip raporiyle birlikte gönderilmesini ve bir tıbbî müşahede vesikası tanzim ederek hastalığın bütün tezahürlerini beraberce bildirmesini istemiştir.

Ekrem König'in suç ortağı

Tahkikat evrakı Devlet Şûrasına verildi

Ankara 8 — Tayyare kaçakçısı Ekrem Königin suç ortağı olan hariciye vekâleti memurlarından Ruhi hakkındaki tahikakt evrakı Devlet Şûrasına verilmiştir.

Ruhi hakkında lüzumu muhakeme kararı verildiği takdirde Ekrem Königin tevkifi beklenilmiyecek ve derhal muhakemeye başlanacaktır.

Talebenin mektep dışındaki zamanları

Ankara, 8 (Hususî) — Maarif Vekâleti talebelerin okul dışındaki zamanlarını en iyi surette nasıl kullanacakları hakkında bütün okullara bir tamim gönderilmiştir.

Bu tamimle öğretmenlerin her fırsat düştükçe talebelere telkinde bulunmaları bu hususta aileleri ile temasa geçmeleri ve çocukların uykuya, ders çalışmaya, oyuna ve istirahate lâzım geldiği kadar zaman ayırmayı öğretmenlerinin temininî istemektedir.

Görink Fransayı ziyaret edecek

Londra; 9 (A. A.) — Havas ajansından:

Göringin İtalyayı ziyaretini müteakip beraberinde İtalyan ricalinden biri olduğu halde Fransayı ziyaret edeceğine dair ortada bir şayia dolaşmaktadır.

Söylendiğine göre, Göringin İtalyan metalebatını ileri sürmek için İtalya ile Fransa arasında tavassutta bulunması muhtemeldir.

Roma ve Berlindeki İngiliz ajanlarından alınan son haberlere göre, İtalya hükûmeti, araziye müteallik metalebatından vaz geçmiştir. Şimdiki metalebatı atideki maddelere münhasırdır:

1—Tunustaki İtalyan kolonleri için 1896 statüsünün iadesi, bu suretle İtalyan ekalliyeti, Tunus devleti dahilinde bir nevi muhtariyete sahib olacaktır.

2—Cibutide Hamburgdaki serbest Çekoslovak limanına mümasil serbest bir liman ihdası.

3—Cibuti-Adis-Ababa demir yolunun Fransız arazisinde Fransa ile İtalya tarafından müştereken idaresi.

4—İtalyanın Süveyş kanalının idaresine iştiraki ve kanaldan geçme resminin tenzili.

Cebelüttarık'a karşı İtalya ile Almanya Septe sahillerinde birçok askerî üsler kurmuşlar

Tokyo, 8 (A.A.) — Nişinişi gazetesi "Cebelüttarık artık zaptedilemez bir kale olmaktan çıkmıştır.,, başlığı altında İspanyadaki muhabiri tarafından çekilen bir telgrafı neşretmektedir.

Bu muhabir, nasyonalist kıtaat kumandanlığının müsaadesile cenup İspanyasını ve İspanyol Fasını ziyaret etmiştir.

Telgrafta deniliyor ki:

Almanya ve İtalya, İspanyanın teşriki mesaisile, Cebelüttarıka karşı Alceziras'ın iki kıyısında, Septe, Latarifa, Azila ve Kadis'de zikzak şekilde bir çok askerî üslerden mürekkep bir hat tesis etmişlerdir. Alman mühendisleri Losparacio'da ve Villa Franca'da hava üsleri kurmuşlardır. İtalyan hava üsleri de Kadizde tesis edilmiştir. Cebelüttarıkın arkasındaki yeni Buglo istihkâmları ikmal edilmiş gibidir ve Cebelüttarık'ın iç istihkâmlarını bombardıman edecek bataryalarla techiz edilmiştir. Septe Lalinea ve Sidonnia'da diğer istihkâmlar inşa halindedir.

Ispanya sahilleri bütün gemilere kapatıldı

Burgos, 9 (A.A.) — İspanyanın Akdeniz sahillerinin tamamile bütün gemilere kapatılacağı, dün akşam bahriye büyük umumî karargâhı tarafından neşredilen bir tebliğde bildirilmektedir.

1 — İspanyanın Saguntum ile Arda arasındaki sahilleri bütün gemilere kapatılmıştır. Hiçbir gemi, Akdenizdeki Franko deniz kuvvetleri kumandanlığının hususî bir müsaadesi olmaksızın sahilden üç mil mesafeye kadar olan mıntakaya giremiyecektir. Bu emre muhalefet eden gemiler, zapt ve müsadere edilecektir.

2 — Bütün kaptanlara ve mücehhizlere Carthagene açıklarında ve Torrelanesa ile Pales burnu arasında bütün deniz cephesinde tahtelbahirlerin demirlemiş oldukları ve bunlara sahilden itibaren üç mil mesafedeki mıntakaya girecek olan bütün gemileri, hangi bayrağı hamil olursa olsunlar batırmak emrinin verilmiş olduğu ihbar edilmiştir.

Bu sabah Kürkçü hanında bir yangın çıktı

Bu sabah saat 11 i beş geçe Mamhutpaşadaki Kürkçü hanından yangın çıktı. Hanın bir kısmı yandıktan sonra söndürülebildi. Yangının sebebi anlaşılamamış olmakla beraber tahkikata başlanmıştır.

İstanbul yangınlarında, dikkate alınması lâzımgelen mühim bir nokta vardır. Sultanhamamı yangının tahkikatı yapıldığı bir sırada, bu meselenin de dikkate alınmasını ve bir çoklarının gözgöre zarara uğramalarına bundan sonrası için sebebiyet verilmemesini istiyoruz. Bunu üçüncü sayfamızdaki not sütununda okuyunuz.

Bu da Hitlerin plânı

Baştarafı 1 incide

rinin vaziyetini zaafa düşürmek için Hainan işgali ve İtalyanlar tarafından Fransa aleyhinde propaganda ve hücumlar yapılması, gibi muhtelif istikamette bir takım ihzari harekât icrasını derpiş etmektedir.

Plân, bundan başka Libyadaki İtalyan garnizonunun takviyesini, İtalya tarafından Fransız somalisi hududu üzerinde bir tazyik yapılmasını, Filistin ve Suriyede tahrikât icrasını ve nihayet İtalyanın seferberliğini derpiş etmektedir. Kati hareketin, İspanyol harbinin bitamını müteakip İtalyanların metalibatını resmen bildirmelerinden sonra icra edilmesi mutasavverdir. O zaman Hitler, İtalyanın metalibatına müzaheret etmek için bir nutuk irat edecek ve bizazt kendi metalibatını ültimatom şeklinde ileri sürecektir. Müteakiben garp devletlerinin derhal teslimiyetlerini elde etmek için anî olarak Holandaya ve hattâ belki de İsviçreye karşı bir taarruz yapılacaktır.

Hitler, bu iki memleketin ancak muvakkaten işgal edilmiş olduğunu ve katiyen bu memleketleri teshir ve fethetmek niyetinde olmadığını beyan edecektir. Eğer o zaman garp devletleri müzakerelere girişecek olurlarsa Hitler, bundan bilistifade yeni talepler dermeyan edecektir.

RADYOLİN

ile SABAH, ÖGLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa dişlerinizi fırçalayınız.

Her gün binlerce yavruyu senin yardımınla sinei şefkatinde barındıran Çocuk Esirgeme Kurumudur. Yılda bir lira verip üye olalım!

Bu akşam Dünya Sinemacılığının Şaheseri
Saat 9 da Filmcilik Tekniğinin En Son Sözü

Kasırga

Filmi Türkçe Sözlü olarak

IPEK ve SARAY

Sinemalarında göreceksiniz.

Programa ilâve olarak 1 - Millî Şefimizin Üniversiteyi ziyareti 2 - Balkan Antantı Bükreş toplantısı ve Ankarada Cumhur Reisimizin Yeni İngiliz Sefirinikabulü.
3 - Paramount dünya havadisleri.
Biletlerin evvelden tedariki rica olunur.
Bu filmin Fransızca nüshası Bugün matinelerde MELEK sinemasında gösterilmektedir.

HABER'in
Güzel gözler müsabakası

Senenin en büyük eğlenceli ve mükâfatlı müsabakasıdır

Numara: 62 Aboneniz

'Bize adresinizi ve adınızı bildirmenizi rica ederiz.,

Numara: 63 Saba Suner

Okuyucularımıza dağıtacağımız mükâfatların kıymeti 800 lirayı aşkındır.

160 lira kıymetinde bir radyo, kristal büfe takımları, kıymetli ceb ve kol saatleri, muşambalar, elbiselikler, istenilen eşyayı alabilmek salâhiyetini veren 20, 15, 10 lira gibi para kıymetinde kartlar muhtelif ev eşyası ve saire.

Müsabaka kuponu
HABER
No: 60 - 55
11.1.939 - 14.3.939

Müsabakamıza iştirak ediniz ve kuponlarımızı toplayınız

Fırtına yüzünden
Güneysu Karadenizden dört gün rötarla geldi
Dün geceki yağmurda Denizbankın Mumhane antreposu aktı

Bir müddettenberi bozuk giden hava dün gece birdenbire şiddetini arttırmıştır. Gece yarısı tipi halinde yağan yağmurla beraber müt... Fırtına bilhassa Karadenizi altüst etmiştir.

Bu sırada Boğaz yakınlarında olan Güneysu ve Antalya vapurları güçlükle Boğaza girebilmişlerdir. Güneysu vapuru mutat zamanından dört gün geç kalarak bu sabah saat 10.30 da rıhtıma yanaşmıştır. Bartından gelen Antalya vapuru da 24 saat fırtına ile boğuşmuş ve rotarla limana gelmiştir. Evvelki gün limanımıza gelecek olan Karadeniz vapuru ise hâlâ boğaza bile yaklaşamamıştır. ... olmadığı henüz belli değildir. Bu hususta alâkadarlara henüz malûmat gelmemiştir.

Bundan başka Denizbank tarafından 250 bin lira sarfiyle inşa edilen Mumhane antreposunun üst kısmı dün geçeki yağmurlar yüzünden akmış ve en üst katla alt katlarda bir kısım tüccar eşyası ıslanmıştır.

Filistin konferansı
Araplarla Yahudiler bir türlü anlaşamıyorlar

Londra, 8 (A.A.) — Yahudi Ajansı istişarî komitesi, dün icra komitesine Filistin hakkındaki müzakerelere devam etmesini tavsiye etmeğe karar vermiştir.

Müzakerelerin betaatle yapılmakta olmasına ve salâhiyettar makamatın mutlak sukûnuna rağmen iyi malûmat almakta olan mahafil, Yahudilerle Arapalrın ifratkârane noktai nazarlarını telif sahasında bir nebze terakki edilmiş olduğunu ve B. Macdonald'ın sabırane gayretleri sayesinde bir uzlaşma zemini bulunmasının muhtemel bulunduğunu beyan etmektedir.

Dün akşam İngilizlerle Yahudiler, Iraklılar ve Mısırlılar arasında yarı resmî bir toplantı yapılmıştır. Yahudiler, Yahudi muhaceretinin biraz tenkis edilmesini kabul etmeğe mütemayil görünmektedirler.

Bu muhaceretin hattâ bir had dahilinde ipkasını kabulden imtina eden Araplar ise şimdi muhacirlerin mikdarını gösterecek satih erkam irae edilmesini istemektedirler.

En çetin mesele, yeni devletin teşkili meselesidir. Yahudiler, yeni devletin Yahudi ve Arap cemaatleri arasında müsavatı zâmân alına almasını istemekte, Araplar ise yalnız efradın müsavatı hususunda ısrar ederek Yahudilere nisbi temsil hakkı bahşetmeğe muvafakat eylemektedirler.

Araplar:n bu talepleri, Yahudilerce, Millî Yahudi yurdunun ilgasına muadil olup tamamen kabulü gayri kabildir.

Yazın Almanyaya gönde receğimiz kavunlar

Edirne, 8 (A.A.) — Kavun karpuz satış kooperatifi bahar hazırlıklarına başlamış ve ortak sayısını 400 den 1200 e çıkarmıştır.

Kooperatifin Almanyaya satacağı kavunlar için Nafia Vekâleti tarafından soğuk hava vagonları temin edilmiştir. Kooperatif bu sene domates işini de yapmayı kararlaştırmış ve bu maksatla İstanbulda kurulan birlik ile temasa geçmiştir.

İtalyanlar Maltadaki tazyikten şikâyetçi

Roma, 8 (A.A.) — İngiliz idaresinin kuvetlendirilmesini tazammüm eden yeni Malta ana yasasının ilânını mevzuu bahseden "Tribuna,, gazetesi diyor ki:

Memleket bu ana yasayı hasmane, istihkar ve hattâ kızgınlıkla karşılamıştır. Ada hükûmetinin davetine ne klise, ne cemiyetler ne de Malta eşrafı icabet etmemiştir ve İngiltere mümessili nutkunu münhasıran askerlerin ve memurların önünde söylemiştir.

Bu menfi tezahürün mânası çok büyüktür. Çünkü demir gibi müstebit idarenin altında yapılmıştır. Maltisler, hüriyetleri iade olunmadıkça, İtalya dili bin senelik mevkiini tekrar işgal etmedikçe tatmin edilemezler.

TELGRAF • TELEFON • RADYO

Kanlı çarpışmalardan sonra Madridde Komünistlerin isyanı bastırıldı
General Miaja "boşuna kan dökmiyelim „ diyor.

Ankara, 8 (A.A.) — Cumhuriyet hükûmeti, Burgos hükûmetini resmen ve hukukan İspanya hükûmeti olarak tanıdığını ve Burgostaki umumî ajanlığını elçiliğe tahvil ettiğini İspanyol hükûmetine bildirmiştir.

Bulgaristan da tanıdı

Sofya, 8 (A.A.) — Bulgar hükûmeti, bugün hukukan ve resmen Burgos hükûmetini tanımıştır.

Komünistler konseye teslim oluyorlar

Madrit, 8 (A.A.) — Ünyon radyo dün akşam bilhassa Andaluzya ordusunun umumî karargahının komünist subayları arasından millî müdafaa konseyine iltihak edenlerin listesini neşretmiştir.

Madritte kanlı çarpışmalar

Paris, 8 (A.A.) — Buraya gelen bir habere göre dün akşam Madritte miralay Casadonun kuvvetleriyle komünistler arasında şiddetli bir muharebe olmuş ve çarpışma bütün gece devam etmiştir. Muharebe Fransız sefareti mahallesinde bilhassa kanlı olmuştur. Fakat sabaha karşı sükûnet tamamiyle iade edilmiştir. Tramvaylar ve otobüsler tekrar işlemeğe başlamışlardır.

Miaja boş yere kan dökmek istemiyor

Madrit, 8 (A.A.) — Radyoda bir nutuk söyleyen General Miaja, cumhuriyetçi mıntakanın yegâne hükûmeti olan millî müdafaa meclisinin bir tek gayesi olduğunu ve bu gayenin harbe insanî bir tarzda ve şerefle nihayet vermekten ibaret bulunduğunu beyan etmiştir.

Miaja, netice olarak şöyle demiştir:

"Bundan böyle boş yere kan dökülmesini istemiyoruz."

Komünistlerin isyanı bastırıldı

Madrit, 8 (A.A.) — Büyük umumî karargâh, tebliğ ediyor:

General Miaja, Cartagene harekât üssünün şefinden bir telgraf almıştır. Bu telgrafta isyan teşebbüsünün hitama ermiş bütün hedeflerin elde edilmiş olduğu bildirilmekte ve müdafaa meclisi tebrik edilmektedir. Birçok siyasî ve sendikal zevat ile teşekküller hükûmetle birlik olduklarını bildirmişlerdir.

***

Madrit, 8 (A.A.) — Madritte dünkü gün, evvelki günden çok farklı olmuştur. Çünkü dün komünistlerin kıyam hareketleri ezilmiştir. Tanklarla ihata edilmiş olan komünistler, Albacete'den gelen cumhuriyetçi tayyareler tarafından bombardıman edilmişlerdir. Bütün gün düdükler, halkı sığınaklara girmeğe davet etmiştir.

Madrit radyo istasyonu, müteaddit defalar, millî müdafaa hareketine iştiraki kabul etmiş olan zevat ve teşekküllerin uzun bir listesini neşretmiştir. Radyo istasyonu, birçok defalar komünistlere hitap ederek halk ordusunun münhasıran faşist aleyhtarı olan İspanyolların menafii için mücadele etmekte olduğunu hatırlatarak onları vatandaşlarının büyük ekseriyetini takip ve millî müdafaa hareketine iştirak etmeğe davet eylemiştir.

Ultimatomu kabul ettiler

Saint - Jean - de - Luz, 8 (A.A.) — Madrit radyosu, komünistlerin millî müdafaa komitesinin ultimatumunu kabul ettiklerini bildirmektedir.

Mareşal Petain Pazartesiye gidiyor

Burgos, 8 (A.A.) — Mareşal Petain'in pazartesi günü Burgosa geleceği Frankist mahfellerinde teyit edilmektedir. Bu mahfeller, mumaileyhin evvelâ itimatnamesinin bir suretini General Jordanaya takdim edeceğini ve askerî vaziyet hâlâ İspanyol başkumandanının Madrit cephesinde bulunmasını icap ettirdiği takdirde Franko ile görüşmek üzere bir tarih tesbitini istiyeceğini beyan etmektedir.

Bu takdirde Petain, birkaç gün San Sabastiano'da bekleyecek ve Fransız Kançlaryasının büroları muvakkaten orada açılacaktır.

Frankonun Londra elçisi

Londra, 8 (A.A.) — Duc D'albanın İspanyanın Londra sefirliğine tayin edileceği öğrenilmiştir.

Duc, dün kendi namına İngiltere hükûmetinin agremanını istemek için hariciye nezaretine gitmiştir.

İngilterenin agremanını vereceğine muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

Londra; 8 (A. A.) — Dük Albenin İspanya büyük elçiliğine tayini hakkındaki istimzaca İngiliz hükûmeti tarafından muvafakat cevabı verildiği bildirilmektedir.

İspanyadan dönenler

Oran, 8 (A.A.) — Büyük bir kısmı Rus olmak üzere muntazam pasaportlu birçok yolcular, bu sabah)cumhuriyetçi İspanyaya ait üç tayyare ile buraya gelmişlerdir..

***

Paris, 8 (A.A.) — İspanyol cumhuriyet ordusundan Albay Lister, yanında B. Delgado ve resmî elbiseli diğer bir zabit olduğu halde, bu sabah Toulouseدan Parise gelmiş ve bir taksi ile meçhul bir mahalle hareket etmiştir.

Komünistlerin ordudaki tahrikâtı

Madrit, 8 (A.A.) — Millî müdafaa komitesi mahafilinde son hâdiseler, şu suretle izah olunmaktadır:

Bazı komünist ocaklarının millî müdafaa komitesi aleyhindeki icraatı, komünist rüesanın memleketin menfaatlerini değil, kendi partilerini düşündüğünü gösterir. İki sene müddetle bunlar bilhassa orduda baltalayıcı mesaide bulunmuşlar ve bazı haris şefler kızıl diktatörlüğü terviç etmişlerdir.

Vakıa bazı sosyalistler müttehit bir proleter partisi teşkili lehinde bulunmuşlarsa da partinin idarecileri katiyen sosyalist bir hattı hareket takibinde ısrar etmişlerdir.

Komünist hareketinin zafer noktası Negrinin muhtelif şehirlere komünist şefler tayin etmek suretiyle başladığı hükûmet darbesi teşkil edecektir. İşte bu tedbirdir ki, Casado ile Besteironun General Miaja ile birlikte aksi istikametteki hükûmet darbesini doğurmuştur.

Negrinin Pariste kalmasını istemediler

Paris; 8 (A.A.) — Matin gazetesi şu haberi veriyor;

Resmî mahafilden öğrenildiğine göre, dün akşam buraya gelen Negrin ve Delvayoya Pariste kalmalarının muvafık olamıyacağı ve bazı tahrikât tevlid edebileceği bildirilmiştir. İspanyol nazırlar bunu pek âlâ takdir etmişler ve Paristen ayrılmışlardır.

Bir İspanyol denizaltı gemisi Bizertede

Bizerte, 8 (A.A.) — Bir cumhuriyetçi İspanyol deniz altıgemisi, yanında bir Fransız torbito muhribi olduğu halde, limana girmiştir.

Fransız makamları, denizaltı gemisini siuâhtan tecrit etmişlerdir. Esasen bu denizaltı gemisi ağır surette varalıdır.

Amerika Madriti henüz tanıyor

Vaşington, 8 (A.A.) — B. Ruzvelt, matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Amerika hükûmetinin İspanyol cumhuriyetini tanımakta berdevam olduğunu, Frankocuyu tanımak için hiç bir tedbir ittihaz edilmemiş bulunduğunu söylemiştir.

Bundan başka B. Ruzvelt, bir ilânıharpten evvel halk arasında referandüm yapılmasını nâtık olacak bir kanunun milletin müdafaası işini ihlâl edeceğini beyan etmiştir.

İspanyol mültecilerini kabul edecek hükûmetler

Paris, 8 (A.A.) — İspanyol mültecilerini kabul etmeğe muvafakat edip etmedikleri sorulan bir çok hükûmetlerden bu sabah Fransa hükûmetine cevaplar gelmiştir. Bu cevaplarda ihtirazî kayıtlar dermeyan edilmektedir.

Vasatî ve cenubî Amerika memleketleri esasen pek yüklü olan iş piyasalarını ileri sürerek şimdiki halde kabul edebilecekleri mülteci miktarını tesbit edemiyeceklerini bildirmektedir. Herhalde kabul edilecek olan mülteciler, çiftçiler arasından seçilecek ve miktarları az olacaktır.

Paris gazetelerinde

Paris, 8 (A.A.) — Gazeteler İspanya harbinin sona yaklaştığını müşahede etmekte ve ekserisi bundan memnuniyet göstermektedir.

Odre gazetesi, bedbin gözükmekte devam ediyor ve Franko idaresinin İtalyan ve Alman boyunduruğunu silkip atmaya azmettiğini gösterir, şimdiye kadar ümit verici hiç bir şey tezahür etmediğini yazıyor.

Justice gazetesi, nasyonalistlerin münhasıran Alman ve İtalyan yardımı ile muzaffer olmadıklarını ve cumhuriyetçiler tarafında sosyalist ve amele iftiraklarının dehşetli tahribat yaparak nasyonalistlerin bu zaferlerine yardım ettiğini yazıyor.

Populaire, Peuple ve Humanité, İspanyol hükûmeti azalarını müdafaa ediyorlar.

İtalyada memur maaşlarına zam yapıldı

Roma, 8 (A.A.) — Korporasyonlar merkez komitesi Duçenin başkanlığında toplanarak endüstri, ticaret ve ziraat işçi ve memurlarının ücret ve maaşlarını yüzde 5 ilâ 10 nisbetinde artırmağa karar vermiştir. İş ve malûliyet sigorta rantları da artırılmıştır.

Küçük Haberler

* İstanbul vilâyeti dahilinde köy yatı mekteplerine ilâveten bu sene Terkos ile Yalova ve Kartal köylerinde birer köy yatı mektebi açılacaktır.

* Geçen yaz sonlarına doğru Floryada inşasına başlanan otel tamamlanmıştır, otelin önüne tesadüf eden barakalar yıkıldıktan sonra açılacaktır.

* Son günlerde Almanyaya tavuk ihracatımızın arttığı görülerek, alâkadar makamlar tüccarlarımızı bu iş üzerinde teşvike karar vermişlerdir.

* Vapur tarifeleri komisyonu dün son toplantısını yaparak yalnız motörlü deniz vasıtaları tarifesinde yüz de yirmi tenzilât kararı vermiştir.

* Vilâyet hastanelerinden İstanbul hastanelerine gönderilenlere geldikleri yerlerden rapor verilmesi lüzumu Sıhhiye vekâletince alâkadarlara bildirilmiştir.

* Son günlerde yağan karlardan dünkü tren postası Erzincana gidememiştir.

* Ortamekteplerde okutulan okuma kitapları üzerinde tetkikat yapan muallimler komisyonu kitaplardaki bazı parçaların çıkarılmasına dair raporlarını hazırlamışlardır.

* İstanbul vali muavinliğine tayin edilen nüfus umum müdür muavini Muzaffer Akal bir iki güne kadar şehrimize gelecektir.

* Belediye talimatnamesine muhalif olarak yere tükūren 19 kişi dün cezalandırılmıştır.

* Hukuk fakültesi talebesi tarafından önümüzdeki cumartesi akşamı Maksim salonlarında bir gece tertip edilmiştir.

* İstanbuldaki 34 esnaf cemiyetinin bütçesi 105.757 lira olarak tesbit edilmiş ve tasdik edilmek üzere vekâlete gönderilmiştir.

* Kasımpaşada depo olarak kullanılan hamamın tamir edilerek halk hamamı şekline konulmasına belediye tarafından karar verilmiş ve yapılacak inşaat dün müteahhide ihale olunmuştur.

DIŞARDA:

* İngiliz kralı, papanın taç giyme merasiminde şahsen kendisini temsile Dük dö Norfolku memur etmiştir.

* Cibutiden bildirildiğine göre, casuslukla suçlu beş İtalyan, muhakeme edilmek üzere Athos vapuru ile Fransaya gönderilmiştir.

* Başkumandan Gamelin, Almanyanın eski Paris ataşemiliteri generai Köhlenthala lejyon dönor nişanının grand Officier rütbesini merasimle vermiştir. Merasimde Alman ya büyük elçisi de hazır bulunmuştur.

* Bulgar başvekili Köseivanof ile Yugoslav orta elçisi Yuriçiç hududun iki tarafındaki muazzaf mülkiyetler meselesinin halline matuf bir anlaşma imza etmişlerdir.

* Pilsende bir yahudi müessesesine dinamitle suikast yapanlara yardım etmekten suçlu olarak 14 kişi tevkif edilmiştir.

* Varşovadan bildirildiğine göre Polonyalı çocukları Ukranyalı isimler altında kaydeden papazlara kaşı yapılmakta olan adlî takibat devam ediyor. Bu suretle mahkûm olan papasların sayısı yüzü geçmiştir.

* Halifaks (Kanada) dan bildirildiğine göre iki ailenin oturduğu bir evde yangın çıkmış ve beş çocuk yanmıştır.

* Evvelki gün Bern Kantonu hududunda 22 kişiden müteşekkil bir iaşe kolu kar çığı altında kalmıştır. 18 kişi kurtarılmış, 3 teğmen ile bir çavuş ölmüştür.

* Papanın taç giyme merasimine itşirak edecek olan Devalera Dublinden Boston garına gelmitşir. Mütecessisleri dağıtmak için mühim tedbirler alınmıştır. Devalera öğleden sonra Douvresda vapura binecektir.

İskenderunda Merkez bankası açılıyor

Antakya, 8 (A.A.) — İskenderunda bir merkez bankası açılması tekarrür etmiştir. Bankanın Antakyada bir muhabiri bulunacaktır. Maliye Vekili Cemal Baki Merkez bankasının azamî pazartesi gününe kadar açılacağını söylemiştir.

RADYO

Radyoda kadınlar

Radyolarda seslerini dinlediğimiz kadınları tanıtmak için açtığımız seriye bugün Lehistan istasyonlarında çalışan spiker ve artistlerle devam ediyoruz. Bundan evvel Fransız ve İtalyan radyolarındaki kadınlardan bahsetmiştik.

1 — Varşova radyosunun tatlı sesli kadın spikerlerinden biri matmazel Joanna Poraskedir. Birkaç senede Paris sinema stüdyolarında çalışmış olan Joanna iyi bir artisttir. Fakat sonra radyoyu sinemaya tercih etmiş ve 1934 de Varşova radyosuna spiker olarak girmiştir. Beş senedenberi orada çalışmaktadır.

2 — Lehistanın Lvov (orta dalga 377.4 metre) istasyonunda sekiz senedir spikerlik eden matmazel Celina Nahlik de vaktiyle memleketin çok meşhur bir şantözü idi.

3 — Madam Lena Meyerhold, Krakovi istasyonunda hem spikerlik yapmakta, hem de orada verilen temsillere iştirak etmektedir. Bundan başka, radyo stüdyosundaki temsillerin de rejisörlüğünü kendisi yapar. Bir musikişinas karısı olan Madam Meyerhold 1927 de istasyon yeni açıldığı zamandanberi orada çalışmaktadır.

4 — Madam Olga Martusieviç, konserleri büyük bir alâkayla beklenen meşhur bir Leh piyanistidir. Krakovi konservatuvarından mezun olan madam Martusiyeviç bugün orada piyano muallimidir. Kendisi bilhassa Beethovenin ve Chopin'in parçalarını çok iyi çalmakla tanınmıştır.

5 — Lehistanın meşhur bir tiyatro artisti olan matmazel Maria Çmurkovska üç üç senedenberi radyoda çalışmaya başlamıştır. Tiyatroda bilhassa "kaygusuz bayan" (Madam San Jen) rolünde muvaffak olmakla meşhurdur.

6 — Burada Lehlilerin milli kıyametile görünen matmazel Janina Kuçynska Lehistanın en meşhur opera soranolarından biridir. Avrupanın birçok memleketlerini dolaşarak temsillere iştirak etmiş ve Amerikaya da gitmiştir. Matmazel Janina Varşova operasında verilen opera temsillerinin hemen hepsine iştirak eder.

7 — Varşova radyosunda sık sık konserlerine tesadüf edilen madam Janina Visoçka Oçlevska meşhur bir piyanisttir. Kocası profesör Tad Oçlevski de kemanisttir ve ikisi ekseriya beraber konser verirler.

8 — Kıymetli bir piyanist olan kontes İda Loss ayni zamanda Lehistan radyo idaresinde bir vazife sahibidir ve istasyonda yeni musiki âletlerinin tecrübesini yaparak bunların ilk konserlerini dinletmektedir. Bu arada geçenlerde yay yerine telsiz dalgaları ile çalışan küçük bir piyano ile konser vermiştir. Bu yeni icad piyanoya "musiki dalgaları" ismi verilmektedir.

9 — Lehistan tiyatro yıldızı sayılan Maria Gabrielli Gabrieloviç komedilerde olduğu gibi dramlarda da muvaffak olan bir artisttir ve Varşova radyosundaki operetlere ekseriya iştirak etmektedir.

Radyo tarihinde görülmemiş bir hâdise !

Radyonuzun başında, bir istasyonda verilen temsili dinliyorsunuz.

Seslerini dinlediğiniz bu artistlerin radyo istasyonunun stüdyosunda hep beraber bulunduklarına şüphe var mı?

Buna, tabii, hiç şüphe etmiyorsunuz. Fakat etmeniz lâzım. Çünkü bugünkü fen asrında her şey kabildir. Yani, bu artistlerden biri diğerinden yüzlerce kilometre uzakta olabilir. Fakat siz seslerini hep bir yerden geliyormuş gibi dinliyebilirsiniz.

Bir müddet evvel Almanyada böyle olmuştur:

Japonyanın imparatorluk ailesinden olan kont Konoye meşhur bir orkestra şefidir. Almanya, İtalya ve Japonya arasında imzalanan son dostluk misakı üzerine, bu memleketlerin kültür bağlılığını temin maksadile, Avrupaya gelmiş ve Alman radyolarında orkestra idare etmeye başlamıştır. Almanyadan sonra İtalyaya da gidecektir.

Leipzig radyosu, meşhur İtalyan bestekârı Puççininin doğuşunun sekseninci yıldönümünü kutlulamak için bir konser tertib ediyor. Bu arada, meşhur tenor Helke Rozvaenge, iki şantözle beraber şarkı söyliyecek.

O anda Helge Rozvaenge Viyanada bulunmaktadır. Bir gece evvel de Viyana operasında rolü vardır. Ertesi sabah tayyareyle Leipzige hareketi kararlaştırılmıştır.

Fakat, aksilik bu ya, o gün hava bozuyor ve tayyare hareket edemiyor. Leipzigdeki konser ise ilân edilmiştir ve tehir edilmesini istemiyorlar. Helgenin yerine de başkasını koymanın imkânı yoktur.

O zaman şu çareyi buluyorlar:

Helge Rozvaenge Viyanada, iki şantöz de Leipzigde söyliyecekler. Fakat, sesleri birleştirilecek ve hepsi bir arada söylüyorlarmış gibi neşrolunacak.

Bu parlak fikir tatbikatta da iyi netice veriyor. Viyana radyosunu telefonla Leipzig radyosuna bağlıyorlar. Leipzigin neşriyatını da bir kulaklı radyo ile alarak tenora veriyorlar. Helge diğer stüdyoda arkadaşlarının ne söylediğini bu suretle dinliyor ve onlardan ayrılmamaya çalışarak şarkısını söylüyor.

Onun Viyana stüdyosunda mikrofon başında söyledikleri telefonla Leipzig stüdyosuna naklolunuyor. Buradan ses dairesine geçiriliyor ve iki şantözün orada söyledikleri şarkılara ilâve ederek neşrediyorlar.

Bu, radyo tarihinde bir kere olmuş bir hâdisedir. Fakat, daima yapılabileceğini gösteren iyi bir netice vermiştir. Bununla beraber, lüzum olmadıkça bu usulden istifade edilemiyecektir. Zira, sesin telefonla nakli pahalıya mal olmaktadır. Uzakta bulunan meşhur bir artistin sesi, şüphesiz bu suretle naklolunabilecektir.

Bu akşam meşhur bir Rus bestekârının eserlerini dinliyeceğiz

Mussorgski

Meşhur Rus bestekârı Mussorgskinin doğumunun yüzüncü yıldönümü münasebetiyle bugün bir çok radyo istasyonları kutlama programları hazırlamıştır.

Bu arada Türkiye saati ile akşam saat 7.17-de Bükreş radyosunda Mussorgskinin eserlerinden mürekkep bir orkestra konseri verilecektir.

Prağ istasyonu da (orta dalga 470.2 metre) akşam saat 10.10 da Rus bestekârının "Boris Goduna,, ismindeki operasından bazı sahneler çalacaktır.

Gene bu gece saat 10.30 da Paris konservatuvarında yapılacak merasimin konser kısmı Eyfel kulesi (orta dalga 206 metre) istasyonu ile neşredilecektir. Programla Mussorgskinin bir çok eserleri ve "Boris Godunov,, operasından sahneler vardır.

Mussorgski 9 mart 1839 senesinde Rusyada, asilzade bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmişti.

Babası onu zabit yapmak istiyordu. Fakat Mussorgski küçük yaştanberi sanata temayül göstermiş, kendisinde bilhassa çalgıya büyük bir heves uyanmıştı.

Mussorgski babasının istediği gibi askerî mektebe giriyor ve zabit çıkıyor. Fakat musikiye olan hevesi de ayni zamanda inkişaf etmiştir. Nihayet bir gün istifasını veriyor ve kendini tamamiyle musiki hayatına hasrediyor.

Rusyanın o zamanki en büyük musiki üstadı olan Balakirevin Mussorgski üzerinde çok tesiri görülmüştür. Fakat Mussorgski daha sonra onu geçerek Rusyanın en büyük bestekârı olmuştu. Eserlerine, Rusyanın millî karakterlerini en iyi ifade eden parçalar diye bakılmıya başlanmıştır.

Mussorgski, hayatının son senelerinde çok hastalıklı bir hale düşmüştü. Bunun musikisine de tesiri dokunmuştur. Son eserleri çok hisli parçalardır ve daima tessürü, ümitsizliği terennüm eder.

Bir köpeğe mersiye !

Geçen gün Amerikan radyolarından birindeki konserde bir köpeğe mersiye çalınmıştır.

Bu mersiye bundan bir müddet evvel radyodaki orkestra şefine postayla gönderiliyor. Karrol Eli isminde bir adam tarafından gönderiliyor. Bu bestekâr:

"Size bir köpek için besteledi-ğim bir parçayı gönderiyorum, di-

(Devamı 14 üncüde)

Canlı bir Radyo makinesi!

Dişlerile, havadaki Radyo dalgalarını alıyor ve neşriyatı işite biliyormuş!

Amerikan radyocuları bir canlı radyo makinesi aramaktadırlar. Bulacaklarına emindirler. Çünkü onu daha evvel görmüşler, tecrübesini yapmışlar, sonra kaybetmişlerdir. Şimdi, tekrar ele geçirmek için çalışmaktadırlar.

Bu "canlı radyo makinesi,, Jan Morskovski isminde bir adamdır. Geçen senenin mayısında Amerikaya gidiyor ve herkesi hayrette bırakan hususiyetlerini gösteriyor. Jan Morskovski şöyle iddia etmektedir:

— Benim vücudum bir radyo makinesidir. Havadaki radyo dalgalarını hiçbir âlet kullanmadan alıyorum ve neşriyatı işitebiliyorum. Zannedersem bana radyo makinesi vazifesini gören uzvum dişlerimdir. Bilhassa yataktayken radyo neşriyatından uyuyamıyorum. Çünkü karyolanın demirleri anten vazifesi görüyor...,,

Jan Morskovskinin üzerinde tecrübe yapılıyor. Hakikaten bazı neşriyatı duyduğuna kanaat getiriyorlar. Fakat fennî bir şekilde ispat olunamadığı için bu garib canlı radyo makinesine katî olarak ruhsat veremiyorlar.

Bugünse "Amerikan karşılıklı radyo neşriyatı" müessesesi Jan Morskovski üzerinde tekrar tecrübeler yapmak istiyor. Zira Jan bilhassa bu müessesenin neşriyatından şikâyet etmekteydi. Çünkü, dişlerinin bilhassa bu neşriyata hassas olduğunu ileri sürüyordu.

Jan Morskovskinin memleketi olan Çekoslovakyaya döndüğü zannediliyor. Şimdi Amerikadan bir heyet Çekoslovakyaya gelmiş ve bu canlı radyo makinesini aramaya başlamıştır.

Yugoslav radyosunda Türkçe neşriyat

Komşu Yugoslav radyosu bu ayki programında türkçe olarak dört konferans hazırlamıştır. Evvelâ Yugoslav dili ile verilen bu konferanslar sonra türkçe olarak spiker tarafından tekrar olunmaktadır.

Bu akşam Türkiye saatile 7.30 da profesör Dr. Dragomir Mariçin "Yugoslavyada liseler ve millî terbiye" üzerindeki konferansı türkçe olarak verilecektir.

19 mart pazar akşamı yine saat 7,30 da profesör bayan Draga İliçin "Ecnebiler nazarında Yugoslavyanın vasıfları" mevzulu konferans tekrar olunacaktır.

Ayın 22 inci çarşamba günü akşamı ayni saatte verilecek türkçe konferansta "Yugoslav millî dehasında günah telâkkisi" anlatılacak, "Yugoslavyada millî kültürün ilerlemesi,, mevzuundaki konferans da 25 Mart cumartesi akşamı saat 7,30 da türkçe olarak verilecektir.

Belgrad radyosunda (kısa dalga 48 metre) akşam 9 u çeyrek geçe, türkçe olarak, gazete havadisleri verilmekte, cumartesi akşamları da 8 buçukta Balkan havadisleri icmal edilmektedir.

Muharrir Svetislav Şumareviç de martın 16 sında akşam saat 19,30 da, fransızca olarak, "Yugoslav tiyatroları,, hakkında bir konferans verecektir.

Radyoda

Dinlediklerimiz
Dinleyeceklerimiz

Amerikan radyo şantözlerinden Patricia her pazartesi ve perşembe gecesi Nevyork radyosunda konserler vermektedir. Bunları gece yarısından sonra saat 2.15 de Schenectedy (kısa dalga 48 metre) istasyonundan dinliyebilirsiniz.

İngrid Larsen meşhur bir Alman kadın saksofoncudur. Ve radyolardaki konserlere iştirak etmektedir. Bu konserlerden birini cumartesi günü gece saat 9,10 da Kolonya (orta dalga 455.9 metre) istasyonundan dinliyebileceğiz.

Operada temsiller vermek üzere Londraya gitmiş olan İtalyan artisti Rozetta Pampanini.

Meşhur Fransız artisti matmazel Florel radyolarda şarkı söylemektedir. Şimdi Belçikada bulunan artist cumartesi akşamı Brüksel radyosunda bir konser verecektir.

SPOR

Benim görüşüme göre:

Ankara ve Istanbul futbolu

Bu defa yapılan Ankara - İstanbul maçları bize bir bölgenin dev adımlariyle ilerlediğini, diğer bölgenin ise kademe kademe gerilediğini göstermiştir.

Ankara daha çok yeni olan spor hayatında İstanbulla boy ölçüşebilecek bir seviyeye yükselirken, dünkü Slavya galibleri, dünkü milli takımın on biri her gün formundan biraz daha düşmüştür. Biz Ankaranın terakki hamlelerini memnuniyet ve takdirle karşılarken İstanbul futbolündeki bu sukutun sebeblerini araştıracağız.

1 — SAHASIZLIK:

Ankara, yirmi bin kişiyi içine kolaylıkla alan bir sahaya kavuşurken İstanbul şehrin bir diğer ucundaki stadın projelerini yaptırmak, tahsisatını aramakla meşgul olmuş ve netice hüsranla bitmiştir. Bugün memnuniyetle öğreniyoruz ki valimiz bu ihtiyacı yakından görerek şehrin stadını yaptıracak ve klüplerimize de yaptıracakları stadlar için yardım edecektir.

2 — BEZGİNLİK:

İstanbul on biri içinde senelerdenberi futbol oynamanın verdiği bir kayıtsızlık, bir bezginlik mevcuttur, bu gençler bilmelidirler ki futbol bir zevk işidir, bu zevkten nasibini alanlar yerlerini her zaman daha gençlere terkedebilirler.

3 — TEMAS NOKSANLIĞI:

İstanbul muhtelitinin temsili müsabakaları hatırada kalmıyacak kadar azdır. Bunun neticesi olarak biribiriyle anlaşmamış bir on birin alacağı neticeler daima bundan farklı olamaz.

Biz senelerdenberi spor idarecilliğinde yoğrulmuş bölge asbaşkanı ve futbol ajanından İstanbul muhtelitinin şimdiki sönük ve silik vaziyetinin almacak cezri tedbirlerle bir düzene konmasını beklerken bizim de bu hususta düşündüklerimizi samimiyetle hulâsa edeceğiz:

1 — A ve B olmak üzere iki İstanbul muhteliti teşkil edilmelidir. İstanbul birincisi ve üçüncüsü A muhtelitini İstanbul ikincisi ve dördüncüsü B muhtelitini teşkil ederler.

2 — Hasılatı tamamen klüblere ait olmak üzere her ay bu muhtelitlere müsabaka tertib etmelidir.

Bu müsabakalar bizden kuvvetli takımlarla olmalıdır ki istifade imkânları olsun ve hasılat getirsin.

3 — Bu muhtelitler ikişer defa biribirleriyle karşılaştırılmalı ve en iyi netice alan muhtelite İstanbulu temsil hakkı verilmelidir.

Klüblerimize varidat getireceği gibi iki on birin biribirleriyle anlaşmasını temin edecek bu tedbirler öyle zannediyoruz ki İstanbul futbolüne, dolayısiyle memleket futbolüne büyük faydalar temin edebilecektir. Bizim istediğimiz İstanbulumuzu temsil edebilecek bir muhtelitin hazırlanması ve İstanbul futbolünün bu sukutuna bir çare bulunmasıdır.

Önümüzdeki milli küme maçlarında İstanbul klüblerine tam bir rakib olarak gördüğümüz Ankaralı futbolcüleri ve bu varlığı gösteren İstanbul idarecilerini de çalıştırmağa davet ediyoruz.

Âdil YURDAKUL

Taksim liki maçları

Şişli - Arnavutköy

T. Y. Y. K - Bozkurt bu hafta karşılaşacak

Eski gayri federe klüpler arasında Taksim stadyomunda yapılmakta olan şampiyonluk maçlarına bu hafta da devam edilecektir. Günün ilk müsabakası saat 9.30 da T. Y. Y. K. - Bozkurt (Barkhba) takımları arasındadır.

İkinci ve mühim maçını ise geçen senenin şampiyonu Şişli ile Arnavutköy yapacaktır.

Cenubî Amerika tenis şampiyonları

Brezilya ve Arjantin tenis federasyonları tenis derece listesini neşretmişlerdir. Bu listelere göre, Brezilya tenisçilerinden, erkekler arasında cenubî Amerika şampiyonu Aleci Prokopio, kadınlar arasında Dorothy Tvidal, Arjantinde, erkekler arasında H. Kattaruzza ve kadınlar arasında Dense dö Zappa birincidirler.

Kış sporları

Üniversiteliler arasında kayak müsabakaları

Sestrier 'İtalya,, (A.A.) — İtalya, Almanya, Macaristan ve İsviçre üniversitelileri arasında yapılmakta olan kayak müsabakalarına devam edilmektedir.

18 kilometrelik uzun mesafe koşusu İtalyanların üstünlüğü ile neticelenmiştir. Neticeler şunlardır:

1 — Senorer (İtalya) 1 sa. 12 da. 40 sani. 2 - Plotocher (İtalya). 1 sa. 14 da. 38.4 sani. 3 - Promento (İtalya) 1 sa. 14 da. 57 sani. 4 - Macheret (İsviçre) 1 sa. 14 da. 58 sani.

Sestrier (A.A.) — Üniversiteliler arasında yapılmakta olan kayak müsabakalarının ikinci günü de İtalyanlar büyük muvaffakıyetle kazanmışlardır. Neticeler

1 — Guarnigri 4 da. 31,5 sa. 2 — Babini 4 da. 50,4 sa. 3 — Rosi 4 da. 60 sa. 4 — Soloner 4 da. 64 sa. 5 — Arlando (beşi de İtalyan) 7 — Bravn.

Buzda hokey

İsviçre - Çekoslovakya maçı

İsviçre buzda hokey Avrupa şampiyonası için üç defa karşılaşmış ve rakibi Çekoslovakyayı 2 - 0 0 - 0 . 9 10 mağlûp etmiştir.

[illegible] Çekoslovakya Ekibi de Malecek'den ve pergl'denmahrum olarak bu mühim mücadele için sahaya çıktığı zaman 16.000 seyirci Bal sahaya çıktığı zaman 16.000 seyirci Bâldeki buzçevirmişti. 45 dakikalık oyun devresinin 30 dakikası tamamile İsviçrelilerin hakimiyeti altında geçmiştir.

Atlama müsabakaları

Oslo (A.A.) — Kıral ailesinin de hazır bulunduğu 70.000 kişilik bir seyirci kütlesi önünde Holmakol kayak spor yerinde atlama müsabakalrı yapılmıştır. Bu müsabakalar münaseebtiyle atlama pistinde yapılan tadilât neticesinde, atlayıcılar haddinden fazla havalanmış olduklarından azamî 55 metre ye atlayabilmişlerdir. Bundan maada mahzurlu caln pistte atlayanların dörtt biri yuvarlanmıştır.

Nitekim dünya şampiyonu Bauer de ilk atlayışta 60 metre atlamış fakat yuvarlanmıştır. İkinci defa hatasız atlamış ise de ancak 55 metreye varabilmiştir.

Oslo, (A.A.) — Holkolm kayak müsabakalarındaki atlamalara 170 kişi iştirak etmiştir. En iyi ve uzun atlayan bir İsveçli ile bir Norveçlidir.

İsveçli Sven Erikson iki defasında da 62 metre atlamıştır. Norveçli Nyhra bir defasında 62, diğerinde 58 metre atlamağa muvaffak olmuştur.

Almanyanın tanınmış kayak atlayıcılarından Hekels birincide yuvarlanmış, ikincide 65.5 metre atlamıştır .

18 Kilometrelik yarış

Oslo, (A.A.) — Helmenkol kayak yarışlarında 18 kilometrelik müsabakanın neticeleri şunlardır:

1 — Trygve Brodahl (Norveç) 1 sa. 10 da. 29 sani. 2 — Orlika (Finlândiya) 1 sa. 11 da. 11 sani. 3 — Kurikkala (Finlândiya) 1 sa. 11 da. 24 sani.

Buzda yelken Avrupa şampiyonası tehir edildi

Şarki Prosyada havaların müsaid olmaması yüzünden Estonyada yapılmasına karar verilen buzda yelken 1939 Avrupa şampiyonası tehir edilmiştir. Bu na sebeb, Estonyada Bavaların bu yarışlara elverişli olmamasıdır.

Askerî liseler güreş şampiyonluğunu kazanan Kuleli takımı ve hocaları

Askerî liseler arasında

Kuleli güreş şampiyonu oldu

Deniz okulu ikinciliği ve Maltepe üçüncülüğü aldı

Müsabakalara iştirak eden güreşçi ler komutanlarile beraber

Askerî liseler güreş müsabakalarının sonu dün bitti. 6 sikletten beşinde birinci olan Kuleli 16 puvanla birinci, 8 puvanla Deniz Harp okulu ikinci, 8 puvanla Maltepe üçüncü, 4 puvanla Bursa dördüncü oldular.

Müsabakalardan sonra Kurmay Albay Adil Alpay millî bir sporumuz olan güreşi tam bir muvaffakıyetle başaran gençleri takdir, ve bu gençleri yetiştiren askerî liseler spor öğretmenlerini tebrik etti. Hakem heyetinin göstermiş olduğu fedakârlığa bütün askerî liseler namına teşekkür ederek sözlerini bitirdi.

(Devamı 14 üncüde)

Bu hafta Ankarada gene birçok spor hareketleri yapıldı. Bu hareketlere ait olan yukarıki resimler (arada): Tamşvar - Ankara muhteliti maçından evvel yapılan kır koşusu başladıktan sonra ve beden terbiyesi genel direktörü general Cemil Tahir birinciye madalye takıyor. (Altta): ikinci bisiklet müsabakası başlamazdan evvel ve çok heyecanlı geçen yarıştan bir enstantane.

(Resimler Ankara foto muhabirimiz Celâl tarafından çekilmiştir.)

Bu hafta boks maçları yapılıyor

Kâni Ekremle döğüşecek

Ayrıca altı karşılaşma daha var

Boks bizde büyük bir ihmale uğramış ve âdeta ölmüş bir spordur. Memnuniyetle haber aldığımıza göre bazı müteşebisler, başta eski horoz siklet şampiyonu Beşiktaşlı Hakkı Yılmaz olduğu halde, bu güzel sporu, canlandırmak üzere, bu pazar büyük bir müsabaka tertip etmektedirler. Taksimde âbide karşısında İzzet gazinosunda, saat 14 de başlıyacak olan bu müsabakalarda, günün en enteresan karşılaşmasını, memleketin en çok sevilen ve tanınan boksörlerinden Kâni ile genç boksör Ekremin karşılaşması, olacaktır. Son zamanlarda yetişenler genç boksörlerin en iyilerinden olan Ekrem bir defi yapmış ve Kâni kendisinden yaş itibarile çok genç, siklet itibarile de ağır olan bu rakibin defisini hiç tereddüt etmeden büyük bir cesaretle kabul etmiştir.

İki boksör 8 ravuntluk bir karşılaşma yapacaktır. Kâninin bu zorlu imtihandan da her zamanki gibi yüzünün akiyle çıkacağı tahmin edilmektedir.

Günün diğer maçlarına gelince, Lefter ile Niyazi 6 ravnluk bir karşılaşma yapacaktır. İsmaille Fethi, Kaya ile Hüseyiner, Akif ile Ekmel, Recep ile Hüsameddin ve Nejat Uman ile Nejat da 4 der ravntluk maçlarda döğüşeceklerdir.

Boksör Kâni

Jan Buvatel ve Jeneviyev Kaliks "Yumurcak„ filminin bir sahnesinde

Jeneviyev Kaliks

«Küçük yumurcak» isminde bir komedi filmi çevrildi

Rejisör Jan Limür yeni bir film çevirdi. Bu film eski bir filmin ismini taşıyor: "Küçük yumurcak". İsminden de anlaşılacağı üzere bu film eğlenceli bir komedidir.

Bu film sinema âlemine yeni bir artist tanıtıyor; bundan sonra birçok filmde baş rolü oynıyacak olan yepyeni bir yıldız aranıyordu. Jan Limür bu rolü Jeneviyev Kaliks'e verdi.

Jeneviyev Kaliks sinema mesleki için hazırlanmış bir genç kız değildir. Konservatuvarda müzik tahsil etmiş, piyanoda ikinci mükâfatı kazanmıştır. Herkes bu kızın bir piyanist olarak parlak muvaffakiyetlere mazhar olacağını tahmin ederken onun sinemacılığa başlıyacağını öğrenince çok şaşırmış kalmışlardır.

Bu meslek değiştirme sinema muharrirlerinin alâkasını celbetmiş, kendisile birçok mülâkatlar yapılmıştır. Genç ve yeni yıldız bunlardan birisine şu sözleri söylemiştir:

"— Tiyatroda veya sinemada oynamağı düşünmemiştim bile. Fakat burada anlatması çok uzun sürecek olan birtakım tesadüfler yüzünden Madam Darli ile tanıştım. Bu arkadaşımın bir piyes yazmıştı. Beraber okuyalım, dedi. Biraz okuduk. Arkadaşım biraz da siz okuyunuz, dedi. müsveddeleri bana verdi. Biraz ilkudum. Arkadaşım: "Nekadar

(Devamı 14 üncüde)

Küçük Sinema Haberleri

* "Günahkâr kızlar" (asıl adıla Parmaklıksız Hapishane) filminde gördüğümüz Fransız Artisti Korin Lüşerin kız kardaşı Florin de Lüşer sinemaya başlamıştır. İlk olarak "tabii büyüklükte" isimli bir filmde rol almıştır.

* Vaktiyle baş rolü Lon Çaneye verilerek sessiz olarak filme alınmış olan Viktor Hügonun meşhur "Notr dam dö Pari" romanı Amerikada filme alınmaktadır. Bu filme iki milyon dolar sarfedilecektir.

* Amerikada iki aylık bir turneye çıkan Lupe Velez Holivuta dönmüş, ve "Meksikalı Kız" isimli musikili bir filme başlamıştır.

* Klodet Kolber şimdi çevirmekte olduğu "Zaza" filmini bitirir bitirmez "Gece yarısı" isimli bir filme başlıyacaktır. Arkadaşları Don Ameşe ile Con Barimur ve Meri Astordur.

* "Mavi Tuna" isimli büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan meşhur Çigan orkestrası şefi Alfirev Rode yine aynı isimle Budapeştede çevrilen bir filmde Orkestrasiyle beraber rol almıştır. Yeni tamamlanan bu filmin diger Artistleri Konşita Montenegro, margonet Moreno ve Jize Nogerodir.

Sinema

Harri Bor, karısı ve oğluyla beraber Dovilde bir gezinti sırasında

Harri Bor

«Afrikalı adam» filminde rol aldı

Meşhur Fransız aktörü Harri Bor Romanya, Bulgaristan, Yunanistanda temsiller verdikden sonra Fransaya dönmüş ve yeniden film çevirmeye başlamıştır. Bir sinema muharriri bu dönüş münasebetile Aktörle yaptığı mülâkatı şu suretle anlatıyor:

Ocakta odunlar çıtır çıtır yanıyor; geniş alevler, ateşden diller gibi uzanıyor. Harri Bor ocağın karşısına geçmiş bir taraftan ısınıyor, bir tarafdan benimle tatlı tatlı konuşuyor:

— Evet.. Henüz tatil devresindeyim.. İşe başlamadan evvel daha bir kaç gün dinlenmeye hakkım var..

— Fakat bu çok tatlı bir istirahat.. Etrafı geniş bir bahçe ile çevrilmiş olan bu sakin Villâ de insan istediği gibi istirahat edebilir.

Madam Harri Borada söze karıştı:

— Henüz çiçeklerimizi görmediniz.

— Orta Avrupada yaptığınız turne hakikî bir muvaffakiyet oldu. Bütün gazeteler sizden bahsetti. Yazdıkları makaleleri herkes gibi bende alâka ile okudum:

Harri Bor tebesüm etti:

— Gittiğim her yerde çok eyi karşılandım. Fransızçayı eyi anlıyan ve Fransızları çok beğenen mümtaz kütleleri önünde oynadım. Romanya Yunanistan ve Bulgaristana ait çok tatlı hatıralarla döndüm. Bilhassa Romanya Kralının sade yaşayışı karşısında derin takdir hisleri duydum.

— Yakında yeni bir film çevirmeğe başlıyacağınız söyleniyor. Uzun zamandanberi filmlerinizi görmeyen halk bu yeni filmi hasretle bekliyor.

— Son çevirdiğim "vatanperver" filminden sonra yeniden tiyatroya dönmek istedim. Çünkü sinema insanı çok işgal eden bir meslek, insana gözünü açacak, biraz dolaşacak vakıt bırakmıyor. Halbuki ben seyahatı çılgıncasına severim. Başka memleketler görmek, yeni insanlarla tanışmak çok zevklı bir şey.. Martın yedisinde, Afrikalı adam filminde Sudatta Nijer nehri kenarında bulunan Bomako şehrine teveccühen yola çıkıyoruz.

— Bu filmde nasıl bir rol oynayorsunuz?

— Bir Doktor rolü.

— Sinemada hemen hemen bütün meslek insanlarını temsil etmiş oluyorsunuz.

— Doğru; her çeşit rolü oynadım. Fakat hakikî meslekimi rol halinde hiç oynamadım. Şimdiye kadar hiç artist rolü yapmadım. Afrikalı adam filmi çok hoşuma gidiyor. Bu film, cüzamlılar arasında yaşamağa razi olacak kadar meslekine bağlı bir Doktorun macerasıdır.

— Afrikadan ne vakıt döneceksiniz?

— Nisan içerisinde.. Döner dönmez "mahkeme reisi" ismiyle başka bir film çevirmeğe başlayacağım. Ondan sonra Afrikalı adam filminin stütyoda çevirrilecek kısımlarını çevireceğiz: Sonra kısa bir istirahat.. Ondan sonra "Fransa Kralı" isminde bir film çevirmeğe başlıyacağım ki ben bu filmde Kral rolünü oynıyacağım.

Stüdyoda bir televizyon neşriyatı yapılırken...

Televizyon neşriyatı başlıyor

Amerikalılar 250 liraya satılmak üzere en ucuz televizyon makinesini yaptılar

30 nisanda açılacak olan Nevyok sergisiyle beraber Amerikada muntazam televiziyon neşriyatı da başlıyacaktır. R. C. A. (Amerikan radyo birliği) idaresi uzun müddettenberi yaptığı tecrübeleri tamamlamış ve 30 nisandan itibaren faaliyete geçecek olan televiziyon tesisatını hazırlamıştır.

Hemen bütün yeni icadlarm aksine olarak, televizyon daha ortaya çıktığı gündenberi büyük bir tesisata lüzum göstermiş olan şeydir. Onun için, bu zamana kadar, inkişafı ve ameli tatbikatı gecikmiştir. Tecrübelerine milyonlarca lira sarfedilen televizyonun tatbikat sahasında da büyük masraflara ihtiyaç görülmektedir. Meselâ, bir televizyon istasyonundaki tesisat 350 400 bin liraya mal olmaktadır ki, bu rakam bir radyo istasyonunun tesisine lâzım olan paranm on misli kadardır.

R. C. A. bir taraftan televiziyon istasyonu tesisatını hazırlarken, bir taraftan da televizyon alıcı makinelerini hazırlamıştır. Bunda, makinelerin mümkün olduğu kadar ucuza satılabilecek bir tipte olmasma çalışılmıştır. Bugün piyasaya çıkarılan makinelerin en ucuzu bizim paramızla 250 liraya satılmaktadır. 1300 liraya kadar da makine vardır. İngiltere ve Fransada yapılan televiziyon makineleri ise en aşağı 400 - 500 liraya satılmaktadır.

Bu cihetten Amerika en ucuz televiziyon makinesini yapmış oluyor.

Amerikan radyo birliği gittikçe daha ucuz televizyon makinesi çıkarmaya çalışacaktır. Esasen bugünkü makineleri bile çok fazla kâr almadan, hattâ hemen hemen maliyet fiatına sattığını ilân etmektedir. Zira, televizyon makinesi nekadar ucuz olursa televizyon seyrediciler o nispette fazlalaşacak, şirkete verdikleri ruhsatiye parası ile de televiziyon neşriyatı masrafını o nispette karşılamış olacaklardır.

Bunun için, Amerikan radyo birliğinin televizyon işlerinde Rokfellerin misalini takip ettiği söyleniyor.

Malûmdur ki, petrol kralı ismini alan milyarder Rokfeller, servetini Çinde gaz lâmbası yakmak usulünü tanıtarak kazanmıştır. O zamana kadar petrolun ne olduğunu bilmiyen Çine gaz göndermiş ve açtığı mağazalarda gaz alanlara bedava olarak bir de lâmba vermiştir. Bu suretle, bedava lâmba sahibi olan her Çinli Rokfellerin mağazalarm - dan petrol almaya mecbur olmuştur.

Onun gibi, R. C.A. da şimdi televizyon neşriyatına abone olsunlar diye halka, bedava değilse bile, pek az kârla televizyon makineleri vermeye çalışmaktadır.

Televizyonun fazla müşteri bulamasına bir sebeb de, bir istasyonun ancak pek dar bir sahaya neşriyat yapabilmesidir. Meselâ, İstanbulda bir televizyon istasyonu olsa neşriyat ancak Çatalca, Şile, Yalova, Adalar, Marmara sahilleri gibi bir muhit içinde bulunan yerlerden almabilecektir.

Şimdiki halde televizyon neşriyatmda kullanılan elektron dalgal larmın daha fazla mesafelere gitmesine imkân bulunamamıştır. Geçenlerde Londradan Nevyorka televizyon neşriyatı yapılmış ve iyi netice alınmışsa da bu, ancak bir tecrübe mahiyetindedir. Nakledilen resim veya insan çehreleri de ancak istasyondaki âletler vasıtasile almabilmiştir. Bununla beraber, bu tecrübe, ilerde daha uzun mesafelere televizyon neşriyatı yapılabileceği imkânmı göstermiş oluyor.

Televizyon neşriyatmdaki en büyük güçlük, elektron dalgalarmm düz bir hat takip etmeleridir ki, uzak bir mesafeye neşriyat yapamamak da bundan ileri gelmektedir. Çünkü, dünyanın sırtı yuvarlak olduğu için, dalgalar bu münhani hattm aşağısında kalan yerlere erişemiyor. Onun için, televizyon istasyonlarmda neşriyatı havaya veren anten ne kadar yüksek olursa o kadar uzağa gidebilir.

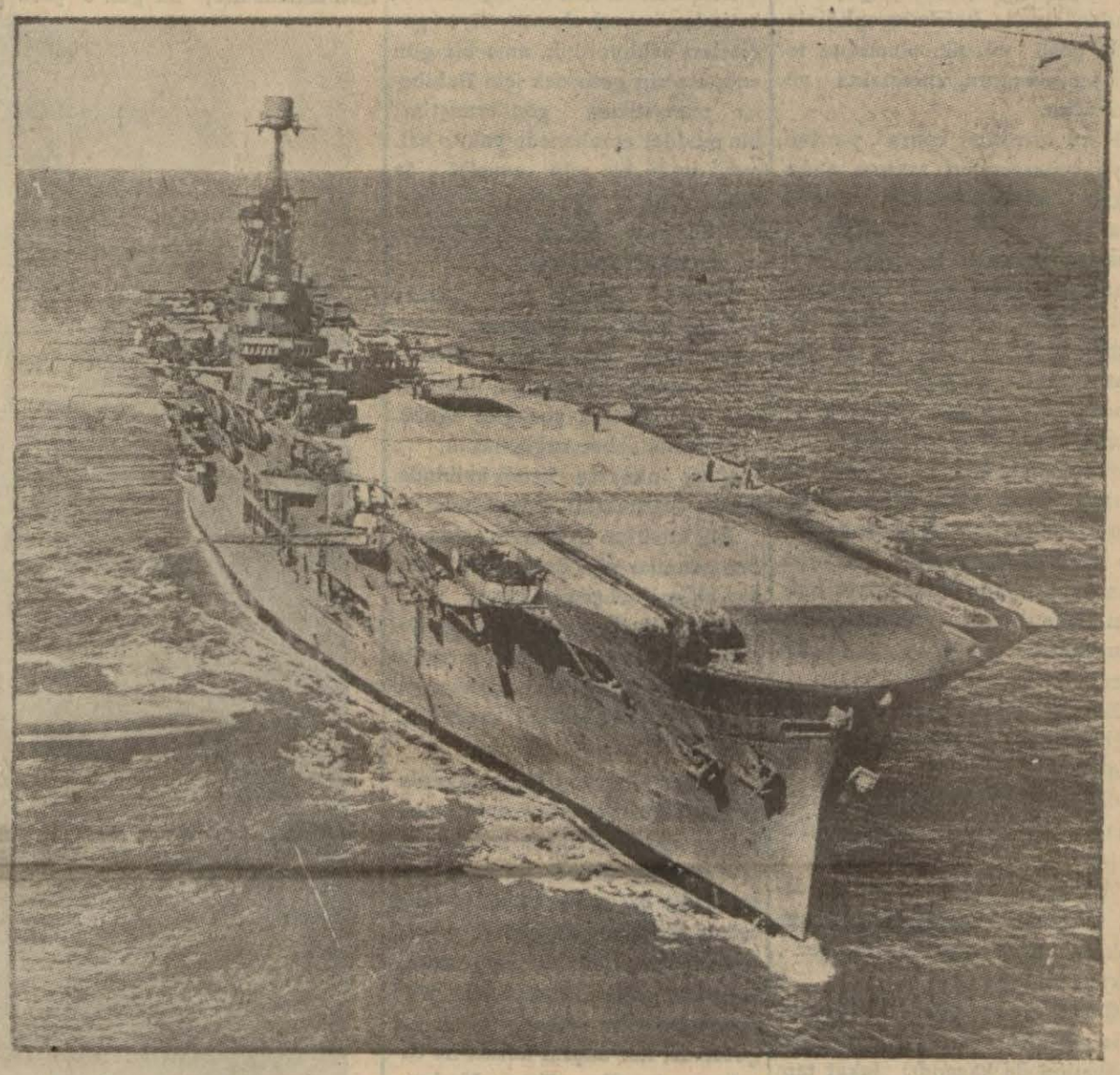

İngilterenin yeni tayyare gemisi "Ark Royal" teşrinisanide inşası bitip denize indirildikten sonra, geçen hafta talimlerde bulunmak üzere Akdenize çıkmıştır.

"Ark Royal" yetmiş tayyare alabilecek genişlüktedir ve tayyarelere serbest bir uçuş yeri temin etmek için geminin bacası ve direkleri bir tarafa alınmıştır. Geminin tayfa ve zabitleri 1550 kişi teşkil etmektedir.

Mısır kralmm on dokuz yaşına basması dolayısile Kahirede yapılan eğlenceler arasmda hayvanat bahçesinde de bir ziyafet verilmiştir. Resimde, İngilterenin Mısır elçisi Lampson karısı ile Kahire valisi Gazli paşa masa başında görülüyor.

Lehistanda Zakopanede milletler arası kayak müsabakaları yapılmaktadır. Bu münasebetle Zakopane Avrupanm en büyük eğlence şehirlerinden biri haline gelmiştir. Resimde şehrin 35 bin kişi alan büyük stadyomu, müsabakalara iştirak eden milletlerin bayrakları ile süslenmiş bir halde görülüyor.

Yeni Papa intihabı dolayısiyle, âdet olduğu üzere, İtalyanm her tarafından birçok halk Romaya gelmiş ve yeni Papanm ilânını beklemiştir. Bunlardan milli elbiselerile bir grup köylü kızı görülüyor.

Arabistanm cenubu şarkisindeki Amman ve Muskat hükûmeti ile İngiltere hükûmeti arasında yeni bir anlaşma imza edilmiştir. Resimde Amman ve Muskat sultanı Seyyid Said ibni Taymur, muahedenin imza edildiği saraymın kapısında görülüyor.

Hollanda veliahtı prenses Juliana ile kızı küçük prenses Beatriks kışı geçirmek için bulundukları İsviçrede, Grindevaldde bir yemek esnasında. (Resmi Julianamn kocası prens Bernhard çekmiştir.)

İngiliz sanayi sergisinde hava hücumlarmdan korunma çarelerine de büyük bir yer ayrılmış, maske ve sığmak nümuneleri teşhir edilmiştir. Resimde, İngiliz kralı sergideki bir sığmağı gezerken görülüyor.

HABERİN haftalık HİKÂYESİ

Yayın Balığı

Yazan Marcel Jouhandeau | **Çeviren** Nurullah Ataç

Her sene kış mevsimini geçirdiğimiz Chaminadour civarında bir öksüz yurdu vardı. Orayı bir dul kadın idare ederdi; kocası bir zabitmiş. Kadıncağızın o işin başına getirilmesinde bilgisinden, zekâsından, hayırperverliğinden ziyade hafifmeşrepliğinin, yüzü gözü düzgün olmasının tesiri bulunduğunu anlamakta gecikmedim.

Harp bittikten sonra yurdun, hayır müesseseleri arasına alınacağını zannediyordum; fakat Fransız cumhuriyeti hükûmeti, tasarruf bahanesiyle, orayı gene madam Lebret'nin eline bıraktı; asıl maksad onun menfaatini korumaktı. Madam Lebret, yurdun masraflarını çıkarmak için, kendine emanet edilen çocukları çalıştırmak ve, civarda tanınmış, itibar sahibi dokuz kişinin mürakabesi altında olmak şartiyle, her sene kendi menfaatine bir piyango tertip etmek müsaadesini de almıştı. Ben de, icabında müdahaleye hakkım olsun diye, yurdun müessis azası arasına girmeğe razı olmuştum.

Bir gün, bizzat yetiştirmek istediğim bir uşağa ihtiyacım olduğu için madam Lebret'ye gittim ve bana, öksüzleri arasında eli hizmete en yakışanını vermesini rica ettim.

"Şu Louis Momiron'u alın, dedi. Doğrusu huyuna hiç diyecek yoktur. Akıllı olmasına da gerçekten akıllıdır.,,

Çocuk üç ay içinde beni fevkalâde memnun etti ve doğrusu muhabbetimi de kazandı; fakat tam o sırada büyük kardeşi, yolda iki kişiyi öldürüp paralarını çalmış..

Benim hiç kimseye karşı öyle peşin hükümlerle hareket ettiğim olmamıştır, insan oğlundan gelebilecek hiç bir şeyden de korkmadım.

Hemen tahkikata giriştim ve arası çok geçmeden, o on sekiz yaşındaki çocuğun cinayetinde madame Lebret'nin de mes'uliyei olduğunu anladım.

Çocuk artık hoşa gitmediği için günün birinde onu, beş parasız ve hiç bir iş bulmadan, kapı dışarı edivermişlerdi.

Hemen şatomdan çıktım ve bizim küçük Luois'nin kardeşini görmeğe gittim: halim selim bir delikanlı, gözlerini bir noktaya dikmiş öyle bakıyor, nedametten kıvrandığı belli.

"Açtım, Madame la Comtesse,, dedi. Aç olmak onun için bir mazeretti; kendisine gayet iyi bir avukat tuttum, hâkimleri gidip bizzat ziyaret ettim, fayda vermedi. İdama mahkûm ettiler. Mahkemenin kararından sonra Elysée sarayına da bizzat gittim, yine faydası olmadı. Cumhurreisi: "İki kişinin canına kıym ş, dedi; hayır, Madame la Comtesse, hatırınızı kırmak istemezdim ama o çocuk için bir şey yapmağa imkân yok.,,

Bizim Louis'nin, kardeşinin akibetinden haberi olmasın diye gazeteleri saklıyorduk, ama bir gün onu, aspirin getirmek için Rahibeler manastırına göndermiştim; bir müddet eczahanede yalnız kalmış, orada bir gün evvelki la Croix (Salib) gazetesini görmüş. Sör Bathilde döndüğü zaman çocuğu baygın bulmuş.

Bunun üzerine onu ailesine yaklaştırmak ve ağabeyisinin son anları hakkında malûmat edinmesini mümkün kılmak için uzun bir seyahate çıktım; çocuğun ağabeyisine muhabbet bağlamasını, ve onu hiç olmazsa kendi kalbinde beraet ettirmesini istiyordum.

Biz kibarlar, öyle halk takımından adamlar gibi değilizdir, şiddet bizleri dehşete salmaz.

Biliriz ki cinyaet de, en ağır cezalar da, bayağı kimselerin nasibi olamaz; biz, en kötü adamlardan ziyade, bayağılardan, pısırıklardan nefret ederiz.

Küçük Momiron'ların kızkardeşi Marsilya darülâcezesinin masraf memurunun karısı imiş. Gidip onu gördüm. Her ikisi de iyi insanlardı; başlarına gelen felâket onları biribirine bir kat daha yaklaştırmıştı, zaten insanları ancak felâket o kadar birleştirebilir. Ben evden çıkarken kadın bana bir yer gösterdi; her akşam kocası ile beraber oraya diz çöker, Madame Lebret'nin, elinde büyüttüğü çocuklardan biri tarafından öldürülmesi için dua ederlermiş.

"Artık dünyada bizim için başka teselli kalmadı,, dedi.

Oradan Valence hapishanesine gittim. Müdür içini çekerek: "Zavallı çocuk! dedi; zavallı Mathias'çık! Ömrümde bir kere ağladım, o da, onun idam edildiği gündü. Öyle saf, masum bir tavrı vardı ki!.. Sonra da o kadar kan dökmüş. Bir insan bu iki hâlin bir arada bulunmasına bir türlü akıl erdiremiyorum.. Siz belki anlarsınız, Madame la Comtesse. O gün hapishane papası ile beraberdim; çocuğun bizim yanımızdan ayrılıp kendini cellâda teslim ederken: "Güneş ne kadar da güzel!.. Sana bin şükür, Tanrım, bana güneşi bir kere daha gösterdin; artık içimde günahlarımdan başka bir ukde kalmadı .Tanrım, kardeşlerimi açlıktan koru!,. demesini bir duymalı idiniz, ömrümde o kadar vakarlı, o kadar temiz bir yüz görmedim.,,

Hapishane müdürü, kendisinden ayrılacağım sırada bir müddet bana sesini çıkarmadan baktı, sonra birdenbire daha ciddîleşerek: "Madame la Comtesse, dedi, size bir şey sormama müsaade buyurur musunuz? Küçük Momiron'u konağınızda alıkomak niyetinde misiniz?

— Evet.. Niçin sordunuz?.

— Sizi tebrik ederim, Madame, Kardeşinin işlediği cinayetten sonra ona karşı da duymanız tabiî olan istikrah hissini yenmeniz doğrusu büyük cesaret eseri. Fakat size bir tavsiyede bulunmak isterim, (bunu söylerken gözlerinde, alnını da bir hüzün kaplamıştı), o tavsiyemi hiç bir zaman unutmamalısınız; bir gün o çocuğun, kendi kanını görmek için bir tarafını yaralayıp bundan haz aldığını görürseniz hiç durmayın, bir saniye bile beklemeyin. Onu hemen yanınızdan uzaklaştırmağa bakın.,,

***

BİZİM küçük Luois'nin hizmetinden her gün daha ziyade memnundum. Arkasına sım sıkı Maître d'hotel ceketini giyer ve yaşından beklenmiyecek derecede bir heves, bir ihtimamla çalışırdı. Gözünden hiç bir şey kaçmazdı; dünyada ehemmiyet verdiği şey ,efendilerinin gözüne girmek, sonra da ancak kendi gözüne girmekti. Başka hiç kimseye aldırmazdı.

Gümüş takımlarının her konaktakinden daha parlak, sofra üzerine konulan çiçeklerin her konaktakinden daha çok ve daha muntazam olması onun için bir şeref meselesi idi; hele davetlimiz büyükçe bir adam olursa, Küçük Louis gayretini bir kat daha artırırdı.

Bizim köşke bir çok budalaların veya civardaki hemücüklerin geldiği de olurdu; bunlardan biri, sabahleyin yataklarına kahvaltılarını götürüp akşam odalarına yatağı açmağa giren çocuğun kardeşinin giyotinde kafası kesilerek öldüğünü öğrenince, yemek saatlerin safrada Louis'ye tersters bakarlar ve bir daha gelmez olurlardı. Doğrusu ben de buna pek sevinirdim.

* * *

BİR gün köşke habersizce bir ressam geldi, yanında da bir kadın vardı. Yemek saatinde Louis'yi her tarafta aradık, nihayet tâ tavan arasında bulduk:

— Louis'ciğim, bu akşam sofrada hizmet edeceksin, değil mi? dedim.

— Hayır, Madame la Comtesse.

— Louis, bu gelen bey, meşhur bir ressamdır, benim resmimi yapacak.

— Hayır, Madame la Comtesse. Emrinize karşı gelmek istemezdim ama kabil değil, Madame la Comtesse.

— O halde niçin kabil olmadığını söyle... Bir sebebi varsa bilirsin ki ben de anlamağa çalışırım.. Bilirsin ki ben insanın her halinden anlamaz kadınlardan değilim.

— Madame la Comtesse, o beyin suratından hoşlanmadım; hem onun eşyasını almak için otomobilin kapısını açtığım zaman eşyayı bir köpeğin önüne atar gibi verdi. Madame la Comtesse, belli ki o bey, nazik bir adam değil..

— Bunda hakkın var, Louis; o bey terbiyesizdir; o bey, bizim her zamanki misafirlerimiz gibi kibar adam, asil adam değildir. Ama o büyük ressamdır, bütün dünyada tanılır; buraya da benim resmimi yapmağa geliyor. Sen ona iyi hizmet etmezsen, o da benim resmimi iyi yapmaz.

— O halde, Madame la Comtesse, sizin resminizi iyi yapması için ben de ona elimden geldiği kadar iyi hizmet ederim.

***

AKŞAM sofraya oturduk. Louis çorbayı, sonra balığı getirdi.

O sabah Louis çaya, balık avlamağa gitmişti;; Chaminadour pek bulunmaz ama her nasılsa talihi yardım etmiş, bir yayın balığı tutmuş. "Madame la Comtesse'in ağzına lâyık bir yayın balığı,, diyordu. Sonra Espirat'lar, yani ressam ile karısı çıkageldiler.

Louis mutfakta ufak tefek balıkları tabağın sağına, yayın balığını da soluna koydurtmuş. Tabağı Madame Espirat'nın önüne getirdiği zaman yayın balığının mümkün olduğu kadar uzak bulunmasını tasarlamış; böylelikle, yemeği evvelâ onun önüne götürdüğü halde madame Espirat'nın yayın balığını almağa cesaret edemiyeceğini düşünmüş.

Bana getirdiği zaman da yayın balığını verecekmiş.. Fakat madame Espirat, o kadar balık içinde en iyisini seçti mi? Yoksa öyle körü körüne mi aldı? Her ne halse, çatalını tabağın tâ öte tarafına, âdeta Louis'nin koltuğu altına götürdü, o canım yayın balığını alıp tabağına yerleştirdi. Louis'nin bu faciayı nasıl seyrettiğini, yüzünün ne hal aldığını, gözlerini madame Espirat'ya nasıl diktiğini bir görmeli idi. Bakışı sanki bir hançer kesilmişti. Balık tabağını herkese dolaştırmış olduğu halde bir türlü yemek odasından çıkmıyordu.

Madame Espirat'nın, yayın balığını bıçağıle çatalı arasında evirip çevirip parçalamasına bakıyordu. Onun, o balıktan bir lokma bile yemediğini görünce dayanamadı. Ortadan kayboldu ve beş dakika sonra tavuğu bizim hizmetçi kız getirdi.

Yine tavan arasına çıkıp gizlenmiş.

"Hayır, Madame la Comtesse, benim kusuruma bakmamalı, ne yapayım ki elimde değildi: o yayın balığı, bir yayın balığı, Madame la Comtesse için tuttuğum bir yayın balığı, benim yayın balığım, Madam lâ Comtesse'in yayın balığı, Madame Espirat'nın tabağında, öyle bir madame Espirat ki didik didik ediyor da bir lokmasını bile tatmıyor, Madame la Comtesse.,,

Gelin de böyle bir çocuğa öfkelenin!..

Doğrusu hiç bir kötü huyunu görmedim. Köşkte kendisinden başka erkek olmadığı için kızlara gözkulak olmağı, onları her akşam odalarına kapamağı üzerine vazife edinmişti.

* * *

BİR sabah, masamın başına oturmuş, yazı yazıyordum ,kızlardan biri geldi, şaşkına eğleniyorum, Madame la Com yukarıya buyursa da Louis'nin ne yaptığını bir görse,, diyordu. Hemen kalktım, yukarı çıktım; sapsarı kesilmiş üç kız, Louis'nin etrafını almışlardı; baktım küçük Louis sağ yanağını, hacamat eder gibi, iki yerinden kesmiş. "Ne yaptın, Louis, bu ne hal,, dedim. Durup dururken cebinden çakısını çıkarmış ve yüzünü öyle parçalamış, dalga dalga kan akıyordu; çocuk da o kanı avucuna doldurup ellerini uğuşturuyordu:

"Kanımı bakın ben ne yapıyorum, Madame la Comtesse. Ben eğleniyordum, Madame la Comtesse, onlar da korkuyor. Amélie, Madame la Comtesse haber verdiğine hiç te iyi etmemiş!,, Bunu söylerken bir taraftan kanı tâ dirseklerine sürüyor, sanki bütün vücudunu kana bulamak istiyordu.

Kış mevsimi idi, Monsieur. Kar lâpa lâpa yağıyordu, biz Paris'te idik; fakat iki saat sonra araba hazırlanmıştı, hemen Marsilyaya hareket ettim ve çocuğu da orada ablasına teslim ettim. Eniştesi: "Uslu uslu oturduğu müddetçe ben size haber vermekte kusur etmem, dedi.

Bu söylediğim vak'a olalı üç sene geçti; iki sene çocuktan muntazam haber aldım, fakat bir senedir bir şey duyduğum yoktu.

Bu sabah öğrendiğime göre dün Madame Lebret'nin idaresindeki öksüz - yurdu yanmış; kadının cesedini bulmuşlar, hiç bir yerinde yanık yokmuş, sanki ateş ona dokunmamak istemiş. O, kalbine batırılan bir hançerle öldürülmüş, sağ yanağında da, hacamatvari kesilmiş iki çakı yarası varmış.

Onu idamdan kurtarabilmek için gayet iyi bir avukat tuttum; hâkim leri gidip bizzat ziyaret ettim...

İngilterede hükûmetin koyduğu yeni vergileri protesto eden nümayişçiler, ellerinde yazılı kâğıtlarla sokak ortasına yatmış ve ahaliyi başlarına toplamışlardır.

Atatürk albümü

Resimli Haftanın neşrettiği bu albüm üç defa basılmış, binlerce nüsha satılmıştır.

Dünyada Neler Oluyor?..

Öpüşmeyi menetmeğe uğraşan hükûmet!

Latviya (Letonya) da hükûmet öpüşmeyi menetmek için çalışmaktadır. Öpüşme ve ya el öpmenin veremin sirayetinde büyük bir rolü olduğu görüldüğü için bu yasağa karar verilmiştir. "Kendinizi öptürmeyin... Kimsenin elini öpmeyin,, şeklindeki levhalar sokaklara asılmış ve halk arasında öpme âdetinin kaldırılması için geniş bir propagandaya girişilmiştir.

Bir çok doktorlar da bu kanaattedir. Meselâ İngilterede yapılan bir istastistik kadınlar arasında erkeklerden daha çok veremli kimselere tesadüf edildiğini göstermektedir. Bu da kadınların eli fazla öpüldüğü için veremin onlara daha fazla geçtiği şeklinde tefsir edilmektedir.

Lativyadan sonra bir çok memleketlerde daha öpüşmenin ve el öpmenin yasak edileceği zannolunyor. Esasen istasyonlarda biribirlerinden ayrılanların öpüşmeleri, trenleri geç bıraktığı için bazı memleketlerde menedilmiştir. Brezilyada rıhtımlarda, yolcularını uğurlayanların da öpüşmeleri yasaktır. İtalyada, herkesin önünde öpüşen kadın ve erkekler hapis cezası ile cezalandırılmaktadırlar.

Londra zabıtası

Esrarengiz cinayetin failini bir türlü bulamıyor

Katilin birlikte kaçırdığı sanılan çocuk

Londra polis hafiyeleri esrarengiz bir cinayetin faili ile beraber, on beş yaşındaki bir çocuğu aramaktadırlar.

Vilyam Abbot ismindeki bu çocuk öldürülen adamın yazıhanesinde çalışmaktayken, Albert Con'un öldürüldüğü gece ortadan kaybolmuştur.

Albert Con yazıhanesinin merdivenleri başında ölü olarak bulunmuştur. Yapılan muayenede, adamın gece yazıhanesinden çıkma saatlerinde öldürülmüş olduğu anlaşılmıştır.

Bunun üzerine, iki aydanberi Albert Con'un yanında çalışan çocuğu arıyorlar. Fakat onun da o gece eve gelmemiş olduğunu öğreniyorlar.

Çocuk yazıhaneden çıktıktan sonra mı kaybolmuş, yoksa katil çocuğu da mı öldürmüş? Fakat, adamın cesedini orada bıraktığı halde, çocuğun cesedini bir yere gizlemiş olmasına pek ihtimal verilmiyor.

Diğer taraftan çocuğun katil tarafından kaçırılmış olması da muhtemeldir. Küçük Vilyamın katillerle birlik olduğunu ve onlar tarafından kandırılmış olmasını da düşünenler vardır. Fakat, buna fazla ihtimal verilmemektedir.

Çocuğun cinayeti haber vermemesi için katil tarafından uzak bir yere götürüldüğü ve orada bıraktığı polisin düşündüğü en kuvvetli ihtimaldir.

Bunun için, İngiliz polisi bütün şehirlere çocuğun resmini göndermiş ve bundan başka, Vilyamın şeklini, şemailini tarif etmiştir. Buna göre, çocuk zayıf yapılı, açık kumral saçlı, mavi gözlüdür. Arkasında kahverengi bir elbise vardır. Başında şapkası yoktur.

Çocuk bulunduğu takdirde katil hakkında en kuvvetli ip uçlarının meydaan çıkacağı ümid ediliyor.

Fransız hududundaki Alman istihkâmları

İnşaatta yarım milyon milyon işçi çalışmış; bir buçuk milyon ton çimento harcanmış

Almanların Fransız hududunda yaptıkları Siegfried istihkâmları inşaatı bitmek üzeredir.

Neşredilen bir hesaba göre, istihkâmların inşasına 1.500.000 ton çimento gitmiştir. İnşaata geçen senenin mayısında başlanıldığına göre bir seneden az bir zaman zarfında bitirilmiş demektir.

Fransanın, Almanya hududundaki meşhur Majino hattı ise 1929 da yapılmıya başlanmış ve ancak 1936 da tamamiyle bitirilebilmiştir. Karşı karıya olan bu istihkâmlardan Majino hattı Almanlarınkinden daha geniş ve kuvvetli olmaşla beraber, Siegfried hattı ona nisbetle daha çabuk bitirilmiş oluyor.

Bu istihkâmların inşasında 500 bin işçi çalıştırılmıştır. İstihkâmlarda 300 bin asker bulunacak, harp esnasında bu miktar daha fazlalaştırılacaktır.

50 lik Fransız aktörü

Dördüncü defa olarak 19 yaşında bir kızla evleniyor

Meşhur Fransız aktörü Saşa Gitri dördüncü defa olarak evleniyor

Meşhur Fransız aktörü Saşa Gitrinin ilk karısı Şarlot Liz, ikinci karısı meşhur şantöz İvon Prentan, son karısı da yine bir aktris olan Jaklin Delübak idi. Aktör, Jaklinden geçen hafta ayrılmış ve derhal matmazel Jenevyev de Sen Janla nişanlanmıştır. Kendisi 53 yaşındadır, yeni nişanlısı ise 19 yaşında bulunmaktadır. Matmazel Jenevyev, Saşa Gitri ile beraber geçenlerde bir film çevirmişti.

Evlenme, boşanma şampiyonu olan Fransız artisti şu fikirdedir: "Her büyük aşkın muhakkak bir inhitatı, sönmesi ve ölüşü vardır. Böyle olmazsa aşk sayılmaz.,,

ve yine bir artisti alıyor.

Yer yüzü insanlarının ESRÂRI

YAZAN: L. Busch 35 Yılını vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyahı

Birdenbire sihirbazın çirkin yüzü kırıştı. İri dişleri sırtlan dişleri gibi sıyrılıp parıldadılar

— 62 —

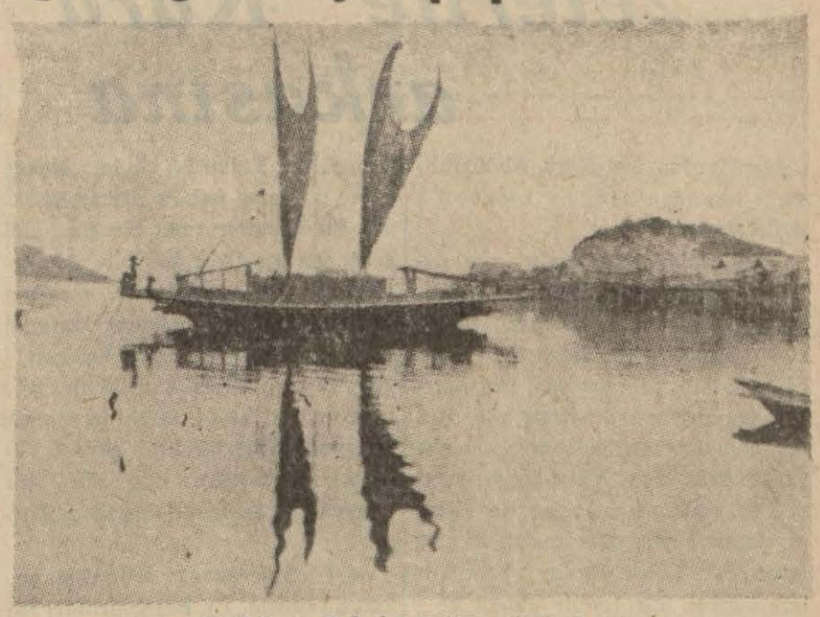

Koitaların Bakatoi dedikleri kotraları

Bu sırada gene yüzlerini yere sürtmekte olan Duk-Duklar hiddetli hiddetli homurtularla uluyorlardı!

Onlar da cin değil miydi? Duk-Duklar da cin değil mi? Hem insan, hem cin? Şüphesiz, hep bir ağızdan homurdanarak cinleri tehdit edebilirlerdi!.

Alevlerin kızıllığında, dışarı uğramış şaşı gözleri şimdi uzaktan birer iri çakıl taşı gibi görünen sihirbaz. birdenbire parmakları kıvrılmış kuru ellerini uzatarak bütün Duk-Duk ları susturdu. Acı bir feryat bastı.

Şiddetli bir merakla tekrar Pohuaya:

— Ne diyor?.. Ne diyor?

Diye sormaktan kendimi alamadım.

Pohua:

— Cinleri soruyorlar! dedi

— Ne soruyor?

— Dur, bakalım,, Mau! daha söylemedi..

Tekrar bütün dikkatimizle dinlemeye başladık. Sihirbaz haykırarak yerinde tepinerek sormaya başladı.

Pohua herifin söylediklerini can kulağile dinliyerek:

—İçlerinden bir Duk-Duka bu yakınlarda bir felâket gelecekse cinleri haber vermeye davet ediyor! İçimizden birine bir felâket olacak mı? diye soruyor!..

Filhakika sihirbaz bu suali o kadar heyecanla, kuru yüzünün bütün damarları şişmiş bir halde soruyordu ki bütün Duk-Duklar oldukları yerde donmuş gibiydiler. Meydanı sanki bir ölüm sükûtu kaplamıştı.

Galiba herkes merak ve dehşet içinde cinlerin vereceği cevabı bekliyordu.

Birdenbire sihirbazın çirkin yüzü kırıştı. İri dişleri bir sırtlan dişleri gibi sıyrılıp parıldadılar.

Sihirbaz gülüyordu.

Pohua:

— Memnun oluyor! dedi. Demek hiçbir Duk-Duka ölüm yok!..

Bu sözü naklederken Pohua birdenbire tepeden tırnağa kadar titredi. Kendisini hemen tutmasaydım, ağaçtan yuvarlanıyordu.

Merakla:

— Hayrola? diye sordum. Ne oldu, Pohua?

Pohua boğuk bir sesle ancak:

— Oh Mau! diyebildi.

— Ne oldu, söylene, Pohua!..

Pohua dehşetle kekeliyerek:

— Sihirbaz lânet okuyor! dedi. Öyleyse diyor, bizim mukaddes yerlerimize giren, sırlarımızı öğrenmek istiyen düşmanlarımıza ölüm olsun! diyor!

— Ey? Ne yapalım? Bundan mı korkuyorsun?

— Evet, Mau!..

— Fakat Pohua! Şimdi ne yapacağımı göreceksin! Biraz kendini tut! cesur ol! korkma!

Fakat ne dedimse beyhudeydi. Pohua sihirbazın lânetinden son derece ürkmüştü. Öyle üzerinde durduğu kalın dalın çatalı üzerine çömelip kımıldamadan kaldı. İçinden bir şeyler mırıldanıyor, herhalde cin duaları ediyordu!..

Sihirbazın ağzından fena halde köpükler gelmiye başlamıştı.

Birdenbire Duk-Duklar arasından bir hareket oldu. O vakit ben Pohuayı bırakıp ne olduğunu görebilmek için tekrar merakla meydana bakmağa mecbur oldum.

Duk-Duklar biraz açıldılar.

Birkaç maskeli adam uzun bir sırığa ayaklarından baş aşağı bağlanmış olan bir adam ortaya getiriyorlardı.

Bu, herhande ağaçlara bağ aşağı asılı olan düşman kabilelerden avlanmış mahkûmlardan biriydi.

Ayakta kaskatı bir halde durmakta olan sihirbazın tam ayağının dibinde kazılmış bir çukur vardı.

Adamlar, başaşağı çıplak bir adamın ayaklarından asılı olduğu bu kazığı getirip bu çukura diktiler.

Sonra gayet uzun boylu iki maskeli adam ortaya geldi. Bunların her ikisinin de ellerinde denizden çıkarıldığı gayet mücellâ parlayışından anlaşılan yarım metre büyüklüğünde birer büyük yuvarlak taş vardır. Bu iki uzun boylu maskeliler biri ortaya dikilen sırığın sağına, biri soluna geçti ve ellerinde tuttukları taşların arasına sırık üzerinde başaşağı asılı durmakta olan adamın kafasını sıkıştırdılar. Birisi elinde geniş ve yassı taşı ayni zamanda göbeğinin üstüne dayamıştı.

Öbürü elindeki ayni şekildeki taşı bir levha tutar gibi tutuyordu.

Bunların bu ameliye ile ne yapacaklarına büyük bir merakla bakmaktaydım.

Herhalde (tepesi çıkarılacak) adamlar bunlardı. Bu hazırlık (tepeçıkarmak) hazırlığı olsa gerekti.

Onun için bütün kuvvetimle dallara tutunarak olanca dikkatimle ne yapacaklarına bakıyordum.

O anda birdenbire dümbelekler ve kulakları yırtıcı acaip düdükler çığlıklar koparmaya başladılar. Akabinde ortaya agyet iri bir adam girdi.

Bu adamın elinde balyoza benzeyen son derece ağır olduğu herifin güçlükle taşıyışından anlaşılan garip şekilde büyük ve kıvrık bir taş vardı. Dümbeleklerin ve acaip düdüklerin o yırtıcı ve müthiş çığlıkları arasında bu iri adam bir defa geriledi ve elindeki balyoz gibi taşı havaya kaldırarak baş aşağı asılı duran adamın kafası sıkıştırılmış olan taşların üzerine bütün kuvvetile indirdi.

(Devamı var)

Kızıl Gölge — HABER'İN RESİMLİ ZABITA ROMANI: 109

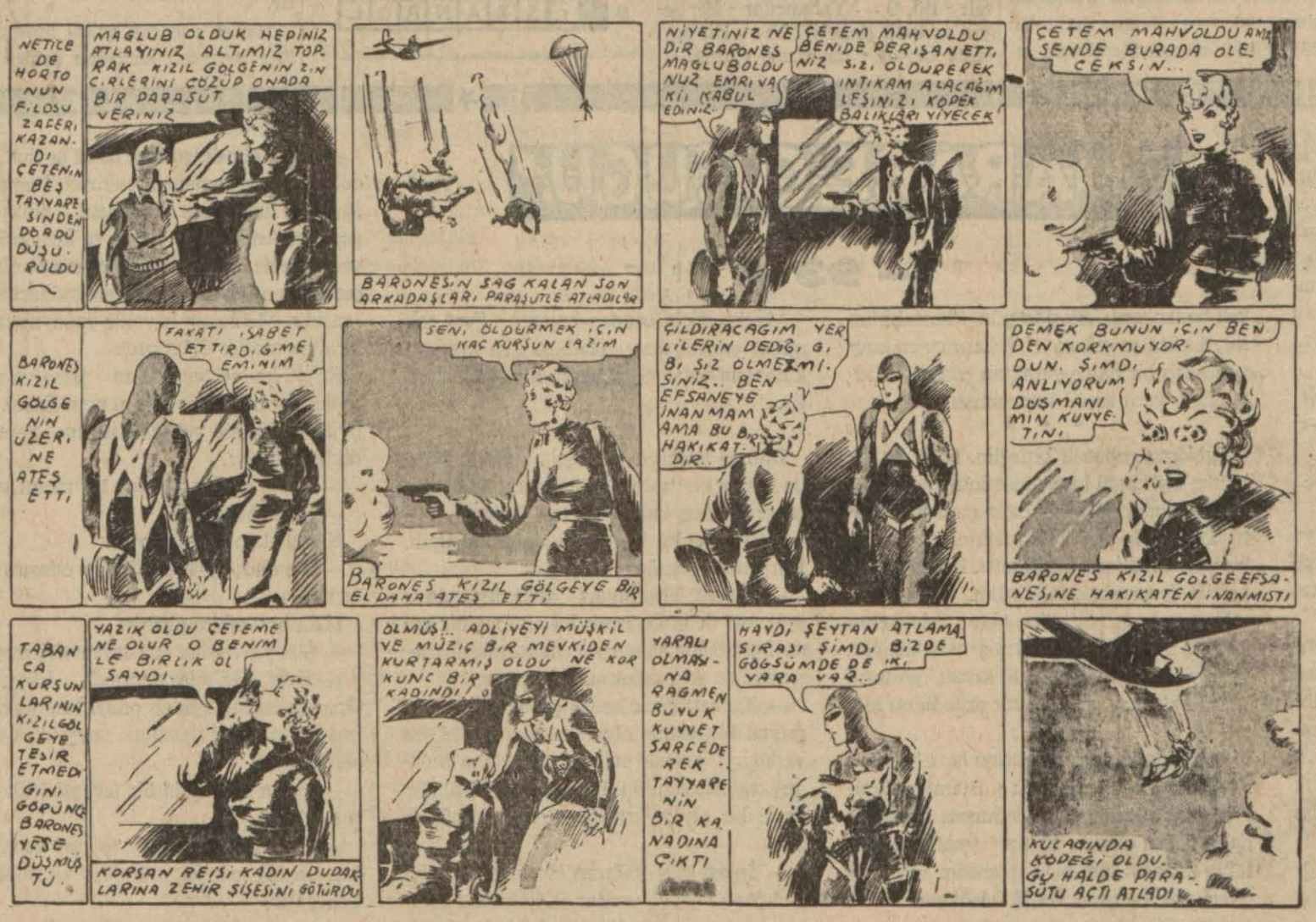

Haber'in tarihî Romanı: 80 Yazan: Ikimim

Arkadaşları "Allah Allah,, avazeleriile Kara Abdürrahmanın arkasına toplandılar

Herîflerden biri Kara Abdürrahmanı başından ayağına kadar dikkatle süzerek:

— Korkan evinde kalır, ağa, dedi. Biz kâfiyiz. Hamdolsun yiyeceğimiz var. Hâkim konağı tıklım tıklım doludur. Bazumuz var, hançerimiz var, palamız var, mızrağımız var, okumuz yaymız var. Kumandanımız yok, yok, ama, böyle zamanlarda elbette biri başa geçer.

Abdürrahman buradan da ayrıldı. Artık şüphe olunamazdı ki bu isyan öyle kolay kolay bastırılır şey değildi. Bir tedbir almak gerekti.

Abdürrahmanın aklına bir şey geldi ve bunu yapmağa muvaffak olursa meseele de kalmamış olacaktı.

Arkadaşlariyle buluşacakları mevkii evvelden tayin ettikleri için biribirini görmekte müşkülâta uğramadılar.

Kara Abdürrahman arkadaşlarına şu talimatı verdi:

— Şu geniş yolun muhtelif yerlerinde kümeler kurup hünkâr aleyhinde, isyan lehinde bağırarak konuşacaksınız. Bir kenarda da ben bir kümeyle sizin yaptığınızı yapacağım.

Bir aralık yüksek bir yere çıkarak eli silâh tutanları hünkâr aleyhine harbe davet edeceğim ve siz hepiniz koşarak ve bağrışarak iştirak edeceksiniz. Böylece hâkim sarayına gideceğiz ve harb istiyeceğiz. Bütün bunları ben idare edeceğim. Başlarında serdar olmıyan bu halk beni serdar intihab edecekler dir. Böyle zamanlarda halkın denize düşüp yılana sarılması gibi ilk cesaret gösterene bağlandığı tecrübemle sabittir.

Bunların idaresini elimize aldıktan sonra gizlice hünkâra haber salarız.

Biz aksi istikamete giderek, hünkâr ordusunun muhasarası içine düşeriz. Hepsini tavuk gibi boğazlarız. İçimizden on kişi burada kalır. Gelecek hünkâr ordularına şehrin kapılarını açar. Bu mesele de böyle biter. Meydana çıkarsak kellelerimiz gider ama, ne yapalım, hünkârımıza feda olsun. Nasıl, benimle beraber misiniz?

Arkadaşları bu desiseyi çok muvafık bulmuşlar ve hemen işe başlamışlardı. Yollarda böyle birkaç küme görenler onlara iltihak ettiler. Bu kümeler tıpkı bir çığ gibi dakikalar geçtikçe büyüdü. Abdürrahman da bir kenarda etrafına gittikçe dolanlara, hünkâr Muradın aleyhinde söylemediğini bırakmıyor, Beyşehirlileri kancıklıkla itham ediyor, aksi takdirde sokak babayeğitliğini bırakıp savaşa yürümelerini tavsiye ediyordu. Bir yüksek taş üzerine çıkarak haykırdı:

— Benimle savaşa gelecekler arkama takılsın. Ey Beyşehirliler, Allah bizimledir. Hâkime varıp harb izni istiyelim.

Ve derhal hazırlandığı veçhile diğer kümelerdeki Abdürrahmanın arkadaşları:

— Allah Allah!

Avazeleriyle Abdürrahmanın arkasına toplandılar. Halk da toplandı. Bir cemmigafir halinde hâkim sarayına yürüdüler.

Bütün pencereler açılmış, halk kadınlı erkekli, irili ufaklı başlarını çıkararak bu mahşerî hali teheddüşle seyretmişti.

İşte Beyşehir kazan kaldırmıştı. Kimbilir gene ne canlara kıyılacaktı.

Bu halk, önlerinde Kara Abdürrahman olduğu halde hâkim sarayına geldiler. Abdürrahman haykırdı:

— Hâkimle ayak divanı isteriz!

Ve hepsi bağırıştılar:

— Ayak divanı isteriz!

Birkaç dakika sonra Beyşehir hâkimi, sakallarını titriyen elleriyle sıvazlıyarak halkın karşısına çıktı ve sordu:

— Ne istiyorsunuz benden?

Evvelâ Abdürrahman ve sonra halk bağırıştılar:

— Muradla harb!

Yapılacak bir tek çare, bu coşkun halkın arzusuna mümaşat idi. Hâkim başını sallıyarak:

— Pek âlâ, dedi. İstediğiniz gibi olsun.

Halk sevinçle haykırıştılar ve aralarında hünkâr Murada ağza alınmaz küfürler yağdırdılar. Elebaşları Abdürrahmandı. Arkadaşları bile Kara Abdürrahmanın şakadan da olsa hünkâra bu kadar düşman olup küfür savuracağını akıllarına getirmemişler ve sonra hayretle gördüler ki Kara Abdürrahman sırasında küçük bir hud'a ile bir memleketi hemen ayaklandırıveriyor.

Abdürrahmanın evvelce verdiği talimat mucibince arkadaşları muhtelif yerlere dağılarak haykırdılar:

— Başımızda seni isteriz.

Böyle zamanlarda halk, kendinden geçmiş bir haldedir. Muhakemesi tamamiyle başkasına bağlıdır. Heyecanına göre bu kadar çetin bir kütleyi bir kuzu gibi sevk ve idare mümkündür. Bütün topluluk bağırıştılar.

— Başımızda seni isteriz!

Ve Abdürrahman böylece halk tarafından harb kumandanı seçildi.

Dudakları arasından istihza ile gülen Kara Abdürrahman bu kadar çabuk muvaffak olacağını düşünmemişti. Artık mesele kalmamıştı. Şimdi işin plânını hünkâra açmak lâzımdı. Ama ondan önce Beyşehirin idaresini fiilen askerî bir idareye tevdi etmek gerekti. Kara Abdürrahman tahmin ve takdirle seçtiği birkaç Beyşehirli babayeğiti yanına çağırarak onlarla kısaca görüştü:

— Şimdi yapılacak işlerimiz var. Böyle bir cemmigafir halinde harb olmaz. Tensik edip bir haline yoluna koymamız, cenahlarımızı tayin etmemiz, süvarimizi tanzim etmemiz lâzımdır.

Sizler muvakkat bir harb meclisi halinde bu işi başarırsınız. Herkes yarın şehrin meydanında harb için verilecek talimata göre hazırlanmak üzere şimdi evlerine dağılıp ayalleriyle, evlâtlariyle vedalaşsınlar.

Sokak ortasından alınıp bir meclisi harb âzâlığına yükseltilen bu babayeğitler kazandıkları gururla halk arasına dağılıp Kara Abdürrahmanın emrini bildirdiler. Abdürrahmanın adı yalnız Kara olarak biliniyordu.

— Karanın emri böyle! dediler.

Halk coşkun tezahürlerle sevinç içinde evlerine dağıldılar. Kara Abdürrahman başında kendi arkadaşları bulunduğu halde hâkimin sarayına girdi. İhtiyar hâkim, henüz yüzünde terütaze bir gençlik muhafaza eden Karaya hayranlıkla bakmaktan duramamıştı.

Onu alnından öptü ve bir kenara oturttu. Diğer arkadaşlarına da izaz ve ikram olunmasını emretti:

(Devamı var)

Çapraz eğlence:

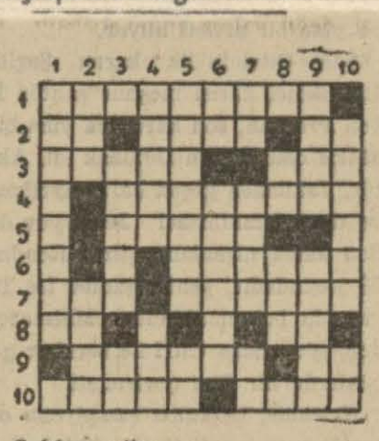

Soldan sağa:

1 — Büyük vilâyetlerimizden biri, 2 — Sanat - belediye (öz türkçe) - bir nota, 3 — Bedava - istikbali keşf, 4 — Dünya tababetinde tıbbın esasını kuran hekim, 5 — Yükselme, 6 — Meşhur bir kadın terzisi, 7 — Hayvan gıdası - Yardım etme, 8 — Sümer dilinde bir ve Allah - fiil, 9 — Yabancılar - Bir şeyin en üstü (tepesi), 10 — Bir şeyi sözle beyan - meydana vurma.

Yukardan aşağı:

1 — Sovyet Rusyanın Karadeniz sahili, 2 — İki şeyin ortası - teessüf etme, 3 — Son - mahal (mevki), 4 — Bir kanunla kapanan tekke misillû bir yer - lezzet, 5 — Arina satan - bir sual edatı, 6 — Su - ilân asan, 7 — Uymaktan emir - memleket - bugünlerde adı mevzuubahs bir papa, 8 — Fiyatın muhaffefi - güzel, 9 — Bir şeyi tanımak için yapılan - güler yüzlü, 10 — İşaret - tersinden okuyunca midesi boş anlaşılır.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	A	R	A	N	L	I	K	
2	A	Y	A	K			R	I	F
3	S	A	F	A		İ	K	N	A
4	A	L	A	M	E	T			Y
5	T		D	E		A		A	D
6	U	Z	A	T	M	A	K		A
7	R	E	N		E	T	İ		
8	A	K		O				S	A
9		İ	S	T	A	N	B	U	L

TÜRKLÜĞÜ YIKAN VE YAPANLAR

— 13 — Yazan: Asaf Belge

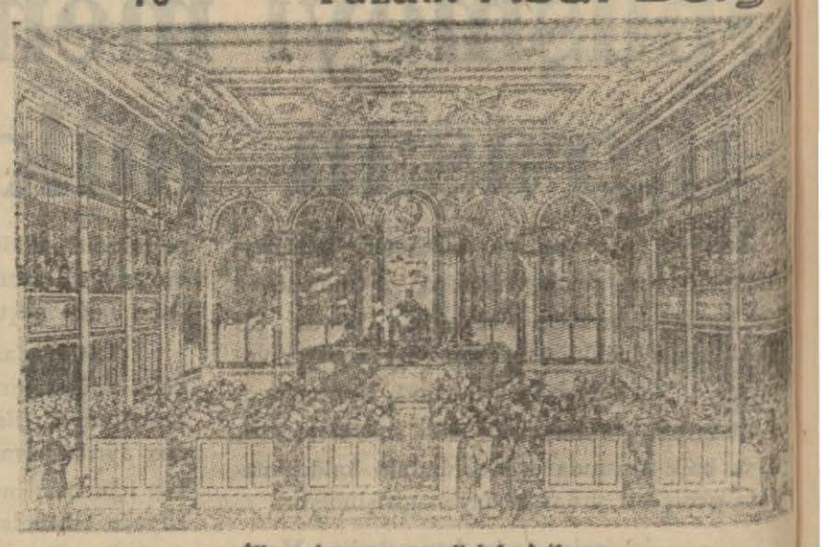

İlk mebusan meclisinin içtimaı

"Paşa hazretleri,

"Refikai muhteremeleri ismetlû hanımefendinin refikam cariyeleri marifetile mübellâğ iradei rahimanelerini tebellûğ ettim. Bendelerini hayli senelerdenberi tanımakta olan ve makamı sadarette bunca mahamı umuru kavramış olması lâzımgelen zatı fahimanelerinin bendelerinin kadın şefkatiyle ekmek veya kadın şefaatiyle hayat dilenir makuleden olmadığımı anlıyamamış olmalarını şayanı hayret buldum. yanı hayret buldum.

Paşa hazretleri; bendenizin böyle hesaplarını ve bu gibi tehdidattan pervam olsaydı bugün Şamda kalebend olacağıma İstanbulda mühimce bir mevki işgal edebileceğimi olsun ihata buyurursunuz zannederim. Menfa olduktan sonra bendeleri için Şamla Fizanın farkı yoktur. Dört evli bir köyde arzuhalcilik ederek istirahati vicdaniye ile yiyeceğim bir lokma ekmeği çolukçocuk şefaatiyle veya namus satarak gelecek büyük nimetlere, devletlere tercih edenlerden olduğumu, istediğiniz yere gitmeğe amade bulunduğumu teessüflerle arz ve buna intizar ederim, ferman...,,

Esat efendinin bu tezkeresine, paşadan ne sözle, ne de fiiliyatla hiçbir cevab çıkmamıştır.

Esad efendinin nekadar haklı olduğu bilâhare Hamdi paşanın vefatında anlaşılmıştır.

Esad efendiyle Hamdi paşanın bozuşmalarına sebeb olan sözlerin geçtiği mecliste bulunanlardan Mürdümzade Ali bey (şimdikinden evvelki Suriye başvekili Cemil Mürdümün babası olan zattı. Bu aile neslen Türktür ve Yemen fatihi Sinan paşa ahfadındandır) Hamdi paşanın oturduğu evin sahibiydi. Paşa kirayı her ay muntazaman vermeği kabul etmezdi. Lâkin paşa öldüğünce, kiraları defaten onun zevcesinden istemiş, kadıncağız da bunu Esad efendiye anlatarak tahmininde isabet gösterdğini itiraf etmiştir.

Hamdi paşadan sonra Suriye vilâyetine gene İzmirden naklen Rasid Naşid paşa (1885 de) gelmiş mektupçu olarak da Namık Kemalin yetiştirmelerinden Hüseyin Hilmi efendi (paşa) yı beraberinde getirmiştir.

Hamdi paşanın zamanında ortaklarıyla avukatlık yapan Esad efendiyi Naşid paşa pek ziyade takdir etmiş ve affına delâletle onu Nasıra kazası kaymakamlığına göndermiştir. Esad efendi burada dokuz ay kadar kalmış, birçok şoseler yaptırmış, seyyiatın önüne geçmiş, âşar suiistimalinden dolayı Akâ mutasarrıfı ile liva meclisini tahtı muhakemeye aldırtmış, âşâr varidatını üç misli arttırmıştır.

Nasıra, malûm olduğu üzere peygamber İsanın mevlidi olmak itibariyle hristiyanlarca mukaddes sayılan bir yerdir ve hristiyanlar pek çoktur. Esad efendinin kaymakamlığı zamanında bir hristiyan kızı ihtida ederek bir islâm delikanlısına varmak istemiş, bu kıyamet kopmasına sebeb olmuştur.

Kızın istidası meclisi idarede reaf edilmiş, Akâya kadar jandarma himayesinde sevkine karar verilmiştir. Ancak, kızı öldürmek isteyen müteassıb ahalinin taarruzlarından korumak için kâfi jandarma mevcut olmadığından livadan jandarma istetmiş, o zamana kadar da genç kız Esad efendi tarafından kadının evine teslim edilmiştir.

Kadı rüşvet alarak kızı hristiyanlara teslim etmeği düşünmüş, Esad efendiden korkarak buna cesaret edememiş, nihayet metropolide ve cemaatin ileri gelenleri kaymakamı tehdid etmeleri tavsiyesinde bulunmuştur. Metropolid ile hristiyanlar eşrafta bu tavsiye mucibince hareket etmişler, Esad efendi onlara:

— Kız teslim edilmezse ahalinin kadı efendinin evine hücum ederek işi zorbalığa vardırmaları ihtimalinden korktuğunuzu söylüyorsunuz öyle mi? demiştir. Şu halde endişenizi bana bir mazbata ile resmen bildiriniz.

Derhal bu şekilde bir mazbata tanzim edilerek kaymakama getirilmiş, o gafil avlanan metropolide ve hristiyan cemaati mutebera:

— Kadının kapısındaki jandarmayı kaldırıyorum. Demiştir. Kızın muhafazası sizlere aittir. Ufacık bir vaka çıkar, eve taarruz edilmeğe kalkışılır ve kız cebren alınmağa teşebbüs edilirse sizleri derhal tevkif ettiririm. Çünkü müşevvikin sizler olduğunuz bu mazbata ile meydana çıkmış olmaktadır. Verilecek ceza ise idamdır. Haberiniz olsun.

Bunun üzerine kızı bizzat metropolit muhafaza altına aldırmış, celbolunan jandarmalara bizzat teslim ettirmiş, kadı efendi de azil ve mahkemeye sevkolunmuştur.

(Devamı var)

NOT — Tarihlerin rumiden efrenciye tahvilinde bazı hatalar olmuştur. Mithat paşanın Bağdad valiliği Suriye valiliğinden evvelkine buda yanlış anlaşılacak bir şekilde yazılmıştır. Düzeltir ve itizar beyan ederiz. Baalbekde posta aralarında soyan aşiretin ismi de Dendeşli şeklinde çıkan isim de Ebu Şaar olacaktır

HABERİN HİS VE AŞK ROMANI

HARABE ÇOCUĞU

— 93 —

Burası ile Güllü Ninenin oteli arasında aşağı yukarı bir kilometrelik yol vardır. Bu yolu sürüklenerek yürüdüm desem yalan söylemiş sayılmam.. Başım çatlıyacak kadar ağrıyor, şakaklarım zonkluyor, gözlerim kan içerisinde.. İri ter taneleri alnımdan, yanaklarımdan, çenemden, oluklardan dökülen yağmur damlaları gibi düşüyor.. Ellerim, ayaklarım titriyor.

— Başım çok ağrıyor Güllü Nine.. Hemen çıkıp yatacağım.. Bu akşam bana yemek hazırlamayınız.

Otelci kadın, merakla sordu:

— Sakın hasta olmıyasınız?

— Hayır, hiç bir şeyim yok, yalnız hava çok sıcak. Güneş beynime dokundu. Gece rahat uyursam sabaha kadar bir şeyim kalmaz.

Bir et külçesi halinde yatağımın üzerine düştüm. Fakat rahat ve sakin bir uyku nerede! Ateşler içerisinde sayıklayan bir hasta gibiyim. Sinirlerim titriyor, düşüncelerim ağır bir çekiç gibi kafama iniyor. Dört gün dört gece, yemeden içmeden sayıklıyorum. Başım ateşler içerisinde, beynim karmakarışık. .

Güllü Nine bana bir anne gibi baktı doğrusu... Bana koca karı ilâçları yaptı, kır otlarının kokulu sularını içirdi, başıma sirkeli bezler sardı. Bu dört gün hastalıktan sonra vücutça çok zayıf, fakat manen kuvvetlenmiş bir halde yataktan çıktım. Kalbimdeki yara sanki kapanmıştı.

* * *

Tablomu çabucak bitirdim. Para ile tutuğum bir köylü kızı elbisesinin etekleri ve köylü kunduraları için bana modellik yaptı. Tablomun geri kalan noktaları zaten bir takım manasız teferrüattı. Bunları atölyemde de tamamlayabilirdim.

Yalnız, bana çok aşina olan Melikenin yerinde ayni elbiseleri giymiş, ayni vaziyette durmuş başka bir köylü kızını görünce yüreğimdeki yaranın tekrar sızladığını hissettim.

Buralarda her şey bu yarayı hatırlatacak. Artık buralarda durmak istemiyordum. Hayatımın bu üç aylık safhasını unutmak daha doğru olacak. Vakia yaptığım iki tablo tabiatin tam bir kopyesidir. Her şeyi olduğu gibi aldım. Hattâ Melikenin güzel yüzünü bile..

Melike, niçin benden kaçtın? Seni çok mesut edebilirdim. Halbuki sen aşkımın kuvvetini anlamadan başka bir adamla gittin..

* * *

Dönme kararım katileşti.. Güllü Nine ile hesabı kestim. Sonra kararımı bildirmek üzere Zeynep halanın evine gittim.

İhtiyar kadın beni lâkaydane karşıladı. Kararımı öğrenince:

— Demek Yeşilpınarı terkediyorsunuz öyle mi? dedi. Doğrusu bu akıllıca bir karar. İstanbulda, ailenizin, dostlarınızın arasında her şeyi çabuk unutursunuz.

— Zannettiğiniz kadar çabuk unutabileceğimi hiç zannetmiyorum. Hattâ eski şen ve lâkayt gençlik anlarımı bir daha bulamıyacağıma kaniim. Ruhumun derinliklerinde bir şeyler kırıldı.. Tamiri imkânsız artık..

— İnsan aile ocağının sıcaklığı içerisinde her şeyi çabuk unutur.. Orada eski âdetlerinize kavuşur, eski neşenizi bulursunuz.

— Ümit etmek isterim, fakat heyhat. Bir defa annemle tamamen yalnızız. Demek oluyor ki hayatımız ruhumuzu dinliyerek geçiyor. Annem çok iyidir ve beni çok sever. Ben de onu severim. Fakat onunla geçecek konuşma saatleri günün yalnız birkaç saatidir. Melikenin hayalile yapayalnız kalacağım saatler daha uzun.

Köylü kadın, bana uzun uzadıya nasihatler vermek üzere ağzını açtı. Fakat gözlerim Melikenin yatak odasının kapısına dikili kalmıştı.

— Hala, dedim, senden bir ricam var..

— Söyle bakayım.

Kapalı kapıyı gösterdim:

— Ne olur, bana Melikenin odasını gösteriniz.

Hala birdenbire şaşırdı:

— Size yavrumun odasını mı göstereyim?

— Evet.. Bu odayı görmek istiyorum. Onun yıllarca yaşadığı odayı tanımak, onun her çizgisini hayalime nakşetmek arzusundayım.

— Fakat bu odada bir fevkalâdelik yoktur ki!

— Olmasın.. O odadaki her şey bana Melikeden bahsedecek, ona dair hatıralar anlatacaktır.

(Devamı var)

Tek gözlü topal

— 8 — Nakleden: F. K.

— Ne yapmamı emrediyorsunuz şimdi?

— Garajımıza dönünüz ve emir bekleyiniz. Size ihtiyaç olduğu zaman haber verilir.

Peki efendim.

* * *

Bu konuşma bahçede, tam pencerenin hizasında, oluyordu. Seslerden konuşanları derhal tanıdım: Klayf ve otele geldiğim gün bahçede ilk karşılaştığım adam, yani Emil..

Emilin uzaklaştığını ayak seslerinden anladım. Islıkla, Tino Rossinin havalarından birini, mümkün olduğu kadar berbat bir şekilde tekrarlıyordu.

Ayağa kalktım ve etrafıma baktım. Allah Allah! Her şey yeniden değişmişti. Ölü odası dekoru ortadan kalkmış, kâbus geçmişti. Fakat şimdi neredeydim? Duvarlardaki resimler, etraftaki bebekler, bir sürü oyuncak nereden gelmişti?

Anlıyordum. Odamı, ben uyurken çocuk odası şekline sokmuşlardı.

Etrafımı görmemek için gözlerimi kapadım. Çıldırıyor muydum? Yoksa sonu gelmez bir kâbus içinde mi yaşamaktaydım?

Kendimde biraz rahatsızlık da hissediyordum. Midem bulanıyordu. Garip bir halim vardı. Birden hatırladım: Hayatımda bir kere daha çocukluğumda apandisitten ameliyat olduğum zaman böyle olmuştum: Klorform tesiri...

Banyo salonunun kapısı açıktı. İçeri girerek muslukları açtım. Banyo yapmak istiyordum. Bir banyo çok iyi gelecekti.

Banyoda epey kaldım. Asabım biraz sakinleşti. Banyodan çıkınca buzlu camlı pencereyi açarak yola baktım.

Otobüs orada harekete hazır bekliyordu. Yolcular yerlerine oturmuşlardı. Arabanın üstüne eşya, paketler, sepetler yerleştirilmişti. Şoför direksiyon başına geçti. Motörü işletti. Hareket edeceği sırada Tek gözlü topal seslendi. Sakat ayağının müsaadesi nisbetinde hızlı hızlı gelerek ve ellerile de işaretler yaparak bağırıyordu:

— Bekle beni Ogüst. Beni burada bırakma!

Otobüse yetişti. O içeri girince araba hareket etti.

Otobüsün uzaklaşmasını arzu ile seyrettim. Şimdi onun içinde olmağı ne kadar isterdim. Buna mukabil arabanın sarsıntısını, yani başımda dolmuz nakledilmesini memnuniyetle kabul edebilirdim; tek bu menhus otelden uzaklaşayım da...

Odaya döndüm. Ne yapacaktım? Vaziyeti ciddî surette mütalea edip karar vermem lâzımdı. Burada deliler arasında bulunuyordum. Buna şüphe yoktu. Biran evvel kaçmalıydım.

Evet kaçmalıydım. Fakat Frans. Fransı seviyorum. Lâkin bunun büyük bir ehemmiyeti yoktu. Otelden ve dolayısile ondan uzaklaşınca bir müddet canım sıkılacak, onu düşünecektim. Sonra? Yeni adamlar tanıyacak, muhakak onu unutacaktım.

Kendi hesabıma şüphem yoktu: Fransı çabuk unutacaktım. Ama o? Zavallı kız beni seviyordu. Çabuk unutamıyacaktı. Binaenaleyh onun selâmeti namına da, kızcağız bana daha ziyade bağlanmadan, buradan kaçmalıydım; hem de onu görmeden...

Odadan çıkmak için kapıya gittim. Dışardan sürmelenmişti. Mahpustum. Şu Klayf da ne budala adamdı? Pencereleri ardına kadar açık olan bir odada mahpus kalmama imkân mı vardı? Pencereden baktım. İkinci kattaydım. Fakat bu iş benim için basitti.

Firar işinde benim bir üstad olduğumu Klayf tahmin edememişti. Amerikan hapishanelerinden, bir Çin zindanından ve Almanyada bir kaleden kaçtığımı bilmiyordu. Buradan firar, eski maceralarıma nisbetle çocuk oyuncağı kadar kolay olacaktı. Otelin büyük taşlardan yapılmış olan haricî duvarları girinti ve çıkıntılarile mükemmel bir merdiven teşkil ediyordu. Buradan ben ağzımda bir cıgara rahat rahat inebilirdim.

Haydi bakalım!

Ceplerimi yokladım. Kırk yedi bin frank ve icabında bir hançer vazifesi görebilecek olan çakım yerindeydi.

Birkaç saniye sonra aşağıdaydım. Bahçeyi geçtim ve sokağa çıkarak şark istikametinde ilerledim.

Fevkalâde neşeliydim. Şarkı söylemek istiyordum. Nazarı dikkati celbetmemek için ıslık çalmakla iktifa ettim.

Uzaktan iki tüfek sesi işitildi. Titredim. Sonra kendi kendime güldüm. Ormanda birisi avlanıyordu herhalde...

Yolda kimseler yoktu. Otelden bir kilometre ötede yol ormana giriyordu. O noktada durdum. Dere köpüklerle akıyordu. Bir müddet durarak keyifle seyrettim. Dedim ya fevkalâde neşeliydim.

— Eller yukarı kont!

Geri döndüm. Klayf orada, birkaç adım ötede, elinde bir çifte ile duruyordu. Çifteyi bana çevirerek tekrar etti:

— Eller yukarı!

Bu adam şeytan mıydı? Nereden de karşıma çıkmıştı? Hain bir gülümseyişle:

— Beni hâlâ tanımadınız galiba kont? Elimden öyle kolay kolay kurtulamazsınız. Düşün önüme bakayım. Kaçmağa kalkayım demeyin, derhal ateş ederim.

— Cesaret edemezsin buna!

— Tecrübe edin öyleyse! Haydi bakalım yürü..

İstihfafla, ilâve etti:

— Al şu vurduğum iki yabanî güvercini de götür.

Kuşları verdi.

— Aklımda olsun kont, bu civarda gezebilirsin. Fakat kaçmağı hiç düşünme.. Bir daha böyle bir işe teşebbüs edersen hiç acımadan seni gebertirim.

Ağır ağır otelin yolunu tuttum.

* * *

Öğle yemeğinde, morlu salona girdiğim zaman İngiliz kadını bir akşam evvelki yerinde buldum. Beni mahzun bir tebessümle selâmladı..

Klayf bize hayvar, birkaç türlü yemek ve iki saat evvel vurduğu güvercinleri verdi. Yemek devamınca iki kelime bile konuşulmadı. Kahve ve likörleri bizzat verdikten sonra Klayf bizi birkaç saniye yalnız bıraktı. Ben bundan endişeye düştüm. İngiliz kadınile yalnız kalmak istemiyordum. Onun deli olduğuna inanıyordum.

Klayf dışarı çıkar çıkmaz mis Monterton göğsünden bir kâğıt çıkararak bana uzattı:

— Alın çabuk şunu.. Şimdi gene gelir, görmesin. Sonra okursunuz. Fırsatını bulursanız cevap yazın. Belki de biraz sonra bahçede buluşuruz.

Kâğıdı cebime koydum.

— Ben deli değilim. İnanın. Beni deli sanmayın.

— Ben mi?

— Yalnız burada insan kim olduğunu, nerede bulunduğunu, ne yaptığını, ne söylendiğini bilemiyor. Korkunç bir şey! Siz de farkına varmış olacaksınız zaten..

Başımla tasdik işareti yaptım.

— Tek gözlü topaldan bilhassa sakınınız. Şef o.. Hepsinin fenası da bu adam; bir haydut. Elinizden gelirse onu öldürün. En muvafık hareket budur.

Klayf bu sırada içeri girdi ve bizi şüpheli bir bakışla süzdü:

— Kararlaştırdığımız şeyleri size hatırlatmama lüzum yok değil mi mis Manşerton? ne dersiniz?

Bunu gayet sakin bir tavırla söylemişti. Kadın cevap vermedi, titredi..

Klayf devam etti:

— Unutmaktan korkuyorsanız maalmemnuniye size tekrar ederim.

Bana döndü:

— Kont, arzu ederlerse, çıkabilirler.

Sofradan kalkarak kadını selâmladım ve odama döndüm. Klayf bu sırada müstehzi bir tavırla sordu:

— Biraz hava almak istemiyor musunuz kont?

Geri döndüm:

— Hayır. Biraz yorgunum. İstirahat etmek, birkaç saat uyumak istiyorum.

(Arkası var)

HİKAYE

Sanat aşkı

Yazan: Mih. Zoşçenko **Çeviren: Ferah Ferruh**

Arkadaşlar; bir çoklarının anlattıklarına nazaran alkolden, içkiden vazgeçmek için en güzel vasıta kendini güzel san'atlara vermekmiş! Meselâ tiyatroya, konsere veya hut buna benzer her hangi bir yere gitmekmiş..

Bu, ve buna benzer vasıtalar insan üzerinde muazzam bir tesir yapar ,insanı içkiden, sarhoşluktan alıkormuş..

Bu işe benim de aklım ermeğe başladı. Misal olarak bizim tesviyeci Petr Antoniviç Kolenkorovu alalım.

Petre Antoniviç hiç durmadan, gece, gündüz içerdi. Gece uyuyun. caya kadar içer, sabahleyin gözünü açar açmaz, kaş göz arasında gene içki şişesine sarılırdı. Sizin anlayacağınız Petr Antoniviç, içki yüzünden mahvoluyordu.

Petr Antoniviçin içme tarzı şöyle idi:

Alelâde günlerde kendini biraz kollayarak fasılalı, bir surette içerdi. Fakat pazarları, bayram, seyran günleri kendini kaybedinceye kadar kafayı çekerdi.

Bu içki yüzünden sadece zarar gören Petr Antoniviç olsa kimse aldırmıyacak.. Fakat malûm oldu. ki üzere alkol, şişede durduğu gibi midede dedurmuyor.

Petr Antoniviç üç, beş kadeh çekiştirince derhal ona buna küfretmeğe, şunun bunun kafasını, gözünü yarmağa kalkardı.

Petr Antoniviç'in anası, babası, akrabaları delikanlının bu halinden fena halde müteessir oluyorlardı. Koskoca bir insanın alkol yüzünden böyle mahvolup gitmesi, değil yalnız anayı, babayı, fakat herkesi müteessir edecek bir hâdise idi.

Petr Antoniviçin akrabaları, yakınları, delikanlıyı içkiden vazgeçirmek için binbir tedbire başvurdular.. Ona bir çok nasihatlar verdiler:

— Aman Petr Antoniviç, dediler, sizin gibi mütehassıs bir işçiye böyle çok içki içmek hiç yaraşır mı? Siz, daima makinelerle münasebeti olan bir insansınız!.. Ya bir gün sarhoşluğunuza gelip te elinizi makinelere kaptırırsanız haliniz nice olur? Biraz kendinize geliniz! İradenizi kullanınız!. Kendinize hâkim olunuz! Biraz temkinli içki içiniz! Kendinize acımıyorsanız, ailenize acıyınız!.

Fakat bu sözlerin hiç birisi Petr Antoniviçe zerre kadar tesir etmiyordu. Petr Antoniviç gene bildiğini yapıyor. körkütük sarhoş oluncıya kadar içkisine devam ediyordu. Artık herkes onun salâh kabul etmez bir ayyaş olduğuna karar vermişti.

Günler geçiyor Petr Antoniviç içkisini azaltmak şöyle dursun, gittikçe arttırıyordu.

Nihayet Petr Antoniviçin çalışmakta olduğu fabrikanın iyi kalbli kültür komisyonu reisi bu işe lâkayd kalamadı. Petr Antoniviçin nisbeten ayık olduğu bir zamanı kollayarak:

— Kardeşim Petr Antoniviç, dedi. Doğrusu ben size çok acıyorum. Her geçen gün, kendiniz de farkına varmadan biraz daha mahvolup gidiyorsunuz!.. Boş vakitlerinizde kendinizi meşgul edecek faydalı şeyler bulunuz!.. Meselâ pazar günleri, sabahtan akşama kadar oturup içeceğinize tiyatroya gidiniz!. Hem içki içmeğe imkân bulmaz, hem de kültür seviyenizi yükseltirsiniz! Fabrikanızın kültür komisyonu reisi sıfatile ben size her pazar bedavadan tiyatro bileti tedarik etmeğe söz veriyorum. Petr Antoniviç bir müddet düşündükten, ensesini kaşıdıktan sonra-

— Mademki, dedi, bedavadan bilet vermeği teklif ediyorsunuz, bunları kabul etmekte hiç bir mahzur görmüyorum.. Öyle ya canım, arada bir tiyatroya gidersek kıyamet kopmaz ya! Bakalım, bir de bu usulü tecrübe edelim.

Fabrikanın kültür komisyonu reisi, Petr Antoniviçin bu müsait cevabından pek memnun oldu.

Ceplerini yoklayarak, pazar gününe mahsus tiyatro biletlerinden birini çıkarıp Petr Antoniviçe verdi.

Petr Antoniviç, sözünü tuttu.. Pazar günü kendine çekidüzen vererek tiyatroya gitti. Oyunu çok beğendi. Hattâ o kadar beğendi ki tiyatrodan çıkmak bile istemedi.

Tiyatro bitmiş, herkes çekilip gitmişti. Bizim Petr Antoniviç ise bir türlü yerinden kımıldamıyor, tiyatrodan dışarı çıkmağı aklından bile geçirmiyordu.

Tabiî onu tiyatroda bırakacak değillerdi ya:

— Haydi, bakalım delikanlı, dediler, oyun bitti, herkes çıkıp gitti, sen daha burada ne oturuyorsun?.

Petr Antoniviç istemiye istemiye yerinden kalktı:

— Ben bu vakitte, böyle ayık kafa ile nasıl sokağa çıkabilirim, diye söylenmiye başladı. Ben kendimi bildim bileli gece bu vakitte ayık kafa ile sokaklardan geçmedim. Hay Allah belâsını versin!.. Nasıl oldu da beni böyle bir tongaya bastırdılar?.

Fakat tabiî bu sözleri dinleyen olmadı.. Petr Antoniviç arazusuna rağmen ayık kafa ile sokağa çıkmağa mecbur oldu. İstemiye istemiye evinin yolunu tuttu.

İkinci hafta kültür komisyonu reisi gene ona bilet getirdi. Petr Antoniviç bu defa da kültür komisoynu reisinin hatırını kıramadı. Bileti alıp tiyatroya gitti.

Üçüncü hafta gelince, Petr Antoniviç kültür komisyonu reisinin gelip kendisini aramasını beklemedi. Bu defa o kültür komisyonu reisinin odasına girerek tiyatro bileti istedi.

Petr Antoniviçte tedricen büyük bir değişiklik baş gösterdi. artık fabrikanın içinde tiyatro meraklılarının en baş köşesine onu kaydettiler. O, hiç bir tiyatroyu kaçırmıyor, sokaklarda yeni bir oyunun oynandığını bildiren bir afiş gördükçe heyecandan ve sevinçten yüreği ağzına geliyordu.

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

görmemişti. Yalnız gözlerini siyah bir maske ile kapamıştı.

Venedikte, bu esrar memleketinde maske âdeta elbise teferrüatından gibi telâkki ediliyordu.

Güpegündüz, Venedik dilberleri yüzlerini güneşin kızgın hararetinden muhafaza için maske kullanırlardı.

Tanınmamak ve Venediklilere has bir şekilde esrarlı vaziyette gözükmek merakı ile bütün delikanlılar, müsamere ve süvarelere maskelerle giderlerdi.

Bilhassa bu süvare Emperya gibi çok tanınmış hafifmeşrep bir kadın tarafından verilirse davetlilerin kendilerini ne dereceye kadar esrarlı göstermeğe çalışacakları ve böyle harekette ne kadar menfaatleri olacağı kolayca tahmin edilebilir.

Rolan, söylediğimiz gibi, gözlerini siyah kadifeden bir maske ile kapadıktan sonra aynaya baktı. Müsamerede kimsenin nazarı dikkatini çekmiyeceğine kanaat getirdi.

Süvare saat onda başlıyacak ve sabaha karşı ikide bitecekti.

Emperyanın bütün Venedik halkına şimdiye kadar emsali görülmemiş bir parlaklık içinde vereceğini vaad ettiği bu süvarenin mübalâğalı hikâyesi üç günden beri halkın ağzında dolaşıyordu.

Rolan, tuvaletini bitirdiği sırada saat on bir buçuktu. Yani süvarenin tam canlı zamanıydı.

Rolan, İskala Brinonun polis müdürü Cenaroyu yakalayıp getirdiği odaya indi.

Burada toplanmış bir çok insan vardı.

Eğer Cenaro, bu esnada burada hazır bulunmuş olsaydı, bu insanların kendisini Sen Mark kilisesinde muhakeme eden heyeti hâkime olduklarını tanırdı.

Bu adamlar şüphesiz ki evvelden talimat almış olacaklardı.

Rolan yanlarına soku'arak sordu:

— Tertibatınız tamam mı?.

— Saat ikide herkes tayin edilen mevkiinde bulunmuş olacaktır.

— Pekâlâ.. Ben de saat iki buçuğa doğru saraydan çıkacağım. O zaman yapılacak bir işimiz kalmaz. Fakat eğer iki buçuğa kadar saraydan çıkmazsam, fazla beklemeğe lüzum görmeden hemen hücuma başlarsınız.

Odada toplanan reisler ayağa kalktılar.. Amirleri olan Rolanı hürmetle selâmladılar. Sakin ve sessiz bir halde dışarı çıktılar, gecenin kesif karanlığı içine karışarak kayboldular.

Sandrigonun vahşi kahkahası tekrar odanın içinde akisler bırakarak yayıldı.

— Demek bana bunları söylemek için Venediğe geldin?.

— Evet..

— Alâ, doğrusu güzel teklif!. Eğer mühim bir mâniim olmasaidi bu teklifi maalmemnuniye kabul ederdim.

— Mâni dediğin Rolana karşı olan kin ve gayzın değil mi? Ah Sandrigo, sen daha Rolanı anlayamamışsın.. Onun ne kadar âlicenap olduğunu bilmiyorsun?.

— Sus! Karşımda bu adamı methetme! Onu tanımadığım daha iyi.. Eğer tanımış olsaydım, kin ve gayzım emin ol daha ziyade şiddetlenirdi. Hayır benim küçük Juanacığım, hayır.. Beni Venedikte kalmağa mecbur eden sebep, zannettiğin şeyi değildir.. Başka, pek başka bir maniim var.

— Nedir?

— Aşk Juana! Aşk!..

Juana bu ânî darbenin tesiri altında sarsıldı ve şaşaladı. Bir kadın kalbinin tahammül edemiyeceği azapların ıstırabı ile ezildi..

Sandrigo zavallı kadını daha ziyade ezmek istiyen vahşi ve gaddar bir tavırla devam etti:

— Evet, aşk.. Ben âşık oldum. Hem seviyorum, hem de seviliyorum. Önümüzdeki cumartesi günü kudretlû Sandrigo cenapları Sen Mark kilisesinde, merasimi tes'it için toplanan Venedik halkı huzurunda izdivaç edecektir. Hayret ediyorsun, hattâ zannederim inanmıyorsun? Fakat söylediklerim tamamen hakikattir. Eğer nişanlımın kim olduğunu anlamak merakında isen sana söylemekte bir mahzur görmüyorum. Nişanlım Biyankadır.

Ayakta, meyus bir halde duran Juana bu sözlerin karşısında fazla tahammül edemedi.

Odada bulunan bir iskemlenin üzerine bitap bir halde düştü.

Sandrigo aldırış etmeden sözüne devam etti:

— Artık anladın ya! Seninle beraber Venediği terketmek imkânsızdır. Haydi benim küçük Juanacığım, vakit geçiyor, hava kararır. Geç kalmamak istersen hemen git. Sonra yollar tehlikelidir. Ümid ederim ki beni arasıra görmeğe de gelirsin. Bilhassa Biyanka ile evlendikten sonra oturacağım muazzam sarayda sık sık ziyaretlerinizi beklerim.

Sandrigo hem böyle söylüyor, hem de zihnen düşünüyordu:

"Juanayı acaba bir hançer darbesiyle öldürmeli miydi? Yoksa tekrar Rolanı görmesine mâni

Askerî liseler şampiyonası

(Baştarafı 7 incide)

Maltepeliler güreş müsabakaları şerefine bir çay ziyafeti vererek sporcuların daha yakından biribirlerine kaynaşmış oldular.

Millî takım güreşçilerinden Saim, Yusuf Aslan ve Refikten mürekkep bir hakem heyeti tarafından idare edilen dünkü müsabakaların neticeleri şunlardır:

56 KİLO

1 inci Kuleliden Fehmi Süalp.
2 nci Bursadan Halit Anar.
3 üncü Maltepeden Nejdet Akın.

61 KİLO

1 inci Denizden Sungur Enünlü. **2 nci** Maltepeden Ahmet Sanyeli. **3 üncü** Kuleliden Esat Pençedemir.

66 KİLO

1 inci Kuleliden Kemal Çetin. **2 nci** Denizden Tarık Şahingiray. **3 üncü** Maltepeden Nezihi.

72 KİLO

1 inci Kuleliden İhsan Torun. **2 nci** Denizden Ercüment Ören. **3 üncü** Bursadan Mustafa.

79 KİLO

1 inci Kuleliden Hasan Coşkun. **2 nci** Maltepeden Nejdet Türkeş. **3 üncü** Denizden Necmi Sönmez.

87 KİLO

1 inci Kuleliden Osman Eskin. **2 nci** Maltepeden Abdurrahman Sertbaş. **3 üncü** Bursadan Mustafa Uludağ.

Petr Antonoviç, artık, pazar günleri içmez olmuştu..

Evet arkadaşlar, o pazar günleri içmez olmuştu; pazar içkilerini cumartesine nakletmişti.

Son cumartesi günü her zamandan fazla içtiği için ayağı takılarak düşmüş, ve kafasını yarmıştı.. Bu yüzden pazar günü tiyatroya gidememişti.. Bütün bir mevsim içinde Petr Antonoviçin tiyatroyu kaçırdığı yegâne pazar, bu pazardı.

Her halde gelecek hafta iyileşince gene tiyatrolara devama başlayacaktır. Güzel sanat deyip geçmiyelim.. Bakınız güzel sanatlar insanlar üzerinde nasıl tesir yapıyor.

Bir köpeğe mersiye !

(Baş tarafı 6 ıncıda)

yor. Bunu, çok sevdiğim köpeğim Barney için yazdım. Kendisini çok severdim. Öldüğü zaman büyük bir teessür duydum. Sanatkârın, her duyduğu teessürü ifadeye hakkı olduğu için, bir köpeğe mersiye yazmakta da mahzur görmedim. Bilâkis, teessürüm kuvvetli olduğu için iyi duyduğumu ve iyi bir eser yazdığımı zannediyorum. Bunu konserlerinizden birinde çalarsanız her halde gerek ben, gerek köpek seven ve köpeklrini kaybettikleri zaman teesür duyan kimseler memnun oluruz. Zira, "Barney'e mersiye" nin, ölen köpeğine acıyan bir insanın teessürünü kuvvetli bir şekilde ifade ettiğine kaniim.,,

Orkestra şefi, eseri okuyor. Hakikaten güzel buluyor ve beste - kâra bir mektup yazarak:

"Mersiyeyi beğendim, tebrik ederim, diyor. Sırası gelince bir konserde çalacağım...,,

İşte, geçen gün "musikide sevinç ve teessür,, mevzuu üzerinde verdiği bir konserde Çaykovskinin dördüncü senfonisi ve Haydn'm senfonisi arasında köpek mersiyesini de çalıyor.

Küçük yumurcak filmi

(Baştarafı 8 incide)

okuyorsunuz, bu piyeste bir rol alsanız nekadar iyi olur!,, dedi. Teklifi kabul ettim. Artık tiyatrocu olmuştum. İki sene tiyatroda çalıştım. Bu müddet zarfında mesleği öğrenmiştim. Bundan sonra artık sinemaya başlıyabilirim. İlk defa Kon kord meydanı filminde küçük bir rol aldım. Fakat küçük yumurcak filminde tali bana uygun düşecek zannmdayım. Çünkü bu kadar değişik ve bu kadar güzel bir rol nadir bulunur.,,

Yeni yıldızın sözleri burada bitiyor. Bu filmde Jeneviyevin karşısmda Röne Löfevr oynıyacak. Bu erkek, gördüğü genç kız karşısında afallaşıp kalan saf bir delikanlıdır. O bu rolü gayet iyi oynıyabileceğini tahmin etmektedir.

Filmde mühim rollerden birisi olan Helen Berteron rolünü Jan Buvatel oynamaktadır. Bu, Jeneviyevin sırdaşı olan bir genç kızdır.

Çocuk bilmecesinde hediye kazananlar

18 - 2 - 939 tarihli bilmecemizin halli:

Bulunacak rakamlar şunlardı: (2-4_12_32)

BİR MASA SAATİ KAZANAN

Birinci — Naim Aslan 17 inci okul ikinci sınıf.

BİR KİLO ÇİKOLATA KAZANAN

İkinci Selma Tok. Kız lisesi.

YARIM KİLO ÇİKOLATA KAZANAN

Üçüncü: Şerif Doğrul, Fatih, Atpazarı, 17.

Birer Kutu Pusküvi kazananlar

1 — V. Luti hoff Sen benuva lisesi 388, 2 Yaşar Kumkapı öz. bekler So. 17, 3 Aziz güler Pertevnilal lisesi S. A. 764, 4 Necla hansu Bakırköy, 5 Süheyla sevil İnönü kız lisesi 944, 6 Süzan kapazı mektep 464, 7 Yaşar kural üsküdar 1 ci orta okul 355, 8 Behcet baykut Vefa lisesi 2—B. 114, 9 S. Baru beyoğlu O.O, 10 Melahat Ersan uzunyusuf So.15,

Birer Paket Çukulata Kazananlar

11 — Kemal günkut erkek lisesi 5. A 775, 12 bahattin bayraktar Fatih O.O. 215, 13 Bedri İnce beylerbeyi küplüce yolu 32, 14 Seher Yeşildirek No. 8, 15 Nezih Kral Beşiktaş 38 ci okul 155 16 Aliye altuncu Fındıklı, 17 Selamettin Bagaziçi lisesi S. 7 344, 18 Mehmet emin Edirnekapı yeniyol, 19 Sabahattin User K. C.S. 19, 20 Süley: kız orta okulu Jülide 25 B. Çağlı Samatya M.M. cd. 52,

Birer Defter Kazananlar

21 — İhsan Tohsay Haydarpaşa erkek lisesi 5. B. 1495, 22 S. Soboh, beyoğlu 45 ci okul S.5, 23 Yurdagül Çevik Sirkeci Hocapaşa, 24 Süzan Fatih demirhan So 18, 25 Jan Agzupseh senbenua lisesinden, 26 Ziya yazıcı Fatih O. O. 3. A. 205, 27 Ali Sağlam Cağaloğlu erkek O.O. 183, 28 Cahit Şehremini Saray meydan cd. 64, 29 Muazez gülen Davutpaşa tranvay cd. 7, 30 Ömer ersun P.T.T. memuru Süreyya oğlu, 31 Fikret Doyanca Fahti orta okul 2.B 258, 32 Aysel Emirgan çeşme sok, 33 Hamiyet arat Kasımpaşa dört kuzu fırın so.2, 34 Necdet Fergan Zeyrek O.O. 2.B 135, 35 Yaşar İnce İst. 40cı ilk okul 5.A 332, 36 İbrahim Wz Aksaray, 37 Şemsi Feley Bakırköy Cevizlik mah. Kereviz sok. 13, 38 Nejat Yaygan el Kumkapı O.O., 39 Enver Alı Atası Kumkapı O.O., 40 Mitat Duğgan Kumkapı O.O.,

41 Seha Meray Caqaloğlu mah. mudiye cd. 25, 42 Turan Özçetin Unkapanı Hacıkadmda, 43 Süha Sevman Taksim O.O., 44 Gülçin Orhunt Beşiktaş Hasfırın arkası 22, 45 Güzin Akay Tophane Kaduiler yokuşu 74, 46 Eral Ayazpaşa İstanbul Palas23, 47 H. Lütfiye Kasımpaşa Zincirli kuyu, 48 Azize Zaim Asmalı Mescit 49, 49 Mualla 44 cü okul, 50 Aydın GüneyPertevnihal lisesi,

BİRER YAZ ILASTİĞİ KAZANANLAR

51 Ümran Beşiktaş Kılıç ali Mes. cit sok. 9, 52 Saadet P.T.T.U.M. evrakında Niyazi Kızı, 53 Necati Binici Kumkapı O.O., 54 Ferihan Savaşkan N.K.O.O.S. 3.B 987, 55 Hamit görgün Galata Necati bey cd. 6, 57 Savcı Saygın Atatürk kız Kız ilk okulu 3.B 445, 58 Nedim Akkuyu Kasımpaşa Hüdaverdi ap 59 İffet benicı Beyoğlu akğam kız S.O., 60 Leman Doğan Ay,

61 Melek Şehremini Saraymeydan cd. 65, 62 Yıldız Dumlu Aksaray 64 cü okul 41, 63 Işım Beşiktaş 38 ci okul 81, 64 Ali Türkay İst. 1ci okul 2.A 49, 68 Aysen Göktepe Boğazkesen Şalcı ap. 10, 69 Kazım Karagümrük ilk okul, 70 Necdet Tüzer Çatalca O.O. 81, 71 İzzet Aydın Fahti O.O. 3.A 192, 72 Ali Ertürk Beyazit Demiröz ap 13, 73 Metin Cağaloğlu Himayeietfal sok. 5, 74 Haşim Topkapı Fazlı paşa cd. 5, 75 Mahmut Feyzi Şişli.

Atatürk albümü

Resimli Haftanın neşrettiği bu albüm üç defa basılmış, binlerce nüsha satılmıştır.

RADYO

Ankara radyosu

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI

Türkiye Radyosu - Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU:

1639 m. 183 Kcs./120 Kw.; T. A. Q 19,74 m. 15195 Kcs./20 Kw.; T. A. P 31,70 m. 9465 Kcs./20 Kw.

TÜRKİYE SAATİYLE

PERŞEMBE — 9 - 3 - 1939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans. meteoroloji haberleri. 13.14 - 14 Müzik (Karışık program - pl). 18.30 Program. 18.35 Müzik (Şen oda müziği: İbrahim Özgür ve Ateş böcekleri) 19 Konuşma. 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). Celâl Tokses ve arkadaşları. 20 Ajans, meteoroloji haberleri ziraat borsası (fiyat). 20.15 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun. Okuyanlar: Müzeyyen Senar Mahmut Karındaş. 1 — Kürdili hicaz kâr peşrevi. 2 — Suphi Ziyanın kürdili hicazkâr şarkı - Bahçenizde bülbül olsam. 3 — Osman Nihadın kürdili hicazkâr barkı - Akşam güneşi kalkmalı. 4 — Boğusun kürdili hicazkâr şarkı - Güller açmış. 5 — Arif beyin kürdili hicazkâr şarkı - Bir halet ile süzdü yine. 6 — Akşam olur güneş gider. 7 — Refik Fersanın hüseyni şarkısı - Sabah yüneş doğarken. 8 — Refik Fersanın hüseyni şarkısı - Gözlerimden gitmiyor yanaklarının alı. 9 — Refik Fersanın hüseyni şarkı - Ay doğar sini sini sevmişim birisini. 10 — Türkü - Sarardım ben sarardım. 11 — Saz semaisi. 21 Memleket saat ayarı. 21 Konuşma 21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 21.25 Neşeli plâklar. 21.30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın) 1 — Valter - Dans eden kuklalar (fokstrot). 2 — Niemann - Zenci dansı. 3 — Pones - Geyşe operetinden potpuri. 4 — Chopin - Nokturne. 5 — Leopold - Yeni dünyanın eski şarkıları. 6 — Lincke - Eğlenceli marş. 7 — Pachernegg - Viyananın cazibesi. 22.30 Müzik (Soli ve lieder - pl.) 23 Müzik (cazbant - pl.) 23.45 - 25 Son ajans haberleri ve yarınki program.

ŞEHİR TİYATROSU
9 - 3 - 39 Perşembe akşamı 20.30 da
Tepebaşı *Anna Karenin*
Komedi kısmı: *Bir muhasip aranıyor*

HALK OPERETİ
Bu akşam 9 da
ÜÇ YILDIZ
Pazardan itibaren:
ZOZO DALMAS: Halk Operetinde

TURAN TİYATROSU
Bu akşam
Ertuğrul Sadi Tek ve arkadaşları:
GÖKTE ARARKEN (Vodvil 3 P.)
(Se) Atilâ revüsü, büyük varyete
Miçe Pençef varyetesi akrobat No.ları

Yabancı Radyolardan Seçilmiş Parçalar

OPERA VE SEOFNİ KONSERLERİ
7.15 Bükreş: Musorgski konseri
9.10 Breslav, Haydn.
10. Roma gr.: "Tedro.,,
10.10 Prag 1: "Boris Gudonor,, (Mussorgski).
10.15 Londra (R.) Szigeti (keman)
10.30 Eyfel: Musorgski konseri.
ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER
4.15 Radio Paris: Şarkı, piyano.
7.20 Münih: Keman, piyano.
7.50 Viyana: Beethoven.
8.30 Paris P.T.T. org.
9. Beromünster: kilise musikisi
9. Lille: şarkı,
9.50 Budapeşte: Liszt konseri,
11.25 Londra (N.): Kuartet (Ravel)
HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER
4.50 Radio Paris: orkestra.
7. Berlin: orkestra konseri.
8. Varşova: Hafif parçalar.
8.45 Budapeşte: Çigan ork.
9. İstokholm: Cazband
9.10 Kolonya: Viyana musikisi.
9.10 Leipzig: marşlar .
9.15 Frankfurt: hafif parçalar.
9.40 Berlin (uzun d.) Dobrinott.
10.10 Königsberg, operet parçaları,
DANS MUSİKİSİ
9,10 Berlin; 11,30 Napoli; 11,35 Sottens, 12.15 Turino, 12,25 Londra (R.) 1,15 Londra (N.)

CUMA — 10 - 3 - 1939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (hafif müzik - pl.). 18.30 Program. 18.35 Müzik (Kabare ve müzikhol - pl). 19 Konuşma (Tayyareci konuşuyor). 19.15 Türk müziği (İncesaz faslı). Tahsin Karakuş ve Safiye Tokayın iştirakiyle. 20 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiyat). 20.15 Türk müziği (Halk musikisi - Sadi Yaver Ataman). Bozuk ve curadan halk havaları. 20.30 Türk müziği. Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet ağla. Okuyan: Hafık Recai. 1 — Osman beyin hicazkâr peşrevi. 2 — Faik beyin hicazkâr ağır semai - Benim servü hıramanım. 3 — Hicazkâr şarkı - Sevdiğim aradei hicranım. 4 — Kemençe taksimi Fahire Fersan tarafından. 5 — Mahur şarkı - Telif edilsem feleği. 6 — Mahur şarkı - Dün yine günümüz geçti beraber. 7 — Refik Fersan - saz semaisi. 21 Memleket saat ayarı. 21 Konuşma. 21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 21.25 Neşeli plâklar. 21.30 Müzik (Riyaseti Cumhur flarmonik orkestrası). Şef: Praetorius. 1 — Ant. Dvorak: Viyolonsel için konçerto si minör, op. 104 a) Allegro. b) Adagio ma non troppo. c) Final, Allegro moderato. Solist: David Zirkin. 2 — Ant. Dvorak: 5 inci senfoni "Yeni dünyadan" (Aus der neuen Welt) mi minör, op. 95. a) Adagio - Allegro molto. b) Largo. c) Scherzo, molto vivace. ç) Allegro con fuoco. 22.30 Müzik (Sinema sesi ve cazbant). 23.45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Musolini, Romaya yürüyüş hareketine iştirak etmiş olanlardan müteşekkil "silâhşorlar" alayının on altıncı yıldönümü münasebetile bu teşekkül âzâsından birini kucaklıyor.

1939
Resimli Hafta mecmuası
Bu hafta çıkan son sayısı
Birçok güzel yazılar ve resimlerle doludur. Almağı unutmayınız.

olmak için evinde hapis mi etmeliydi?,,

Eğer serbest bırakacak ve arkasını takip edecek olursa Rolanın nerede bulunduğunu öğrenebilirdi. Böyle hareketi daha muvafık gördü.

Esasen Juanayı yanına Rolanın göndermiş olduğuna kaniydi.

Zavallı Juanaya gelince, artık her ümidi mahvolmuştu, bütün hülyaları, rüyaları sönmüş, Sandrigonun sözleri ile kalbinde derin yaralar açılmıştı.

Oturduğu yerden kalktı.. Kapıya doğru yürüdü.

Sandrigo:

— Uğurlar olsun, gene görüşürüz, dedi.

Juana, boynu bükük, emeli kırık, birdenbire ihtiyarlamış bir halde kapıdan çıktı. Merdivenleri henüz inmişti ki arkasından Sandrigo atıldı. Uzaktan uzağa onu takibe başladı.

Bir müddet yürüdükten sonra bir eve girdiğini gördü. Sandrigo bu evin bulunduğu yeri aklında tesbit ettikten sonra uzaklaştı. Biraz sonra yanında bir polis memuru ile geldi.

— Bu eve bir kadın girdi. Dikkat et, çıkarsa takip et.. Oturduğu yeri mutlak öğren, eğer e-

ve başka biri gelirse bana hemen haber getir anladın mı?

— Emirleriniz tamamen yapılacaktır , efendim.

Sandrigo polis memurunun teminatı karşısında memnun ve müsterih evine döndü.

Bu sırada, yapayalnız fakir odasına kapanmış olan Juana ise hıçkırarak ağlıyordu.

. . . . . .

Juana, yaralı kalbinde açılan boşluğa acı göz yaşları dökerken Sandrigoda evinde büyük bir titizlikle süsleniyordu.

Yeni bir merasim kostümü getirmişlerdi. Bu kostümü ilk defa giyecekti.

Giyindikten sonra aynaya baktı.

— Bu elbiseyle bana, kim haydut Sandrigo diyebilir!.

Diye mırıldandı.

Mütebessim olan dudakları üzerinde hafif bir endişe bulutu dolaştı. Fakat çabuk geçti.

— Hayır, hayır.. Beni hiç kimse, hattâ dağdaki sabık haydut arkadaşlarım bile tanıyamazlar, dedi .

Hakikaten bu elbise Sandrigoya çok güzel yakışmıştı. Tam mânasiyle güzel bir süvari zabiti kıyafetine girmişti. Taranmış ve kıvrılmış olan saçları hayduda sakin, munis ve sevimli bir vaziyet vermişti.

Fakat dikkatle bakılacak olursa bu simada sükûnet ve munislikten ziyade vahşet ve kin okunuyordu.

Sandrigo, kaşları çatık, bakışları sert, bir vaziyette düşünüyordu:

— Aferin Juanaya, onun sayesinde beni dağdan kovan, haydutluğumun bütün kuvvet ve nüfuzumu kırarak elimden alan Rolanı bulabileceğim.. O zaman vay haline... Haydi bakalım Juana yola düş.. Seni himaye eden Rolanın yanına git.. Bize yol göster..

Sandrigo şapkasını giyerken artık Rolanı unutmuş, başka şeyler düşünmeğe başlamıştı:

— Haydi bakalım!.. diyordu. Bu akşamki işimiz o kadar güç değil.

Haydut aldanıyordu. Bazı şımarık çocuklar gibi kendi nefsine fazla bir itimat besliyor ve başkalarını hiç düşünmüyordu.

Bu akşamki iş dediği Biyankaya beğenilmekti. Halbuki bu iş Rolanı bir köşe başında yakalayıp öldürmekten daha güç idi.

Sandrigo, Bambonun sarayına girdiği zaman Baş piskopos kendisine iyi haberler vermişti. Her şeyin hazır olduğunu, iki gün sonra yani cumartesi günü, Sen Mark kilisesinde Venediğin kibar halkı önünde nişan merasiminin parlak bir surette yapılacağını müjdelemişti.

Bu akşam Emperya, muazzam bir süvare veriyordu. Venediğin bütün tanınmış simaları ve artistlerini davet etmişti. Bundan da maksadı Biyankanın nişanlandığını resmen bütün Venediğe bildirmekti. Ayni zamanda damadı olan Sandrigoyu da takdim edecekti.

Bu süvarenin Sandrigonun nazarında ne derece ehemmiyetli olduğu tabiî pek kolay anlaşılır. Bunun içindir ki haydut tuvaletine fevkalâde dikkat etmişti.

Emperyanın muazzam süvaresine ehemmiyetle alâkadar olan yalnız Sandrigo değildi. Rolan Kandiyano da İskala Brino ile beraber bu müsamerede bulunmak için Olivolo adasındaki evinde hazırlanıyorlardı.

Rolanın arkasında, Olivolo adası civarında vaktiyle Emperyayı haydutların elinden kurtardığı gece giymiş olduğu elbise vardı. Kendisine fazla güvendiğinden ve yahut ta plânı dahilinde bulunduğundan mıdır, nedense malûm olmıyan sebepler altında yüzünü değiştirmeğe lüzum

Türk Hava Kurumu
Büyük Piyangosu

Beşnici keşide: 11 Mart 939 dadır.

Büyük ikramiye 50,000 liradır

Bundan başka: 15 bin, 12 bin, 10 bin liralık ikramiyelerle (20 bin ve 10 bin) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

İstanbul Belediyesi İlânları

Hususî İdare öksüzleri

7 Mart 939 salı	1 — 155
8 Mart 939 çarşamba	156 — 314

Belediye Emekli ve öksüzleri

9 Mart 939 perşembe	1 — 294
10 Mart 939 cuma	295 — 586
11 Mart 939 cumartesi	587 — 743
13 Mart 939 pazartesi	744 — 991

Hususî idare ve Belediye emekli ve öksüzlerinin mart 939 üçer aylıkları yukarda gösterilen günlerde ve cüzdan sıra sayılarına göre verileceğinden aylık sahiplerinin cüzdanlarile Ziraat bankasına müracaatları. (1510)

* * *

Keşif bedeli 3169 lira 4 kuruş olan Erenköy - Şaşkınbakkal iltisak yolunun şose tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka en az 2000 liralık iş yaptığına dair ihaleden 8 gün evvel bu iş için vilâyetten alacakları fen ehliyet ve Ticaret odası vesikalarile 237 lira 68 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 16-3-939 perşembe günü saat 14 buçukta Daimî encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (1342)

DOKTOR - OPERATÖR
Hamdi Bako
Pazardan başka hergün 14 den 19 za kadar Bakırköy Osmanlı bankası apat. No. 5

Dr. Hafız Cemal
LOKMAN HEKİM
Dahiliye mütehassısı.
İstanbul Divanyolu.
No. 104, Tel: 22398

Resimli Hafta'nın
Zengin hediyeli müsabakasına iştirak ediniz

Bir lise mezunu kız iş arıyor

Edirne lisesinden mezun, iyi fransızca ve türkçe tercümeler yapmağa kadir, daktilo bilen, büro işlerinde çalışmış bir genç kız bürolarda, yazıhanelerde, müesseselerde mütevazi ücretle bir iş arıyor. Müracaat: Haber gazetesi M.D.

Dr. İRFAN KAYRA
RÖNTGEN MÜTEHASSISI
Türbe, Bozkurd Kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 4 / 3 / 1939 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Kasa:			*Sermaye*		15.000.000,—
Altın safi klogram 17 161 274	24.138.704,78		*İhtiyat akçesi:*		
Banknot	6.566.670,—		Adi ve fevkalâde	2.712.234,11	
Ufaklık	1.016.341,47	31.721.716,25	Hususî	6.000.000,—	8.712.234,11
Dahildeki Muhabirler:					
Türk lirası	527.565,08	527.565,08	*Tedavüldeki Banknotlar:*		
Hariçteki Muhabirler:			Deruhte edilen evrakı naktiye	158.748.563,—	
Altın: safi kligram 9 054 614	12.736.038,33		Kanunun 6_8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vaki tediyat . . .	16.397.316,—	
Altına tahvili kabil serbest dövizler	15.864.64		Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	142.351.247,—	
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri . . .	9.863.839,77	22.615.742,74	Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen	19.000.000,—	
Hazine tahvilleri:			Reeskont mukabili ilâveten teda. vazed.	35.000.000,—	196.351.247,—
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—		*Türk lirası Mevduatı*		
Kanunun 6-8 maddelerine tevfikan Hazine tarafından vaki tediyat	16.397.316,—	142.351.247,—	*Döviz Taahhüdatı:*		20.282.009,18
Senedat cüzdanı:			Altına tahvili kabil dövizler	3.506,28	
Hazine bonoları			Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri	24.345.213,22	24.348.719,50
Ticarî senetler	86.058.471,44	86.058.471,44	Muhtelif		96.318.312,45
Esham ve tahvilât cüzdanı:					
A - Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibarî kıymetle	40.347.668,39				
B - Serbest esham ve tahvilât:	7.922.808,64	48.270.477,03			
Avanslar:					
Hazineye kısa vadeli avans	4.937.000,—				
Altın ve döviz üzerine . .	152.820,38				
Tahvilât üzerine	7.897.877,75	12.987.698,13			
Hissedarlar		4.500.000,—			
Muhtelif		11.979.604,54			
					361.012.522,21
Yekûn		361.012.522,21			

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 5

Dün ve Yarın Tercüme külliyatı

Satış yeri:
VAKIT KİTAPEVİ

1-10 kitaplık birinci seri

Numara		Kuruş
1	Safo	100
2	Aile Çemberi	100
3	Ticaret, Banka, Borsa	75
4	Devlet ve İhtilâl	75
5	Sosyalizm	75
6	J. Rasin külliyatı I	75
7	İşçi sınıfı ihtilâli	60
8	Ruhî hayatta lâşuur	60
9	Isfahana doğru	100
10	J. Rasin külliyatı II	75
		795

Bu serinin fiyatı 795 kuruştur. Hepsini alanlara % 20 iskonto yapılır. 236 kuruşu peşin alındıktan sonra kalan 4 lirası ayda birer lira ödenmek üzere dört taksite bağlanır.

Üroloğ Dr. Kemal Özsan
İdrar yolları, deri ve frengi hastalıkları mütehassısı
Tünelbaşı İstiklâl caddesi No. 380 Bursa pazarı üstü Tel. 41235

Kiralık han

Galatada Bebek tramvay durağına 50 metre mesafede cadde üzerinde III No. lu şeker imalathanesi üstündeki hanın tamamı veya ayrı ayrı kiraya verilecektir.

Ayni zamanda otel yapmayada çok elverişlidir.

Görmek ve kiralamak isteyenlerin Galatada bosfor hanında 3 cü kat 14 No. ya müracaatları.

İstanbul Asliye birinci hukuk hâkimliğinden:

Ölü Avram veresesinden karısı Mazalto namıdiğer Fortüne ve kızı Malkuna, oğlu Yasef, İsak, vekilleri avukat Hamdi Uge tarafından İstanbul belediyesi ile İstanbul İtfaiye başşoförü Fahrettin aleyhlerine Avramın ölümüne sebebiyet verilmiş olmasından dolayı beşbin lira maddi tazminat davasında: M. aleyhlerden Fahrettine gönderilen dava arzuhalinin tebliğ ilmühaberine mübaşir tarafından verilen meşruhata nazaran 931 tarihinde İtfaiye grupu şoförlüğünden istifa ederek gittiği yer ve halen ikametgâhı meçhûl olduğu yazılı bulunmasına binaen davaya karşı 20 gün zarfında cevap vermesi ve mahkeme için tayin olunan 24-3-939 cuma günü saat 14 de mahkemeye gelmesi için davetiye makamına kaim olmak üzere ilânnamedir. *(K.L. 2)*

İyi bir terzi mi arıyorsunuz?
İşte size bir adres
Diplom terzi
YAVUZ SEZEN
113 Beyoğlu Parmakkapı Gayret apartımanı Türk Foto evi üstünde

Göz Hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Taksim - Talimhane Urfa apartman
Telefon: 41553. Muayene: Pazardan başka her gün 14 - 18 e kadar.

Dr. Necaettin Atasagun
Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. *(Telefon:* 23953)

Hasan Kuvvet Şurubu

terkibinde iYOD, TANEN, glisero FOSFAT

Vardır. Vecudun zayıf kısımlarına, kansızlığa, vereme istidadı olanlara, sinir zayıflığına, genç kızlara, sıraca kemik hastalıklarına müptelâ teverrüme müsait çocuklara hastalıkların nekahetlerinde yarar ve şifa verir, kanı arttırır, iştiha verir.

CAFER MÜSHiL SEKERi

tesiri kat'î, alımı kolay en iyi müshil şekeridir. Bilûmum eczanelerde bulunur.

En korkunç düşman ve en mükemmel silâh

Soğuk algınlığı tehlikesine karşı kendinizi *Gripin* kaşelerile koruyunuz.

SOĞUK ALGINLIĞI: Baş, diş bel, kulak ağrılarına sebeb olur. GRİPİN bütün ağrıları dindirir. SOĞUK ALGINLIĞI, Nezle, Grip ve birçok tehlikeli hastalıklar doğurur.

GRİPİN üşütmeden mütevellit hastalıklara mani olur.
SOĞUK ALGINLIĞI: Kırıklık, neşesizlik tevlit eder.
GRİPİN: Kırıklığı geçirir neşenizi iade eder.

GRİPİN

Aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. GRİPİN yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

CİLDİNE KIYMAYAN

POKER

POKER TRAŞ BIÇAĞI

Tıraş bıçağını kullanır

Her yerde POKER Tıraş bıçaklarını arayınız.

ODEON

Yeni çıkan Plâklar

Mebrure Avas

270273 No. Pembe gül mü yanağın Güzeldir yürük kızı

Sıtkı Baba

270278 No. Sıtkı Baba evleniyor - 1 inci kısım Sıtkı Baba evlendi 2 inci kısım

Malatyalı Fahri Kayhan

270276 No. FIRAT Boyu hoş endamı güzel

Bu plâkları her gramofon mağazasından ısrarla isteyiniz.

10.000 İNKIBAZLILARCA KİŞİ MEMNUNİYETLE DEFEDER

Mide ve Barsakları

Kolaylıkla ve mülâyim bir şekilde boşaltarak rahatlık ve ferahlık verir.

HAZIMSIZLIK, ŞİŞKİNLİK bulantı, gaz, sancı, mide bozukluğu, barsak ataleti, İNKIBAZ. sarılık, safra, karaciğer mide ekşilik ve yanmalarında ve bütün mide ve barsak bozukluklarında kullanınız.

Son derece teksif edilmiş bir toz olup yerini tutamıyan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay ve daha katî bir tesir icra eder.

Kış geldi

Dikkat ediniz ufak bir üşütme başınıza büyük bir hastalık çıkarabilir

Vücudunuzda ufak bir kırıklık hissettiniz mi derhal,

SEFALİN

NEZLE, GRİP, BAŞ - DİŞ ve bütün ağrıları derhal geçirir. Eczanelerden 1-12 lik ambalâjlarını arayınız. **SEFALİN** ismine dikkat ediniz.

Rahatını, kesesini sevenlere tavsiye

KUŞTÜYÜ kullanınız

Bir Liraya Kumaşiyle Kuştüyü Yastıklar

Yorgan, şilte ve yastıklarda mühim tenzilât yapıldı. Kuştüyü kumaşlarının en iyisi ve her rengi bulunur. Fiyatlar çok ucuzdur.

Adres: İstanbul Çakmakçılar yokuşu, Kuştüyü fabrikası. Tel. 23027. Satış yerlerimiz: Ankarada, Beyoğlunda Yerli Mallar pazarı.

HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.

AĞARAN SAÇLARA

Kumral ve Siyah

renkte sıhhî saç boyalarıdır.

İngiliz Kanzuk Eczanesi

BEYOĞLU - İSTANBUL

DİŞ DOKTORU

Necati Paksi

Hergün sabahtan akşama kadar hastalarını muayene eder salı günü parasız, Karaköy Tüney meydanı No. 12

Bu Hakikatı Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için sağlığınızı BİOGENİNE kan ve derman haplarile sigortalayınız.

BİOGENİNE, daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir, halsizliği giderir ve hariçten gelecek her türlü mikropları öldürür. Tatlı bir iştiha temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır, zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BİOGENİNE; kullananlar kat'iyyen kardan, kıştan soğuktan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudu her zaman genç ve dinç bulundurarak hariçten gelecek her mikroba galebe çaldırır. Ve bu sayede müthiş âkibetlerle neticelenen GRİP, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklardan korur. Bu hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, akşam birer BİOGENİNE almalıdır. Hasta olanların kurtulması için de bu miktar bir misli arttırılmalıdır. Her eczanede bulunur.

SİLKO

Romatizma Lumbago Siyatik ve

Soğuk algınlıklarını iyi eder

DB DENİZBANK

KARADENİZ PERŞEMBE POSTASI

Bu hafta içinde Karadenizde esen fırtmaların seferler üzerinde husule getirdiği büyük teehhürlerden dolayı 9 Mart perşembe postasını yapacak (GÜNEYSU) vapuru bir gün rötarla 10 Mart cuma günü saat 16 da kalkacaktır.